

ფინანსთა
სამინისტრო

საქართველოს სამინისტრო

ინფორმაცია ფისკალური რისკების შესახებ
სახელმწიფო სანარმოთა აგრეგირებული ანგარიში

სექტემბერი
2025

Contents

შეჯამება.....	2
სიახლეები სახელმწიფო საწარმოებზე	1
სახელმწიფო საწარმოთა სექტორის მიმოხილვა (რეესტრი)	2
სახელმწიფო საწარმოების მიერ გადახდილი დივიდენდები	7
მეთოდოლოგია კვაზი-ფისკალური აქტივობების იდენტიფიცირების, მათი ანალიზისა და დაფინანსების მექანიზმების საუკეთესო პრაქტიკების დანერგვის შესახებ.....	8
კვაზი-ფისკალური აქტივობების გავლენა სახელმწიფო საწარმოთა ფინანსურ შედეგებზე.....	10
სახელმწიფო საწარმოთა შედეგები	26
სს საქართველოს რკინიგზა.....	26
სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	30
სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	34
სს საქართველოს განვითარების ფონდი.....	37
შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	40
შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია.....	51
სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	56
შპს საქართველოს ფოსტა	60
შპს ენგურჰესი.....	63
შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა.....	66
შპს საქართველოს მელიორაცია.....	70
შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	73
სახელმწიფო საწარმოთა სენსიტიურობის ანალიზი	80
საჯარო და კერძო თანამშრომლობის (PPP) პროექტები.....	92
სასამართლო დავებიდან მომდინარე ფისკალური რისკები.....	93
სტიქიური მოვლენებისა და კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული ფისკალური რისკები	96
ფისკალური რისკების გრძელვადიანი ანალიზი	99
დანართები.....	112
დანართი 1. სახელმწიფო საწარმოები	112
დანართი 2 სახელმწიფო საწარმოთა შვილობილი კომპანიები.....	132

შეჯამება

საქართველოს ეკონომიკამ ბოლო წლებში გამძლეობა აჩვენა, რასაც ხელს უწყობდა სტაბილური ზრდა, ფისკალური დისციპლინა და საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმების უწყვეტობა. თუმცა, მაინც არსებობს მოწვევადობები, რომლებიც დაკავშირებულია გარე შოკებთან, რეგიონულ არასტაბილურობასთან და კლიმატურ მოვლენებთან. ასეთ გარემოში, აუცილებელია, ფისკალური რისკების დროული იდენტიფიცირება, მუდმივი მონიტორინგი და მათი ნეგატიური შედეგების შემსუბუქება ან სრულად თავიდან აცილება, მაკროეკონომიკური სტაბილურობისა და ფისკალური მდგრადობის უზრუნველსაყოფად.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ ჩატარებულმა ანალიზმა მაკროეკონომიკური რისკების გარდა რამდენიმე ძირითადი ფისკალური რისკის წყარო გამოავლინა:

- **სახელმწიფო საწარმოები:** მიუხედავად იმისა, რომ სახელმწიფო საწარმოთა კორპორაციული მართვა და ფინანსური ზედამხედველობა ყოველწლიურად უმჯობესდება, მაღალი ვალი რამდენიმე ძირითად კომპანიაში, სექტორული კონცენტრაცია და კვაზიფისკალური საქმიანობები კვლავ მნიშვნელოვან რისკებს უქმნის საჯარო ფინანსებს.
- **საჯარო და კერძო თანამშრომლობები (PPP):** საჯარო და კერძო თანამშრომლობის ფორმატი ხელს უწყობს ინფრასტრუქტურის განვითარებას, აღნიშნულმა მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა საქართველოს ენერგეტიკული პოტენციალის ათვისებაში, ამასთან, ასეთ პროექტებთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ფისკალური ვალდებულებები საჭიროებს ფრთხილ მონიტორინგს, რათა მაკროკრიტიკულ ნიშნულამდე არ დაგროვდეს ცხადი და არაცხადი პირობითი ვალდებულებები.
- **ბუნებრივი კატასტროფები და კლიმატური რისკები:** საქართველო

მოწვევადია გვალვების, წყალდიდობების და სხვა ბუნებრივი კატასტროფების მიმართ, ხოლო კლიმატის ცვლილება სულ უფრო მეტად აღიქმება ფისკალური მოწვევადობის გამაძლიერებელ ფაქტორად.

- **სხვა პირობითი ვალდებულებები:** სასამართლო დავები, კონკრეტულ სექტორებში არსებული დავალიანებები წარმოადგენს დამატებით ფისკალურ ზეწოლას, რომელიც შეიძლება მოულოდნელად რეალიზდეს.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ გააძლიერა ფისკალური რისკების მართვის ჩარჩო შემდეგი გზებით:

- სახელმწიფო საწარმოების პორტფელის სრულფასოვანი მონიტორინგი, რომელიც ეფუძნება საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკებს.
- კორპორაციული განზრახვის განაცხადების (ბიზნეს-გეგმების), სტანდარტიზებული საანგარიშგებო ფორმების დანერგვა, რაც აძლიერებს სახელმწიფო საწარმოთა ანგარიშვალდებულებას.
- გრძელვადიანი ფისკალური რისკების, როგორც კლიმატის ცვლილება, მოსახლეობის დაბერება, გაუმჯობესებული გამჟღავნება.

აღნიშნული ნაბიჯები ზრდის ფისკალურ გამჭვირვალობას და უზრუნველყოფს ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებას. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო მომავალში გააგრძელებს ფისკალური რისკების სიღრმისეულ ანალიზს და მათ სრულად გამჟღავნებას. პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს სახელმწიფო საწარმოთა ყოვლისმომცველი რეფორმის სრულად დანერგვა, სტეს-ტესტირების შესაძლებლობების გაძლიერება, კლიმატისა და სტიქიური მოვლენების რისკების კომპლექსური ინტეგრირება ფისკალურ

დაგეგმვაში და ფისკალური რისკების მიმართულებით ჩართულ მხარეებს/ინსტიტუციებს შორის კოორდინაციის გაუმჯობესება. ფისკალური რისკების მართვაზე მიმართული

რეფორმები წარმოადგენენ საჯარო ფინანსების მართვის უმნიშვნელოვანეს ქვაკუთხედს ქვეყნის ფისკალური მდგრადობისა და ეკონომიკური სტაბილურობის შენარჩუნებისთვის.

სიახლეები სახელმწიფო საწარმოებზე

სახელმწიფო საწარმოთა ფინანსური შედეგების ბოლო წლების ტენდენცია შენარჩუნდა 2024 წელსაც, კერძოდ სახელმწიფო კორპორაციების ჯამურმა წმინდა მოგებამ შეადგინა 393 მილიონი ლარი (2023 წელს - 283 მილიონი ლარი), ხოლო სამთავრობო სექტორს მიკუთვნებული საწარმოების ზარალმა 2024 წელს შეადგინა 527 მლნ ლარი (2023 წლის ზარალი - 515 მლნ ლარი).

TOP 3 მომგებიანი სახელმწიფო კორპორაცია 2024 წელს

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია (ჯგუფი)	183 მლნ
სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	113 მლნ
სს საქართველოს რკინიგზა	68 მლნ

TOP 3 ზარალიანი სამთავრობო სექტორს მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმო 2024 წელს

შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	-375 მლნ
შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	-116 მლნ
შპს საქართველოს მელიორაცია	-29 მლნ

2024 წელს შპს „გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ წინა წლების დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან სახელმწიფო ბიუჯეტში დივიდენდის სახით გადაიხადა 50 მლნ ლარი.

„სახელმწიფო საწარმოთა სექტორიზაციის რეესტრის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2023 წლის 15 თებერვლის №45 ბრძანებაში ცვლილება შევიდა ფინანსთა მინისტრის 2025 წლის 7 თებერვლის №32 ბრძანებით და დამტკიცდა სახელმწიფო საწარმოთა სექტორიზაციის განახლებული რეესტრი. 89 საწარმო მიეკუთვნა სახელმწიფო კორპორაციების სექტორს, ხოლო 270 საწარმო - სამთავრობო სექტორს.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო სახელმწიფო საწარმოთა ფლობის დუალისტური მოდელის პილოტირების რეჟიმში, 2023 წლის ივნისიდან აქციონერის/პარტნიორის უფლებამოსილებას ასრულებს 3 სახელმწიფო საწარმოში (სს „საქართველოს რკინიგზა“, შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“, შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“).

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო, მთავრობის განკარგულებით მინიჭებული შესაბამისი უფლებამოსილების ფარგლებში, 2022 წლის ივნისიდან ასრულებს 7 ძირითადი სახელმწიფო საწარმოს ფინანსური ზედამხედველის როლს, რაც უმთავრესად გულისხმობს საწარმოთა ბიუჯეტის ძირითადი პარამეტრების, კორპორაციული განზრახვის განაცხადების, საინვესტიციო და სესხის აღების გადაწყვეტილებების შეთანხმებას.

სახელმწიფო საწარმოთა სექტორის მიმოხილვა (რეესტრი)

ფისკალური რისკების ანალიზის დოკუმენტი ფარავს სახელმწიფო საწარმოთა 90%-ს (სახელმწიფოს, მუნიციპალიტეტის წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოები) ბრუნვის მიხედვით, მათ შორის ცენტრალური ხელისუფლების საწარმოების 100%-ს. ფისკალური რისკების ანალიზის დოკუმენტის მიზნებისთვის სახელმწიფო საწარმოდ განიმარტება კომპანია, რომელშიც სახელმწიფო ან შესაბამისი თვითმმართველი ერთეული ახორციელებს საწარმოს ეფექტურ კონტროლს (ფლობს საკონტროლო პაკეტს).

ფისკალური რისკების მომზადების ეტაპზე იდენტიფიცირებულია 270 სახელმწიფო საწარმო, 109 ცენტრალური ხელისუფლების, ხოლო 161 ადგილობრივი ხელისუფლების საკუთრებაშია. ასევე, აღნიშნულ საწარმოებს ჯამურად გააჩნიათ 123 შვილობილი საწარმო.

ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლების მართვაში არსებულ სახელმწიფო საწარმოთა რაოდენობა

სახელმწიფოს საწარმოთა ჯამური რიცხვი	270
მათ შორის:	
ადგილობრივი ხელისუფლების საკუთრებაშია	161
ცენტრალური ხელისუფლების საკუთრებაშია მათ შორის:	109
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მართვაში	73
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს /საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მართვაში	3
საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მართვაში	7
საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მართვაში	13

სახელმწიფოს საწარმოთა ჯამური რიცხვი	270
საქართველოს ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მართვაში	1
საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო	1
საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მართვაში	2
საქართველოს კულტურისა სამინისტროს მართვაში	1
იურიდიული პირების მართვაში	3
არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	4
სახელმწიფოს მიერ შექმნილი საინვესტიციო ფონდი	1

მუნიციპალიტეტის მართვაში არსებული 161 საწარმოდან 31 კომპანია მოდის თბილისისა და ბათუმის მუნიციპალიტეტებზე, რომელთა წლიური ბრუნვის წილი მუნიციპალური საწარმოების მთლიანი ბრუნვის 92,5 პროცენტს შეადგენს.

საწარმოთა განაწილება სექტორებს შორის რაოდენობრივად

დარგი	სულ რაოდენობა	ცენტრალური	მუნიციპალური
კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	68	11	57
ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	63	30	33
ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	40	16	24
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	27	6	21
ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	20	8	12
სხვა დანარჩენი	52	38	14
სულ	270	109	161

საწარმოთა სექტორებს შორის ბრუნვის მიხედვით

დარგი	სულ საწარმოთა ერთობლივი შემოსავალი 2024 (ათასი ლარი)	ცენტრალური	მუნიციპალური
ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	2,662,911	2,618,169	44,742

დარგი	სულ საწარმოთა ერთობლივი შემოსავალი 2024 (ათასი ლარი)	ცენტრალური	მუნიციპალური
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	1,136,713	816,355	320,358
ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	400,240	399,803	437
კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	352,348	79,618	272,729
დამამუშავებელი მრეწველობა	174,149	174,142	7
სხვა დანარჩენი	198,611	173,588	25,023
სულ	4,924,971	4,261,675	663,296

რაოდენობრივად ყველაზე მეტი - 63 საწარმო წარმოდგენილია ჯანდაცვის სექტორში, თუმცა, მათი წილი სახელმწიფო საწარმოთა ჯამურ ერთობლივ შემოსავალში მხოლოდ 1%-ია. მეორე მხრივ, ენერგეტიკული სექტორის 20 საწარმო ქმნის მთლიანად სახელმწიფო საწარმოთა ერთობლივი შემოსავლის 54%-ს.

სახელმწიფო საწარმოების მიერ მიღებული დაფინანსება (მლნ ლარი)

დასახელება	2022	2023	2024
სესხი	-230.0	+60.0	60
სუბსიდია	-276.4	-97.4	-263.3
დივიდენდი	0.0	0.2	50.0
წმინდა ფულადი ნაკადი	-506.4	-37.2	-153.3

საქართველოს მთავრობის №2423 2022 წლის 26 დეკემბრის განკარგულების ფარგლებში სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, დახმარების სახით, მიიღო სესხი 230 მლნ ლარის ოდენობით. აღნიშნული სესხის მიზნობრიობას წარმოადგენს 2003 წლის 30 ოქტომბერს კორპორაციასა და კომპანია „South Caucasus Pipeline Option Gas Company“-ს შორის გაფორმებული ოფციური გაზის კონტრაქტის შესაბამისად ოფციური გაზის გაზრდილი მოცულობების საავანსო წესით შესყიდვისა და „სესხის მიმღების“ ფინანსური სტაბილურობის და ლიკვიდურობის უზრუნველყოფა 2022-23 წლებში საოპერაციო ხარჯების დაფინანსების მიზნით. ამ მომენტისთვის დარჩენილი სესხის ძირი შეადგენს 110 მილიონ ლარს.

2022-2024 წწ სახელმწიფო საწარმოების მიერ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მიღებული სუბსიდია ~ (ათასი ლარი)

კომპანიის დასახელება	2022	2023	2024
შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	80,000	20,000	153,246
შპს ბლექ სი არენა ჯორჯია	73,155	0	0
შპს საქართველოს მელიორაცია	26,000	28,500	25,000
შპს მოსავლის მართვის კომპანია	61,609	18,791	37,598
შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	9,769	4,688	9,136
შპს საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია	20,000	15,000	16,500
შპს სპორტმშენსერვისი	0	6,802	1,717
შპს ვ. სანიკიძის სახ. ომის ვეტერანთა კლინიკური ჰოსპიტალი	1,120	1,200	650
შპს ადამ ბერიძის სახ. ნიად. და სურს. დიაგნ ცენტრი ანასეული	212	250	825
სს ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი	0	1,714	0
სხვა დანარჩენი	4,516	426	17985
სულ	276,381	97,371	263,314

კომპანიები შპს საქართველოს მელიორაცია, შპს საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია, შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია დამოკიდებული არიან სახელმწიფო ბიუჯეტიდან რეგულარულ ფინანსურ დახმარებაზე. ბიუჯეტიდან სუბსიდიის სახით მიღებული თანხები მიიმართება როგორც ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებაზე ასევე საოპერაციო ხარჯების დასაფარად.

ადგილობრივი მთავრობების წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოები, რომლებიც საქმიანობას ახორციელებენ ჯანმრთელობის დაცვის, კომუნალური სერვისების, მშენებლობის და სხვა სექტორებში თავისი საქმიანობის განხორციელების მიზნით ასევე მუდმივად საჭიროებენ ადგილობრივი ბიუჯეტიდან მხარდაჭერას. 2024 წელს მუნიციპალიტეტების მიერ გამოყოფილ იქნა 582 მლნ ლარი, მათ შორის მხოლოდ თბილისის მუნიციპალიტეტის 3 საწარმოზე მოდის მთლიანი მოცულობის 90% (თბილისის სატრანსპორტო კომპანია - 309 მლნ, თბილსერვისი - 146 მლნ, ეკოსერვისი - 33 მლნ).

2022-2024 წწ მუნიციპალური საწარმოების მიერ ადგილობრივი ბიუჯეტიდან მიღებული სუბსიდია (ათასი ლარი)

კომპანიის დასახელება	2022	2023	2024
შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	230,579	271,452	308,764
შპს თბილსერვისი ჯგუფი	111,773	110,255	145,961
შპს ეკოსერვისი ჯგუფი	23,900	28,000	33,000
შპს ბათუმის ავტოტრანსპორტი	16,365	13,534	17,937
შპს ქუთაისის სატრანსპორტო კომპანია	5,200	4,000	4,660
შპს რუსთავის მუნიციპალური ავტოტრანსპ. საწარმო	4,812	3,471	6,934
სხვა დანარჩენი	58,033	57,789	18,470
სულ	450,661	488,501	581,984

სახ. საწარმოებზე გადასესხებული თანხები 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

კომპანიის დასახელება	კრედიტის ვალუტა	შეთანხმებული თანხა	ათვისებული თანხა	სესხის ძირითადი თანხის რესტრუქტურირებული ნაწილი	ძირითადი ვალის გადახდილი ნაწილი	დარიცხული პროცენტის გადახდილი ნაწილი	მლნ		
							ვალის ნაშთი კრედიტის ვალუტაში	ვალის ნაშთი ლარში	
სახელმწიფო ელექტროსისტემა	USD	57.3	57.3	0.0	1.9	13.5	55.4	155.5	
	EUR	618.6	399.2	1.2	207.5	67.4	190.5	558.3	
	SDR	31.0	31.0	0.0	10.3	3.0	20.7	75.6	
საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	SDR	192.7	192.7	42.5	38.9	6.1	111.3	407.6	
	EUR	389.8	132.2	9.4	12.5	13.8	110.4	323.5	
	USD	223.6	223.6	4.7	8.4	22.4	210.5	590.7	
შ.პ.ს. "ენგურჰესი"	EUR	116.6	89.0	9.6	10.2	9.5	69.2	202.8	
	GEL	37.0	37.0		17.5	8.4	19.5	19.5	
საქაერონავიგაცია	EUR	4.7	4.7	0.0	3.7	0.6	1.0	2.9	
შპს "საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია"	EUR	41.4	14.2	0.0	8.9	1.3	5.3	15.6	
სულ ლარში								2,352.0	

სახელმწიფო საწარმოების მიერ გადახდილი დივიდენდები

- 2024 წლის 29 მაისს ჩატარებულ სხდომაზე კომისიამ განიხილა სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მიერ წარმოდგენილი წინადადება შპს „საქაერონავიგაციის“ ბალანსზე რიცხული გაუნაწილებელი მოგების განაწილების და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ წარმოდგენილი შპს „გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ ბალანსზე რიცხული გაუნაწილებელი მოგების განაწილების შესახებ წინადადებები.
- კომისიის მიერ მიზანშეწონილად იქნა მიღებული შპს „საქაერონავიგაციის“ ბალანსზე რიცხული გაუნაწილებელი მოგების 62.9 მლნ ლარის კომპანიის განკარგულებაში დატოვების შესახებ, საქართველოს ევროკონტროლში გაწევრიანებიდან გამომდინარე წარმოქმნილი ვალდებულებების დროულად და სრულად შესასრულებლად

საჭირო კაპიტალური დანახარჯების დასაფარად, ხოლო შპს „გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ ბალანსზე რიცხული გაუნაწილებელი მოგებიდან კომპანიის განარგულებაში 13.1 მლნ ლარის დატოვება შემდგომი რეინვესტირების მიზნით.

- 2024 წლის იანვარში შპს „გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ მიერ წინა წლების გაუნაწილებელი მოგებიდან სახელმწიფო ბიუჯეტში ჩარიცხულ იქნა 50 მლნ ლარი დივიდენდის სახით.
- 2024 წლის 29 ივლისს ჩატარებულ სხდომაზე კომისიამ მიიღო გადაწყვეტილება საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ წარმოდგენილი წინადადების შპს „გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ ბალანსზე რიცხული გაუნაწილებელი მოგების 3.1 მლნ ლარის განაწილების თაობაზე, რომლის მიხედვით აღნიშნული თანხა

დარჩა საწარმოს განკარგულებაში, რეინვესტირებისთვის, ინფორმაციული უსაფრთხოების სისტემების შესაძენად.

- 2024 წლის 25 დეკემბერს ჩატარებულ სხდომაზე კომისიამ მიიღო გადაწყვეტილება საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ წარმოდგენილი წინადადების - შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ ბალანსზე რიცხული გაუნაწილებელი მოგებიდან 4.6 მლნ ლარის განაწილების თაობაზე, რომლის მიხედვით, აღნიშნული თანხა დარჩა საწარმოს განკარგულებაში გაზიფიცირების საპროექტო სამუშაოების დასაფინანსებლად და ინფორმაციული უსაფრთხოების სისტემების შესაძენად. 2024 წლის 25 დეკემბერს ჩატარებულ სხდომაზე კომისიამ ასევე მიიღო გადაწყვეტილება სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მიერ წარმოდგენილი წინადადების - ჯამში 20 საწარმოს 2023 წლის მდგომარეობით, აკუმულირებული მოგების 168,2 მლნ ლარის განაწილების თაობაზე, რომლის მიხედვით, აღნიშნული თანხა დარჩა საწარმოების განკარგულებაში, საიდანაც საიდანაც 113,3 მლნ ლარი მიიმართება წინა წლებში წარმოქმნილი ზარალის გადაფარვაზე/შემცირებაზე, ხოლო 54,9 მლნ ლარი - რეინვესტირებაზე.
- 2023 წელს სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების წმინდა მოგების განაწილებისა და გამოყენების შესახებ წინადადებების განხილვისა და გადაწყვეტილების მიმღები კომისიის სხდომა ჩატარდა 2023 წლის 28 მარტს.
- კომისიამ მიიღო გადაწყვეტილება სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი სს „ინფექციური პათოლოგიის, შიდსისა და იმუნოლოგიის სამეცნიეროპრაქტიკული ცენტრის“ 2017-2020 წლების გაუნაწილებელი მოგების - 1.7 მლნ ლარის განაწილების თაობაზე,

რომლის მიხედვით აღნიშნული თანხა დარჩა საწარმოს განკარგულებაში, რეინვესტირებისთვის.

მეთოდოლოგია კვაზი-ფისკალური აქტივობების იდენტიფიცირების, მათი ანალიზისა და დაფინანსების მექანიზმების საუკეთესო პრაქტიკების დანერგვის შესახებ

რა არის კვაზი-ფისკალური აქტივობა?

კვაზი-ფისკალურია აქტივობა, რომელსაც სახელმწიფო საწარმო ახორციელებს ცხადად, მთავრობის დავალებით ან ფარულად და ამ საქონლის/მომსახურების მიწოდებისთვის გადახდილი თანხა, საბაზრო ფასზე ან არსებულ პრაქტიკაზე დაბალია. უფრო რომ განვაზოგადოთ, კვაზი-ფისკალურია ნებისმიერი აქტივობა, რომელსაც მოგებაზე ორიენტირებული/კომერციული საწარმო არ განახორციელებდა. ასეთი აქტივობები ძირითადად ემსახურება სოციალურ და პოლიტიკურ მიზნებს.

კვაზი-ფისკალური აქტივობის მაგალითია მოსახლეობისთვის წყლის მიწოდება საბაზრო ფასზე ან თვითღირებულებაზე დაბალ ფასად, ასევე, სახელმწიფო საწარმოში დასაქმებულთა შეუსაბამოდ დიდი რაოდენობა ან/და სახელფასო ფონდი.

იმ შემთხვევაში, თუ სახელმწიფო არ ახდენს საწარმოებისთვის ასეთი ტიპის აქტივობების კომპენსირებას ბიუჯეტიდან, სახელმწიფო საწარმოებს თავად უწევთ კვაზი-ფისკალურ აქტივობებთან დაკავშირებული ტვირთის საკუთარ თავზე აღება, რაც აუარესებს მათ ფინანსურ შედეგებს.

კვაზი-ფისკალური აქტივობებიდან მომდინარე ფისკალური რისკების ეფექტიანი მართვისთვის მნიშვნელოვანია სახელმწიფომ შეიმუშაოს პოლიტიკა,

რომელიც საწარმოთათვის არაკომპენსირებულ კვაზი-ფისკალურ აქტივობებთან დაკავშირებულ ტვირთს შეამსუბუქებს ან ნულამდე დაიყვანს. ასევე, თავიდან უნდა იქნას აცილებული სახელმწიფო საწარმოთათვის ასეთი ტვირთის შემდგომი წარმოშობაც. ამასთან, აღნიშნულის განხორციელება მიზანშეწონილია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმოს დონეზე აღმოფხვრილია ნებისმიერი სხვა სახის არაეფექტურობა და პრაქტიკულად კვაზი-ფისკალური აქტივობის დაფინანსებისთვის გამოყოფილი თანხა შემდგომი საანგარიშო წლისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტს უბრუნდება საწარმოს მიერ გადახდილი დივიდენდის სახით.

კვაზი-ფისკალური აქტივობების ფორმები

კვაზი-ფისკალური აქტივობა შესაძლოა იყოს ცხადი (კომპანიის წესდებით, ან მთავრობის/სამინისტროს/უწყების სამართლებრივი აქტით განსაზღვრული) და ფარული (კომპანია ახორციელებს კვაზი-ფისკალურ აქტივობებს ამ ფუნქციის სამართლებრივი აქტით დაკისრების გარეშე). ფარული კვაზი-ფისკალური აქტივობის მაგალითია სახელმწიფო საწარმოში დასაქმებულთა საჭიროზე მეტი რაოდენობა სოციალური ან/და პოლიტიკური მიზნებისთვის.

ფარული კვაზი-ფისკალური აქტივობა უნდა იყოს აკრძალული. დაუშვებელია სახელმწიფო საწარმოს მიერ არაკომერციული მომსახურებების (NCSO-ები) განხორციელება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ისინი არიან ცხადი და მათი ღირებულება სრულადაა კომპენსირებული სახელმწიფო ბიუჯეტიდან;

გარდა ამისა არსებობს შემდეგი სახის კვაზი-ფისკალური აქტივობები:

არაკომერციული მომსახურება (NCSO): კომერციულ ფასზე ნაკლები ტარიფის დაწესება. მაგალითად, ხელოვნურად დაბალი ტარიფის დაწესება კომუნალურ სერვისებზე, როგორცაა ელექტროენერჯია, წყალი;

არაპირითადი ფუნქციების განხორციელება: მთავრობის მიერ დაკისრებული ვალდებულებები, მაგალითად კაპიტალური ხარჯის გაწევა, რომელიც არაა დაკავშირებული კომპანიის ძირითად საქმიანობასთან;

სუბსიდირებული შესყიდვები: საბაზროზე მაღალი ფასის გადახდა, მაგალითად, სოფლის მეურნეობის პროდუქტების შექმნა ადგილობრივი ფერმერებისაგან საბაზრო ფასზე მაღალ ფასად, ფერმერების წახალისების მიზნი

მონოპოლიური პოზიციის გამოყენება: მომხმარებლებისაგან კომერციულად არასამართლიანი საფასურის მიღება (იმაზე მეტი ვიდრე ეს გამართებული იქნებოდა კომერციული თვალსაზრისით). დამატებითი შემოსავლების გამოყენება კომპანიის სხვა საქმიანობების ჯვარედინი სუბსიდირების მიზნით. (ერთი საქმიანობის დაფინანსების პრაქტიკა, სხვა საქმიანობიდან მიღებული მოგებით);

სუპერ-დივიდენდები: საწარმოს მიერ იმაზე მეტი დივიდენდის გადახდა, ვიდრე საანგარიშო პერიოდის მოგებით იყო შესაძლებელი. ასეთი გადახდები ხორციელდება ძირითადად საწარმოს აქტივების გაყიდვით (ერთჯერადი ოპერაცია) ან სხვა აკუმულირებული რეზერვებიდან.

ფასის კორექტირება შემოსავლების ზრდის მოკლევადიანი მიზნებისათვის: საქონლისა და მომსახურებისათვის უფრო მაღალი ფასის დაწესება, რათა მოკლევადიან პერიოდში გაიზარდოს სახელმწიფო საწარმოს მოგება და დივიდენდები, იმ შემთხვევაშიც კი თუ ეს შეამცირებს საწარმოს წილს ბაზარზე და მის მოგებას საშუალოვადიან პერიოდში.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, გამოიყოფა სახელმწიფო საწარმოს კომერციული და არაკომერციული მომსახურებები.

არსებული პრაქტიკები

ფარული კვაზი-ფისკალური აქტივობის მაგალითია ჭარბი დასაქმება.

კვაზი-ფისკალური აქტივობების იდენტიფიცირება, ანალიზი და გამოქვეყნება საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ 2017 წლიდან დაიწყო. უკანასკნელი გამოცდილებით 3 საწარმოში იდენტიფიცირებული ცხადი კვაზი-ფისკალური აქტივობები. თუმცა, ფარული კვაზი-ფისკალური აქტივობები გაცილებით დიდი მოცულობის უნდა იყოს.

კვაზი-ფისკალური აქტივობების გავლენა სახელმწიფო საწარმოთა ფინანსურ შედეგებზე

მლნ ლარი

შპს ენგურჰესი	2023		2024	
	კვაზი ფისკალური აქტივობის გარეშე	კვაზი ფისკალური აქტივობა	კვაზი ფისკალური აქტივობის გარეშე	კვაზი ფისკალური აქტივობა
სულ შემოსავალი	93		126	
საოპერაციო შემოსავალი	93		104	
არასაოპერაციო შემოსავალი	1		23	
სულ ხარჯები	100	40	125	45
საოპერაციო ხარჯები	84	40	45	45
არასაოპერაციო ხარჯები	16		80	
მიუღებელი მოგება		40		45
მოგება დაბეგვრამდე	33	-40	44	-45
მოგების გადასახადი				
წმინდა მოგება	33	-40	44	-45

ცხრილიდან ჩანს, რომ შპს ენგურჰესმა ოკუპირებული აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მოსახლეობისთვის ელექტროენერჯიის უსასყიდლოდ მიწოდებით 45 მილიონი ლარის შემოსავალი დაკარგა. აფხაზეთის ტერიტორიაზე ენგურჰესის გამომუშავებიდან, მიწოდებულია 1 484,5

მლნ კვტ.სთ ელექტროენერჯია, ამასთან იანვარ-მარტის და დეკემბრის თვეებში გამომუშავებული ელექტროენერჯიის მოცულობა საკმარისი არ აღმოჩნდა აფხაზეთის მოხმარების დასაკმაყოფილებლად, დამატებით განხორციელდა რუსეთიდან 353,6 მლნ კვტ.სთ ელექტროენერჯიის იმპორტი,

საბოლოოდ აფხაზეთისთვის ჯამში მიწოდებულ იქნა 1 838.1 მლნ კვტ სთ ელექტროენერჯია.

რომ არა აღნიშნული კვაზი-ფისკალური აქტივობა, კომპანიის მოგება 2024 წლის ბოლოს 44 მილიონი ლარი იქნებოდა,

ამჟამად კი, კომპანიის მოგება 1 მილიონ ლარს შეადგენს. 2025 წლიდან ტარიფის დაანგარიშების მეთოდოლოგიის ცვლილების შედეგად ენგურჰესის კვაზი-ფისკალური აქტივობა სრულად კომპენსირდება.

მლნ ლარი

სს საქართველოს რკინიგზა	2023		2024	
	კვაზი ფისკალური აქტივობის გარეშე	კვაზი ფისკალური აქტივობა	კვაზი ფისკალური აქტივობის გარეშე	კვაზი ფისკალური აქტივობა
სულ შემოსავალი	643 315	43 775	667 590	47 661
საოპერაციო შემოსავალი	585 123	42 050	602 144	46 193
არასაოპერაციო შემოსავალი	58 192	1 725	65 446	1 468
სულ ხარჯები	-547 743	-51 953	-593 221	-53 847
საოპერაციო ხარჯები	-496 434	-48 188	-479 599	-49 810
არასაოპერაციო ხარჯები	-51 309	-3 766	-113 622	-4 037
მიუღებელი მოგება	0	-8 179	0	-6 185
მოგება დაბეგვრამდე	95 572	-8 179	74 369	-6 185
მოგების გადასახადი	-618	0	0	0
წმინდა მოგება	94 954	-8 179	74 369	-6 185

სს საქართველოს რკინიგზის ტვირთბრუნვიდან მიღებული შემოსავალი 2024 წელს 363.2 მლნ ლარს შეადგენს, საქართველოს რკინიგზის მომხმარებლები ტვირთის გადაზიდვის მსურველები, როგორც იურიდიული, ისე ფიზიკური პირები არიან. სს საქართველოს რკინიგზის სწორედ ტვირთბრუნვიდან მიღებული შემოსავლის ხარჯზე სს საქართველოს რკინიგზა ასუბსიდირებს მგზავრების გადაყვანას. ამ მიმართულებით ნულოვანი მოგების მისაღწევად კომპანიამ 2024 წელს დაახლოებით 6.1 მილიონი ლარით იზარალა. ამის გარდა, გამოწვევას

წარმოადგენს მგზავრთა გადაყვანის ტარიფში ინფრასტრუქტურის ცვეთის კომპონენტის ასახვა ან აღნიშნულის დაფარვა კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი სხვა სახსრებიდან. აღნიშნულის პასუხად კომპანიასა და მთავრობას შორის გაფორმდა ე.წ. საჯარო მომსახურების კონტრაქტი, რომლის მიხედვითაც რკინიგზას სრულად ან ნაწილობრივ დაუკომპენსირდება მგზავრთა გადაყვანის მიმართულებიდან წარმოქმნილი ზარალი. აღნიშნული წარმოადგენს საუკეთესო პრაქტიკას და შესაბამისობაშია შესაბამის ევრო-დირექტივებთან.

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	2023		2024	
	კვაზი ფისკალური აქტივობის გარეშე	კვაზი ფისკალური აქტივობა	კვაზი ფისკალური აქტივობის გარეშე	კვაზი ფისკალური აქტივობა
სულ შემოსავალი	1,451		1,699	
საოპერაციო შემოსავალი	1,405		1,657	
არასაოპერაციო შემოსავალი	47		42	
სულ ხარჯები	1,401		1,515	
საოპერაციო ხარჯები	1,338		1,466	
არასაოპერაციო ხარჯები	64		50	
მიუღებელი მოგება		207		93.00
მოგება დაბეგვრამდე	257	-207	276	-93.00
მოგების გადასახადი				
წმინდა მოგება	257	-207	276	-93.00

კომპანია კვლავ მნიშვნელოვან ზარალს განიცდის სოციალური გაზის მიწოდებით. აღნიშნულმა მაჩვენებელმა 2024 წელს შეადგინა 93 მილიონი ლარი. უნდა აღინიშნოს, რომ კომპანიაში უკანასკნელ წლებში პირველად დაფიქსირდა კვაზი-ფისკალური აქტივობების შემცირება გასულ საანგარიშო პერიოდთან შედარებით. წლის განმავლობაში სოციალურ სექტორში რეალიზებულ იქნა 2 376 236 208 მ³ გაზის მოცულობა, ხოლო კომერციულ სექტორში 757 085 704 მ³. ჯგუფის 2024 წლის წმინდა მოგება შეადგენს 183 მილიონ ლარს, რომ არა სოციალური სექტორისთვის მიწოდებული გაზის მოცულობა, ეს უკანასკნელი 276 მილიონი ლარის ოდენობა

იქნებოდა, რაც 53%-ით გაზრდიდა კომპანიის წმინდა მოგებას.

სახელმწიფო საწარმოთა ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

ფისკალური რისკების ანალიზის დოკუმენტის მომზადების მიზნებისთვის, 2025 წელს ფინანსური ანგარიშგებები წარმოადგინა 211-მა საწარმომ. უკანასკნელი 2 წლის მანძილზე გაცვლითი კურსის ეფექტს არ მოუხდენია არსებითი გავლენა სახელმწიფო საწარმოთა ფინანსურ შედეგებზე. თუმცა, საწარმოები კვლავ რჩებიან მოწყვლადები საგარეო ფაქტორების მიმართ.

ბალანსი

მლნ ლარი

სახელმწიფო კორპორაციები	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	7,716	7,731	8,714	8,744	8,792
მიმდინარე აქტივები	1,560	1,394	2,250	2,127	2,258
გრძელვადიანი აქტივები	6,156	6,337	6,464	6,617	6,534
კაპიტალი	2,575	2,984	4,119	4,306	4,645
საწესდებო კაპიტალი	3,821	3,833	3,886	3,940	3,785
კაპიტალში შენატანები	62	60	68	75	0
გაუნაწილებელი მოგება	581	924	796	823	980
დაუფარავი ზარალი	-1,977	-1,951	-911	-717	-477
კაპიტალის სხვა რეზერვი	0	0	55	55	0
არა მაკონტროლებელი წილები	81	118	0	0	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	7	1	225	129	357
ვალდებულებები	5,142	4,747	4,595	4,438	4,148
მიმდინარე ვალდებულებები	1,661	1,476	1,736	1,603	1,516
მ. შ მიმდინარე სესხები	1,120	883	949	857	816
გრძელვადიანი ვალდებულებები	3,481	3,271	2,860	2,835	2,632
მ. შ გრძელვადიანი სესხები	3,057	2,763	2,375	2,377	2,248
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	7,716	7,731	8,714	8,744	8,792

ბალანსი

მლნ ლარი

სამთავრობო სექტორს მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმოები	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	7,059	5,976	4,749	5,334	6,048
მიმდინარე აქტივები	982	1,001	1,374	1,308	1,615
გრძელვადიანი აქტივები	6,077	4,976	3,376	4,026	4,432
კაპიტალი	2,217	3,830	2,662	2,956	3,463
საწესდებო კაპიტალი	4,827	7,718	5,730	6,196	6,457
კაპიტალში შენატანები	2,084	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	43	-383	-269	-166	-79
დაუფარავი ზარალი	-5,360	-4,270	-3,769	-4,383	-4,823
კაპიტალის სხვა რეზერვი	0	0	0	0	0
არა მაკონტროლებელი წილები	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	624	765	970	1,309	1,908
ვალდებულებები	4,842	2,146	2,088	2,378	2,585

	ბალანსი				
მიმდინარე ვალდებულებები	595	624	692	884	893
მ. შ მიმდინარე სესხები	187	173	115	131	54
გრძელვადიანი ვალდებულებები	4,247	1,522	1,396	1,494	1,692
მ. შ გრძელვადიანი სესხები	2,958	1,274	1,037	1,171	1,328
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	7,059	5,976	4,749	5,334	6,048

სახელმწიფო კორპორაციები	მოგება-ზარალის ანგარიშგება				
	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	2,554	3,086	3,776	3,209	3,553
საოპერაციო შემოსავალი	2,195	2,570	3,076	3,032	3,366
არა საოპერაციო შემოსავალი	359	516	700	177	188
მ. შ კურსთა შორის სხვაობით მიღებული მოგება	12	382	576	22	14
ხარჯი	2,792	2,574	2,784	2,920	3,161
საოპერაციო ხარჯი	1,987	2,229	2,605	2,682	2,843
ცვეთა/ამორტიზაცია	232	245	259	268	263
არა საოპერაციო ხარჯი	804	346	180	238	318
მ. შ სა პროცენტო ხარჯი	206	194	144	173	149
მ. შ. კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალი	574	14	20	40	120
სხვა დანარჩენი არა საოპერაციო ხარჯი	24	137	16	25	49
მოგება დაბეგვრამდე	-238	512	992	289	392
მოგების გადასახადი	11	1	1	6	0
წმინდა მოგება	-258	548	991	283	393

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ

ლარი

სამთავრობო სექტორს მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმოები	მოგება-ზარალის ანგარიშგება				
	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	1,525	1,689	2,320	1,762	2,155
საოპერაციო შემოსავალი	1,104	1,325	1,648	1,489	1,911
არა საოპერაციო შემოსავალი	421	364	672	272	244
მ. შ. კურსთა შორის სხვაობით მიღებული მოგება	208	120	206	2	3
ხარჯი	2,286	2,124	2,716	2,275	2,685
საოპერაციო ხარჯი	1,463	1,705	2,363	2,195	2,571
ცვეთა/ამორტიზაცია	63	71	74	136	78
არა საოპერაციო ხარჯი	823	419	354	80	114
მ. შ. სა პროცენტო ხარჯი	58	47	42	37	34
მ. შ. კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალი	776	2	2	4	33
სხვა დანარჩენი არა საოპერაციო ხარჯი	2	370	308	39	47

სამთავრობო სექტორს მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმოები	2020	2021	2022	2023	2024
მოგება დაბეგვრამდე	-760	-434	-396	-513	-530
მოგების გადასახადი	1	2	1	0	-1
წმინდა მოგება	-762	-409	-397	-515	-527

	ბალანსი			მლნ ლარი	
ნაერთი (მარაბდა-კარწახის რკინიგზის ჩათვლით)	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	16,454	15,557	15,397	16,060	16,909
მიმდინარე აქტივები	2,642	2,497	3,860	3,633	4,057
გრძელვადიანი აქტივები	13,812	13,060	11,537	12,427	12,852
კაპიტალი	3,563	5,709	6,018	6,472	7,150
საწესდებო კაპიტალი	8,705	11,608	9,673	10,194	10,301
კაპიტალში შენატანები	2,176	90	98	104	0
გაუნაწილებელი მოგება	624	541	-321	-220	901
დაუფარავი ზარალი	-8,653	-7,412	-4,680	-5,100	-6,345
კაპიტალის სხვა რეზერვი	0	0	55	55	0
არა მაკონტროლებელი წილები	81	118	0	0	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	631	764	1,193	1,438	2,293
ვალდებულებები	12,892	9,848	9,379	9,588	9,759
მიმდინარე ვალდებულებები	5,164	5,055	2,448	2,503	2,435
მ. შ. მიმდინარე სესხები	4,187	3,982	1,064	988	870
გრძელვადიანი ვალდებულებები	7,728	4,793	6,931	7,085	7,324
მ. შ. გრძელვადიანი სესხები	6,015	4,037	6,087	6,304	6,575
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	16,454	15,557	15,397	16,060	16,909

	ბალანსი			მლნ ლარი	
ნაერთი (მარაბდა-კარწახის რკინიგზის გარეშე)	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	14,775	13,707	13,463	14,078	14,840
მიმდინარე აქტივები	2,542	2,395	3,624	3,435	3,873
გრძელვადიანი აქტივები	12,233	11,313	9,840	10,643	10,967
კაპიტალი	4,792	6,814	6,781	7,262	8,107
საწესდებო კაპიტალი	8,648	11,551	9,616	10,136	10,243
კაპიტალში შენატანები	2,146	60	68	75	0
გაუნაწილებელი მოგება	624	541	527	657	901
დაუფარავი ზარალი	-7,337	-6,221	-4,680	-5,100	-5,301
კაპიტალის სხვა რეზერვი	0	0	55	55	0
არა მაკონტროლებელი წილები	81	118	0	0	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	631	766	1,195	1,438	2,264
ვალდებულებები	9,984	6,893	6,683	6,816	6,733
მიმდინარე ვალდებულებები	2,256	2,100	2,428	2,487	2,408
მ. შ. მიმდინარე სესხები	1,307	1,056	1,064	988	870

ნაერთი (მარაბდა-კარწახის რკინიგზის გარეშე)	2020	2021	2022	2023	2024
გრძელვადიანი ვალდებულებები	7,728	4,793	4,256	4,329	4,324
მ. შ. გრძელვადიანი სესხები	6,015	4,037	3,412	3,548	3,576
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	14,775	13,707	13,463	14,078	14,840

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

ნაერთი (მარაბდა-კარწახის რკინიგზის ჩათვლით)	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	4,079	4,939	6,480	4,981	5,795
საოპერაციო შემოსავალი	3,299	3,895	4,724	4,521	5,277
არა საოპერაციო შემოსავალი	780	1,044	1,756	460	518
მ. შ. კურსთა შორის სხვაობით მიღებული მოგება	220	666	1,166	35	103
ხარჯი	5,459	4,739	5,542	5,234	6,100
საოპერაციო ხარჯი	3,472	3,958	4,993	4,902	5,440
ცვეთა/ამორტიზაცია	297	318	334	405	342
არა საოპერაციო ხარჯი	1,987	781	549	332	660
მ. შ. სა პროცენტო ხარჯი	279	257	201	224	199
მ. შ. კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალი	1,695	16	22	44	361
სხვა დანარჩენი არა საოპერაციო ხარჯი	26	508	324	64	100
მოგება დაბეგვრამდე	-1,381	202	939	-253	-305
მოგების გადასახადი	12	3	2	6	-1
წმინდა მოგება	-1,403	263	939	-261	-302

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

ნაერთი (მარაბდა-კარწახის რკინიგზის გარეშე)	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	4,079	4,775	6,096	4,971	5,708
საოპერაციო შემოსავალი	3,299	3,895	4,724	4,521	5,277
არა საოპერაციო შემოსავალი	780	880	1,372	449	432
მ. შ. კურსთა შორის სხვაობით მიღებული მოგება	220	502	782	24	17
ხარჯი	5,078	4,698	5,500	5,195	5,846
საოპერაციო ხარჯი	3,450	3,934	4,968	4,877	5,414
ცვეთა/ამორტიზაცია	295	316	333	404	340
არა საოპერაციო ხარჯი	1,627	765	534	318	432
მ. შ. სა პროცენტო ხარჯი	264	241	186	210	183
მ. შ. კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალი	1,350	16	22	44	153
სხვა დანარჩენი არა საოპერაციო ხარჯი	26	507	324	64	96
მოგება დაბეგვრამდე	-998	78	596	-224	-138
მოგების გადასახადი	12	3	2	6	-1
წმინდა მოგება	-1,020	139	594	-232	-134

N	საწარმოს დასახელება	2020	2021	2022	2023	2024
1	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	მაღალი	საშუალო	საშუალო	საშუალო	საშუალო
2	სს საქართველოს რკინიგზა	მაღალი	საშუალო	დაბალი	საშუალო	საშუალო
3	სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	საშუალო	საშუალო	საშუალო	საშუალო	საშუალო
4	შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	მაღალი	საშუალო	მაღალი	ძალიან მაღალი	მაღალი
5	შპს ენგურჰესი	მაღალი	საშუალო	დაბალი	საშუალო	საშუალო
6	სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი	საშუალო	საშუალო	საშუალო	საშუალო	საშუალო
7	შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	დაბალი	დაბალი	დაბალი	დაბალი	საშუალო
8	შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა	საშუალო	საშუალო	საშუალო	საშუალო	საშუალო
9	შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	საშუალო	დაბალი	დაბალი	დაბალი	საშუალო
10	სს საქართველოს განვითარების ფონდი (ინდივიდუალური)	საშუალო	საშუალო	დაბალი	დაბალი	დაბალი
11	შპს საქართველოს ფოსტა	დაბალი	დაბალი	საშუალო	დაბალი	დაბალი
12	სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო	დაბალი	დაბალი	დაბალი	დაბალი	დაბალი
13	სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი	დაბალი	საშუალო	საშუალო	დაბალი	დაბალი

N	საწარმოს დასახელება	2020	2021	2022	2023	2024
14	შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	საშუალო	საშუალო	საშუალო	საშუალო	საშუალო

სახელმწიფო საწარმოთა შედეგები

სს საქართველოს რკინიგზა

სახელმწიფოს წილი: 100% (2023 წლის ივნისიდან კომპანიის აქციების 50% მართვის უფლებით გადაეცა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს).

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: რკინიგზის სატვირთო ტრანსპორტი, მგზავრთა გადაყვანა.

გენერალური დირექტორი: ლაშა აბაშიძე
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: კონსტანტინე გუნცაძე

ძირითადი საქმიანობა:

- მიუხედავად იმისა, რომ ბოლო 3 წლის ევრობლიგაციების საკითხი. განმავლობაში კომპანია საანგარიშო აუცილებელია, უახლოეს პერიოდში წლებს ასრულებდა წმინდა მოგებით, შემუშავდეს ხედვა კომპანიის კომპანიისთვის კვლავ გამოწვევას პრიორიტეტულ საინვესტიციო წარმოადგენს ინფრასტრუქტურის მიმართულებებზე კომპანიის წინაშე ამორტიზაცია, აღნიშნულს დამატებით მდგარი შესაძლებლობებისა და ამწვავებს რკინიგზის გამოწვევების გათვალისწინებით.

- სატვირთო გადაზიდვა, მათ შორის, სატვირთო ვაგონების გაქირავება;
- მგზავრთა გადაყვანა;
- ინფრასტრუქტურა - ლიანდაგების, ჯებირების, სარკინიგზო სიგნალიზაციის, ელექტროხაზების და სხვა აღჭურვილობის შენარჩუნება და მართვა, ასევე, სარკინიგზო ხაზების მშენებლობა.
- კომპანიის აუდიტირებული ანგარიშგების თანახმად, 2024 წლის ბოლოს კომპანიის წმინდა მოგებამ შეადგინა 68 მლნ ლარი, რაც წინა წლის მაჩვენებელთან შედარებით 19 მლნ ლარით ნაკლებია
- საქართველოს რკინიგზის მიერ 2024 წელს წელს გადაზიდული ტვირთის მოცულობა 2023 წელთან შედარებით მცირედით გაიზარდა და 363.2 მილიონი ლარი შეადგინა. კომპანიამ 2024 წელს 2 მლნ მგზავრი გადაიყვანა და გადაზიდა 13 მლნ ტვირთი.

ბალანსი

მლნ ლარი

სს საქართველოს რკინიგზა	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	2.348	2.260	2.400	2,496	2,585
მიმდინარე აქტივები	389	272	339	363	493
გრძელვადიანი აქტივები	1.959	1.988	2.061	2,133	2,092
კაპიტალი	359	413	781	868	936
საწესდებო კაპიტალი	1.054	1.055	1.055	1,055	1,055
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	-795	-742	-374	-288	-219
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	100	101	101	101	101
ვალდებულებები	1.988	1.847	1.618	1,628	1,649
მიმდინარე ვალდებულებები	185	153	163	205	156
მ.შ. მიმდინარე სესხები	74	16	14	36	15
გრძელვადიანი ვალდებულებები	1.803	1.694	1.455	1,423	1,493
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	1.703	1.591	1.378	1,340	1,411
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	2.348	2.260	2.400	2,496	2,585

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

სს საქართველოს რკინიგზა	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	528	665	940	687	715
საოპერაციო შემოსავალი	502	557	691	636	671
არასაოპერაციო შემოსავალი	27	108	249	51	44
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მოგება მილ.	0	84	219	12	0
ხარჯი	693	612	543	600	647
საოპერაციო ხარჯი	373	391	472	539	525
ცვეთა/ამორტიზაცია	76	58	67	77	59
არასაოპერაციო ხარჯი	320	220	70	61	121
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	128	101	64	61	61
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მილ. ზარალი	192	0	0	0	56
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	119	6	0	4
მოგება დაბეგვრამდე	-164	53	397	87	68
მოგების გადასახადი	1	1	1	1	0

სს საქართველოს რკინიგზა	2020	2021	2022	2023	2024
წმინდა მოგება	-165	53	397	87	68

ფინანსური კოეფიციენტები

სს საქართველოს რკინიგზა	2020	2021	2022	2023	2024
ROA	-7%	2%	17%	3%	-1%
ROE	-46%	13%	51%	10%	-2%
Current Ratio	2,10	1,78	2,08	1,77	1,61
Debt to Equity	553%	447%	207%	188%	83%

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	ძალიან დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
რისკის საერთო რეიტინგი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: ელექტროენერჯის გადაცემა

გენერალური დირექტორი: ვანო ზარდიაშვილი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: იორგ მათიესი ძირითადი საქმიანობა:

- ელექტროენერჯის გადაცემა და დისპეტჩერიზაცია (გადამცემი სისტემის ერთადერთი ოპერატორი); სახელმწიფო ელექტროსისტემისთვის შემოსავლის ნაწილი რეგულირებულია რეგულატორის მიერ. აუცილებელია, ინფრასტრუქტურული პროექტები დაიგეგმოს ისე, რომ არ დაირღვეს კომპანიის კომერციული ინტერესები, კომპანიას არ შეექმნას მოკლე და საშუალოვადიანი ლიკვიდურობის პრობლემები; 2024 წელს კომპანიის შემოსავალი გაიზარდა, რაც, ძირითადად, გამოწვეულია გადაცემის მომსახურების მოცულობის გაზრდით. გადაცემის მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლები წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 15%-ით, ხოლო ექსპორტის და ტრანზიტის შემოსავლები შემცირდა 25%-ითა და 68%-ით.¹

ბალანსი

მლნ ლარი

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	1.387	1.490	1.701	1,867	1,941
მიმდინარე აქტივები	149	67	224	208	194
გრძელვადიანი აქტივები	1.238	1.424	1.476	1,659	1747

¹ წყარო: სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ 2024 წლის

აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება და 2024 წლის მმართველობითი ანგარიში.

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	2020	2021	2022	2023	2024
კაპიტალი	-93	152	503	600	735
საწესდებო კაპიტალი	663	663	665	678	679
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	86
გაუნაწილებელი მოგება	0	235	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	-770	-769	-231	-146	-33
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	14	23	68	68	3
ვალდებულებები	1.480	1.339	1.198	1,267	1,206
მიმდინარე ვალდებულებები	313	211	230	359	361
მ.შ. მიმდინარე სესხები	173	130	135	201	204
გრძელვადიანი ვალდებულებები	1.167	1.128	968	908	845
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	1.050	872	713	668	613
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	1.387	1.490	1.701	1,867	1,941

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	380	448	539	364	380
საოპერაციო შემოსავალი	197	297	356	339	362
არასაოპერაციო შემოსავალი	184	151	184	24	18
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	138	168	0	2

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	2020	2021	2022	2023	2024
ხარჯი	418	214	235	279	267
საოპერაციო ხარჯი	157	173	193	214	228
ცვეთა/ამორტიზაცია	47	65	71	72	77
არასაოპერაციო ხარჯი	261	41	42	64	39
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	23	40	42	43	16
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	230	0	0	21	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	8	0	0	0	22
მოგება დაბეგვრამდე	-38	235	304	85	113
მოგების გადასახადი	10	0	0	0	0
მოგება-ზარალის სხვა პუნქტი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	-48	235	304	85	113

ფინანსური კოეფიციენტები

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	2020	2021	2022	2023	2024
ROA	-3%	16%	18%	5%	6%
ROE	51%	155%	61%	14%	15%

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	2020	2021	2022	2023	2024
Current Ratio	0,48	0,32	0,98	0,58	0,54
Debt to Equity	-1590%	883%	238%	211%	164%

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია

საქართველოს
ნავთობისა და გაზის
კორპორაცია

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება:
საბითუმო ვაჭრობა ბუნებრივი აირით
„ჯგუფის“ ძირითად მიმართულებას
წარმოადგენს გაზის საბითუმო რეალიზაცია,
რომელმაც 2024 წელს ამონაგების 71%
შეადგინა.

გენერალური დირექტორი: ეკატერინე
სისაური

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: ვაჟა
ხიდაშელი

ძირითადი საქმიანობა:

„ჯგუფის“ ძირითადი საქმიანობაა ბუნებრივი
გაზის იმპორტი და საბითუმო გაყიდვა,
ელექტროენერჯის წარმოება და მიწოდება,
ნავთობსადენების და გაზსადენების იჯარა
და ნავთობისა და გაზის ძებნა-ძიება და
მოპოვება საქართველოში.

2024 წელს ჯგუფის ამონაგები (1,649 მლნ
ლარი) წინა წელთან შედარებით გაიზარდა
17%-ით. ამონაგების ზრდა უმეტესწილად
განაპირობა თბოსადგურებისათვის
მისაწოდებელი გაზის ფასის მატებამ.

2024 წელს „ჯგუფის“ წმინდა მოგება 2023
წელთან შედარებით გაიზარდა 133 მლნ
ლარით. მიღწეული შედეგი ძირითადად
გამოწვეულია გაზის ოპერაციებიდან
მიღებული 85.4 მლნ ლარის ოდენობის
წმინდა მოგებით, მაშინ როდესაც 2023 წლის
ამავე სეგმენტიდან 31.5 მლნ ლარის
ოდენობის ზარალი იქნა მიღებული. გარდა
ამისა, აღსანიშნავია სესხებზე დარიცხული
პროცენტის კლება 7.9 მლნ ლარის ოდენობით.

2

ბალანსი

მლნ ლარი

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	1.844	1.901	2.264	2040	2,187
მიმდინარე აქტივები	442	538	978	788	944
გრძელვადიანი აქტივები	1.403	1.363	1.285	1,252	1,242
კაპიტალი	907	1.045	1.078	1,135	1,319
საწესდებო კაპიტალი	646	646	695	695	698
კაპიტალში შენატანები	60	60	68	75	75

² წყარო სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის
კორპორაციის“ აუდიტორული კონსოლიდირებული

ფინანსური ანგარიშგენა და კონსოლიდირებული
მმართველობის ანგარიში.

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	2020	2021	2022	2023	2024
გაუნაწილებელი მოგება	403	503	543	592	747
დაუფარავი ზარალი	0	0	0	0	0
კაპიტალის სხვა რეზერვი	0	0	55	55	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	-282	-282	-282	-282	-282
არამაკონტროლებელი წილები	81	118	0	0	82
ვალდებულებები	937	856	1,185	904	867
მიმდინარე ვალდებულებები	937	856	1,128	778	867
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	711	797	613	572
გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	0	57	127	0
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	57	127	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	1.844	1.901	2.264	2,040	2,187

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	1.024	1.251	1.511	1,451	1,699
საოპერაციო შემოსავალი	997	1.115	1.353	1,405	1,657
არასაოპერაციო შემოსავალი	27	136	158	47	42
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	114	134	0	7
ხარჯი	1.021	1.113	1.402	1,401	1,515

	2020	2021	2022	2023	2024
სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია					
საოპერაციო ხარჯი	863	1.066	1.371	1,338	1,466
ცვეთა/ამორტიზაცია	59	71	63	64	64
არასაოპერაციო ხარჯი	158	47	31	64	50
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	51	46	31	58	50
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	103	0	0	6	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	1	0	0	0
მოგება დაბეგვრამდე	3	138	109	50	183
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	3	138	109	50	183

ფინანსური კოეფიციენტები

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	2020	2021	2022	2023	2024
ROA	0%	7%	5%	2%	8%
ROE	0%	13%	11%	4%	14%
Current Ratio	0,47	0,63	0,83	1,01	1,09
Debt to Equity	103%	82%	121%	80%	66%

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Assets	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Debt to Equity	საშუალო რისკიანი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

სს საქართველოს განვითარების ფონდი

საქართველოს განვითარების ფონდი
DEVELOPMENT FUND OF GEORGIA

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: საფინანსო მომსახურების სხვა საქმიანობები, სადაზღვევო და საპენსიო ფონდების გარდა, სხვა ჯგუფებში ჩაურთველი

აღმასრულებელი დირექტორი: ბესიკ ბუგიანიშვილი
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: დავით საგანელიძე

ძირითადი საქმიანობა:

- საინვესტიციო საქმიანობა - ინვესტიციების განხორციელება პრიორიტეტულ სექტორებში: ენერჯეტიკა, სოფლის მეურნეობა, წარმოება, უძრავი ქონება და ტურიზმი, ინფრასტრუქტურა და ლოგისტიკა. კომპანიაში ამ

მომენტისათვის არ არის დასრულებული აუდიტის პროცესი. ქვემოთ წარმოდგენილია ფონდის 2024 წლის არააუდირებული

ინდივიდუალური ანგარიშგება, ხოლო კონსოლიდირებული

ანგარიშგება არ არის ხელმისაწვდომი.

ბალანსი

მლნ ლარი

სს საქართველოს განვითარების ფონდი (ინდივიდუალური)	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	1.542	1.506	205	387	364
მიმდინარე აქტივები	67	24	98	276	226
გრძელვადიანი აქტივები	1.475	1.482	107	110	138
კაპიტალი	1.346	1.344	156	332	363
საწესდებო კაპიტალი	100	100	100	194	194
კაპიტალში შენატანები	2.071	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	111	138	169
დაუფარავი ზარალი	-824	-832	0	0	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	2.077	-55	0	0
ვალდებულებები	196	162	49	54	2
მიმდინარე ვალდებულებები	146	109	1	54	2
მ.შ. მიმდინარე სესხები	144	108	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	51	52	48	0	0
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	51	52	0	0	
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	1.542	1.506	205	387	364

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

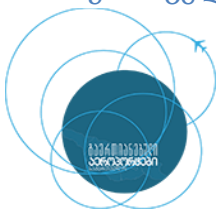
სს საქართველოს განვითარების ფონდი (ინდივიდუალური)	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	74	15	128	43	36
საოპერაციო შემოსავალი	50	-2	93	33	25
არასაოპერაციო შემოსავალი	25	17	34	10	11
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	0	0
ხარჯი	69	22	163	16	6
საოპერაციო ხარჯი	40	8	150	12	6
ცვეთა/ამორტიზაცია	1	0	0	0	0
არასაოპერაციო ხარჯი	29	13	14	4	0
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	13	13	14	0	0
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	14	0	0	4	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	1	0	0	0	0
მოგება დაბეგვრამდე	5	-7	-36	27	29
მოგების გადასახადი	2	1	0	0	-1
წმინდა მოგება	4	-8	-36	27	30

ფინანსური კოეფიციენტები

სს საქართველოს განვითარების ფონდი (ინდივიდუალური)	2020	2021	2022	2023	2024
ROA	0%	-1%	-18%	15%	8%
ROE	0%	-1%	-23%	19%	8%
Current Ratio	0,46	0,22	85,53	117,40	148,7
Debt to Equity	14%	12%	31%	25%	0%

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Assets	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt-to-Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი

შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება

სახელმწიფოს წილი: 100% (2023 წლის ივნისიდან კომპანიის წილის 50% მართვის უფლებით გადაეცა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს). ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: საჰაერო ტრანსპორტთან დაკავშირებული მომსახურება.

გენერალური დირექტორი: ლევან მოსეშვილი
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: თამარ იოსელიანი

ძირითადი საქმიანობა:

კომპანია ეწევა საქართველოში სამოქალაქო აეროპორტების განვითარების, ექსპლუატაციისა და ზედამხედველობის საქმიანობას.

- კომპანია წარმოადგენს თბილისის, ბათუმისა და ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტების, მესტიისა, ამბროლაურისა და თელავის ადგილობრივი აეროპორტების მესაკუთრეს. კომპანია უზრუნველყოფს ქუთაისის,

მესტიისა და ამბროლაურის აეროპორტების ოპერირებას, ხოლო თბილისის და ბათუმის აეროპორტები ოპერირებენ კონცესიის და იჯარის ხელშეკრულებების საფუძველზე.

2023 წელს კომპანიამ სრულად განახორციელა პანდემიური

ფორსმაჟორიდან გამოსვლა, ამასთან საქართველოს აეროპორტები 2024 წელს მომემსახურა მგზავრთნაკადის ისტორიულ მაქსიმუმს, საქართველოს აეროპორტებმა წლის განმავლობაში 32 399 რეისი და 7 436 983 მგზავრი მიიღო, რაც 2023 წელთან შედარებით 24%-ით მეტია.

2024 წელს კომპანიის შემოსავლებმა შეადგინა 121 მლნ ლარი, ხოლო ძირითადი საშუალებების გაუფასურების გამო მიღებულმა წმინდა ზარალმა - 21 მლნ ლარი.

ბალანსი

მლნ ლარი

შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	402	429	411	438	461
მიმდინარე აქტივები	39	50	66	86	107
გრძელვადიანი აქტივები	363	379	345	352	354
საწესდებო კაპიტალი	395	395	360	367	372
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	-135	-116	-90	-62	-83
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	0	40	48	100
ვალდებულებები	143	150	100	85	71
მიმდინარე ვალდებულებები	36	46	10	14	22
მ.შ. მიმდინარე სესხები	29	0	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	107	104	90	70	50
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	402	429	411	438	461

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

	2020	2021	2022	2023	2024
შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება					
შემოსავალი	41	69	92	109	140
საოპერაციო შემოსავალი	35	67	86	98	121
არასაოპერაციო შემოსავალი	5	2	6	11	19
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	2	0	0	1	1

	2020	2021	2022	2023	2024
შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება					
ხარჯი	77	50	73	82	161
საოპერაციო ხარჯი	77	45	64	75	148
ცვეთა/ამორტიზაცია	11	12	14	14	15
არასაოპერაციო ხარჯი	0	5	8	8	13
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	0	0	1	0	0
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	2	0	1	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	2	0	1	13
მოგება დაბეგრამდე	-37	19	19	26	-21
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	-37	19	19	26	-21

ფინანსური კოეფიციენტები

სს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	2020	2021	2022	2023	2024
ROA	-9%	4%	5%	6%	-5%
ROE	-14%	7%	6%	7%	-5%

სს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	2020	2021	2022	2023	2024
Current Ratio	1,1	1,1	6,86	6,07	4,94
Debt to Equity	55%	54%	32%	24%	18%

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Return on Equity	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Current Ratio	მაღალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	საშუალო რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი

სს გაერთიანებული
ენერგეტიკული
სისტემა საქრუსენერგო

გენერალური
დირექტორი: მამუკა მენაღარიშვილი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე:
ალექსეი მოლსკი

სახელმწიფოს წილი: 50% (დარჩენილი 50%-
იანი წილის მფლობელია რუსეთის ფედერაცია,

რომელიც წარმოდგენილია სს
„ერთიანი ენერგეტიკული სისტემის
ფედერალური ქსელური კომპანიის“ მიერ)

ძირითადი საქმიანობა: კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ელექტროენერჯის გადამცემი ხაზების იჯარით გაცემა და ამ ხაზების შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების გაწევა.

ბალანსი

მლნ ლარი

სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	134	147	160	171	182
მიმდინარე აქტივები	56	57	43	56	70
გრძელვადიანი აქტივები	78	90	116	115	113
კაპიტალი	132	146	159	170	182
საწესდებო კაპიტალი	230	232	232	232	230
კაპიტალში შენატანები	2	0	0	0	2
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	-100	-86	-73	-62	-51
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	0	0	0	0
ვალდებულებები	1	1	1	1	1
მიმდინარე ვალდებულებები	1	1	1	0	0
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	1	0	0	1	1
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	134	147	160	171	182

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

სს გაერთიანებული ენერჯეტიკული სისტემა საქრუსენერგო	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	32	38	38	38	38
საოპერაციო შემოსავალი	29	34	31	32	32
არასაოპერაციო შემოსავალი	3	4	6	5	6
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	0	0
ხარჯი	21	23	25	26	26
საოპერაციო ხარჯი	21	23	25	26	26
ცვეთა/ამორტიზაცია	4	4	4	5	5
არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	0	0	0
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	0	0	0	0	0
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	0	0	0
მოგება დაბეგვრამდე	11	15	13	12	11
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	11	14	13	12	11

ფინანსური კოეფიციენტები

სს გაერთიანებული ენერჯეტიკული სისტემა საქრუსენერგო	2020	2021	2022	2023	2024
ROA	8%	10%	8%	7%	6%
ROE	9%	10%	8%	7%	6%
Current Ratio	69.74	66.27	51.12	200.70	335.27
Debt to Equity	1%	1%	1%	1%	0%

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Assets	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	ძალიან დაბალი რისკიანი	ძალიან დაბალი რისკიანი	ძალიან დაბალი რისკიანი	ძალიან დაბალი რისკიანი	ძალიან დაბალი რისკიანი

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი

სს ელექტროენერგეტიკული
სისტემის კომერციული
ოპერატორი

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის
დასახელება:

ელექტროენერგით ვაჭრობა

გენერალური დირექტორი:

თორნიკე ყაზარაშვილი

ძირითადი საქმიანობა: საბალანსო

ელექტროენერგითა და
გარანტირებული სიმძლავრით

ვაჭრობა; ელექტროენერგის
იმპორტი/ექსპორტი.

სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის
კომერციული ოპერატორი (ესკო) ფლობს
ბუნებრივ მონოპოლიას საბალანსო
ელექტროენერგის მიწოდებაზე.

ესკო წარმოადგენს მხარეს

ელექტროენერგის გარანტირებული
შესყიდვის ხელშეკრულებებში (PPA)

ბალანსი

მლნ ლარი

სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	98	148	124	122	179
მიმდინარე აქტივები	97	144	120	118	168
გრძელვადიანი აქტივები	1	4	4	3	11

სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი	2020	2021	2022	2023	2024
კაპიტალი	17	24	27	33	35
საწესდებო კაპიტალი	0	0	0	0	0
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	17	24	26	32	34
დაუფარავი ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	0	1	1	1
ვალდებულებები	81	124	98	89	144
მიმდინარე ვალდებულებები	81	124	98	89	141
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	0	0	0	3
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	98	148	124	122	179

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	655	737	711	522	803
საოპერაციო შემოსავალი	649	735	703	516	799
არასაოპერაციო შემოსავალი	6	3	8	6	4
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	0	0
ხარჯი	651	730	710	514	801

სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი	2020	2021	2022	2023	2024
საოპერაციო ხარჯი	648	729	702	514	800
ცვეთა/ამორტიზაცია	1	1	0	0	1
არასაოპერაციო ხარჯი	3	0	7	0	1
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	0	0	0	0	0
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	1	0	1	0	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	2	0	7	0	1
მოგება-ზარალის სხვა პუნქტი ³	-0	-0	-0	-1	0
მოგება დაბეგვრამდე	4	7	2	7	2
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	4	7	2	7	2

ფინანსური კოეფიციენტები

სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი	2020	2021	2022	2023	2024
ROA	4%	5%	1%	5%	1%
ROE	23%	29%	6%	20%	5%
Current Ratio	1,20	1,17	1,23	1,33	1,19
Debt to Equity	466%	510%	368%	272%	412%

³ ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში ზარალის წილი

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Assets	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

სახელმწიფოს წილი: 100% (2023 წლის ივნისიდან კომპანიის წილის 50% მართვის უფლებით გადაეცა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს).

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: გაზის ტრანსპორტირება მილსადენებით

გენერალური დირექტორი: დავით ვარდიაშვილი

ძირითადი საქმიანობა: ერთადერთი ლიცენზირებული კომპანია, ლიცენზიის მუდმივი ვადით), რაც ითვალისწინებს ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების განხორციელების უფლებას. შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“, შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრესთან“ (სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ შვილობილი კომპანია), გაფორმებული მაგისტრალური გაზსადენის და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის იჯარის ხელშეკრულების საფუძველზე, ოპერირებას უწევს ბუნებრივი გაზის გადამცემ ქსელს, კერძოდ, გაზსადენებს,

გაზის გამანაწილებელ სადგურებს, შენობებს და ნაგებობებს.

კომპანია ამონაგებს გამოიმუშავებს შემდეგი წყაროებიდან:

- ბუნებრივი გაზის ტრანზიტის (რუსეთის ფედერაციიდან სომხეთის რესპუბლიკაში);
- ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირება (საქართველოს მასშტაბით, ძირითადად, გაზის სადისტრიბუციო კომპანიების, მსხვილი სამრეწველო საწარმოებისა და თბოელექტროსადგურების მიმართულებით);
- გაზგასამართი სადგურების ტექნიკურ მომსახურებასთან დაკავშირებული ამონაგები.

კომპანია ასევე ახორციელებს შემდეგ საქმიანობებს: ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელზე მიერთება; საქართველოს მთავრობის განკარგულების საფუძველზე, საქართველოს მოსახლეობის გაზით მომარაგების ხელშეწყობის ღონისძიებების უზრუნველყოფის მიზნით, გაზსადენის ქსელის საპროექტო და სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება.

- კომპანიამ 2024 წელი დაასრულა ზარალით. 2023 წელთან შედარებით, კომპანიის სააოპერაციო შემოსავალი გაიზარდა 2024 წელს 6%-ით, ხოლო არასაოპერაციო შემოსავალი (ფინანსური შემოსავალი) 2024 წელს შემცირდა 55%-ით წინა წელთან შედარებით.

ბალანსი

მლნ ლარი

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	200	205	391	305	247
მიმდინარე აქტივები	112	115	254	242	166
გრძელვადიანი აქტივები	88	90	137	63	81
კაპიტალი	169	178	370	216	226
საწესდებო კაპიტალი	4	5	5	5	5
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	85	98	148	93	91
დაუფარავი ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	80	76	217	119	130
ვალდებულებები	31	26	21	89	21

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	2020	2021	2022	2023	2024
მიმდინარე ვალდებულებები	14	12	13	84	21
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	17	14	8	4	0
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	200	205	391	305	247

მოგება-არალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	122	110	127	122	112
საოპერაციო შემოსავალი	117	104	114	92	98
არასაოპერაციო შემოსავალი	6	6	13	30	14
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	0	0
ხარჯი	90	86	91	115	113
საოპერაციო ხარჯი	90	85	90	113	111
ცვეთა/ამორტიზაცია	3	3	3	3	4
არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	2	1	2
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	0	0	0	1	1
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	0	2	0	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	0	0	1
მოგება დაბეგვრამდე	32	25	36	8	-1
მოგების გადასახადი	0	0	0	5	0

	2020	2021	2022	2023	2024
შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია					
წმინდა მოგება	32	25	36	3	-1

ფინანსური კოეფიციენტები

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	2020	2021	2022	2023	2024
ROA	16%	12%	9%	1%	-1%
ROE	19%	14%	10%	1%	-1%
Current Ratio	7,87	9,27	19,43	2,87	8,04
Debt to Equity	18%	15%	6%	41%	9%

Current Ratio	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი

სს საქართველოს ენერჯეტიკის
განვითარების ფონდი

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება:
საკონსულტაციო საქმიანობები ბიზნესის და
მართვის სხვა საკითხებში

გენერალური დირექტორი: ვლადიმერ ძნელაძე

ძირითადი საქმიანობა: ენერჯეტიკის სფეროში
წინასწარი კვლევითი სამუშაოების ჩატარება,
ენერჯეტიკული პროექტების ტექნიკურ-
ეკონომიკური შეფასება; პროექტის გარემოზე
ზემოქმედების შეფასება, ინვესტორის მოძიება
და დაინტერესება არსებული პროექტებით.

ბალანსი

მლნ ლარი

სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	77	67	69	71	78
მიმდინარე აქტივები	58	58	56	49	26
გრძელვადიანი აქტივები	19	9	13	21	51
კაპიტალი	77	67	69	70	76
საწესდებო კაპიტალი	50	48	49	50	55
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	26	18	20	21	21
დაუფარავი ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	0	0	0	0
ვალდებულებები	0	1	0	0	2
მიმდინარე ვალდებულებები	0	1	0	0	2
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	0	1
გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	0	0	0	0

სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	2020	2021	2022	2023	2024
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	77	67	69	71	78

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	5	8	8	11	10
საოპერაციო შემოსავალი	0	2	0	4	5
არასაოპერაციო შემოსავალი	5	6	7	7	5
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	0	0
ხარჯი	4	18	8	10	9
საოპერაციო ხარჯი	4	18	8	10	9
ცვეთა/ამორტიზაცია	0	0	0	0	0
არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	0	0	0
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	0	0	0	0	0
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	0	0	0
მოგება დაბეგვრამდე	1	-11	0	1	0
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	1	-11	0	1	0

ფინანსური კოეფიციენტები

სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	2020	2021	2022	2023	2024
ROA	2%	-16%	0%	2%	0%
ROE	2%	-16%	0%	2%	0%
Current Ratio	1089,40	89,53	363,55	1002,29	17,26
Debt to Equity	0%	1%	0%	0%	2%

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Assets	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება:
საფოსტო საქმიანობები საყოველთაო მომსახურების ვალდებულებით გენერალური დირექტორი: გიორგი ერაძე

ძირითადი საქმიანობა: შპს „საქართველოს ფოსტა“ მსოფლიოს 190-ზე მეტ ქვეყანასთან წარმატებით თანამშრომლობს და მთელი ქვეყნის მასშტაბით ფუნქციონირებს 80-ზე მეტი სერვის ცენტრი.

2024 წელი კომპანიამ დაასრულა ზარალით, რაც შეადგენს 2 მილიონ ლარს, აღნიშნული მონაცემი გაუმჯობესებულია 2023 წლის ზარალთან მიმართებით. ..

შპს „საქართველოს ფოსტა“ მომხმარებლებს უზრუნველყოფს უნივერსალური საფოსტო და გადაზიდვის მომსახურების სფეროში შემავალი სერვისებით, კერძოდ, ახორციელებს: საფოსტო გზავნილთა (წერილობითი კორესპონდენცია, ამანათი, EMS გზავნილი, ავია გზავნილი) მიღებას, დამუშავებას, გაგზავნას, გადაზიდვასა და ჩაბარებას, როგორც ქვეყნის შიგნით, ასევე ქვეყნის გარეთ; კომუნალური მომსახურების გადასახადების მიღებას; ფულადი გზავნილების მომსახურებას.

ბალანსი

მლნ.ლარი

შპს საქართველოს ფოსტა	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	91	127	110	96	107
მიმდინარე აქტივები	45	51	33	32	35
გრძელვადიანი აქტივები	45	76	78	64	72
კაპიტალი	66	97	87	82	83
საწესდებო კაპიტალი	59	59	59	58	61
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	7	2	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	0	0	-9	-13	-15

შპს საქართველოს ფოსტა	2020	2021	2022	2023	2024
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	37	37	36	37
ვალდებულებები	24	30	24	14	24
მიმდინარე ვალდებულებები	23	29	10	13	15
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	2	1	14	1	10
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	91	127	110	96	107

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

	2020	2021	2022	2023	2024
შპს საქართველოს ფოსტა					
შემოსავალი	83	96	73	72	89
საოპერაციო შემოსავალი	75	93	71	71	86
არასაოპერაციო შემოსავალი	8	3	1	2	3
ხარჯი	76	102	85	75	91
საოპერაციო ხარჯი	76	95	81	73	88
ცვეთა/ამორტიზაცია	5	5	5	6	5
არასაოპერაციო ხარჯი	0	7	3	1	2
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	0	0	0	0	0
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	2	3	0	1
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	4	0	1	1

	2020	2021	2022	2023	2024
შპს საქართველოს ფოსტა					
მოგება დაბეგვრამდე	7	31	-12	-3	-2
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	7	31	-12	-3	-2

ფინანსური კოეფიციენტები

	2020	2021	2022	2023	2024
სს საქართველოს ფოსტა					
ROA	7%	24%	-11%	-1%	-2%
ROE	10%	32%	-14%	-1%	-2%
Current Ratio	1,97	1,75	3,37	3,32	2,38
Debt to Equity	37%	31%	28%	27%	29%

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Assets	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Current Ratio	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი

შპს ენგურჰესი

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება:

➤ ელექტროენერჯის წარმოება

ჰიდროელექტროსადგურების მიერ

გენერალური დირექტორი: ლევან მებონია
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: კობა ჭუმბურიძე

ძირითადი საქმიანობა:

• ელექტროენერჯის წარმოება და რეალიზაცია. კომპანია პასუხისმგებელია ენგურის

ჰიდროელექტროსადგურის, ვარდნილჰესების კასკადისა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე, კოდორის ხეობაში, მდებარე რამდენიმე მცირე ჰესის ფუნქციონირებაზე.

2024 წელი შპს ენგურჰესმა 1 მილიონი ლარის ოდენობის მოგებით დაასრულა, რაც განპირობებულია კომპანიის შემოსავლების ზრდით. 2024 წელს „ენგურჰესმა“ სალტეზე 3 373,6 მლნ კვტ.სთ ელექტროენერჯია გაუშვა.

ბალანსი

მლნ ლარი

შპს ენგურჰესი	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	416	479	522	532	516
მიმდინარე აქტივები	16	5	7	3	5
გრძელვადიანი აქტივები	400	474	516	529	511
კაპიტალი	123	165	257	251	257
საწესდებო კაპიტალი	208	208	241	241	246
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	-54	42	0	0	11
დაუფარავი ზარალი	-42	-96	17	0	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	10	10	0	10	0
ვალდებულებები	293	314	265	281	259

შპს ენგურჰესი	2020	2021	2022	2023	2024
მიმდინარე ვალდებულებები	24	24	25	16	26
მ.შ. მიმდინარე სესხები	9	7	0	0	25
გრძელვადიანი ვალდებულებები	269	290	240	265	232
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	263	284	224	240	222
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	416	479	522	532	516

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

შპს ენგურჰესი	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	52	134	158	93	126
საოპერაციო შემოსავალი	39	96	110	93	104
არასაოპერაციო შემოსავალი	12	38	49	1	23
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	37	48	91	3
ხარჯი	106	93	99	100	125
საოპერაციო ხარჯი	59	88	95	84	45
ცვეთა/ამორტიზაცია	0	0	5	0	9
არასაოპერაციო ხარჯი	46	5	3	16	80

შპს ენგურჰესი	2020	2021	2022	2023	2024
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	3	4	3	9	19
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	42	1	0	7	61
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	1	1	0	0	0
მოგება დაბეგვრამდე	-54	40	60	-7	1
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	-54	40	60	-7	1

შპს ენგურჰესი	2020	2021	2022	2023	2024
ROA	-13%	8%	11%	-1%	0%
ROE	-44%	24%	23%	-3%	0%
Current Ratio	0,67	0,21	0,27	0,2	0,2%
Debt to Equity	239%	190%	103%	112%	101%

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Current Ratio	მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: მიწისზედა და მიწისქვეშა რკინიგზის მშენებლობა

გენერალური დირექტორი: ლევან კანკავა სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: გია საგანელიძე

ძირითადი საქმიანობა: საქართველოს ტერიტორიაზე, ბაქო-თბილისი-ყარსის შემაერთებელი ახალი სარკინიგზო ხაზის მარაბდა - თურქეთის რესპუბლიკის საზღვრამდე (კარწახი) პროექტის რეალიზაცია, რომელიც ერთმანეთთან დააკავშირებს აზერბაიჯანის რესპუბლიკისა და თურქეთის რესპუბლიკის სარკინიგზო ქსელებს.

სახელმწიფო საწარმოთა სექტორიზაციის ეტაპზე კომპანია არ მიეკუთვნა არც სახელმწიფო კორპორაციების, არც სამთავრობო სექტორებს. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა სარკინიგზო ხაზის გაყვანა საქართველოს ტერიტორიაზე, რომელიც ერთმანეთთან დააკავშირებს აზერბაიჯანის და თურქეთის სარკინიგზო ქსელებს და მისი საქმიანობა არ მოიაზრებს მოგების გენერირებას. ამიტომ, მიზანშეწონილად არ ვთვლით სახელმწიფო

საწარმოთა პორტფელის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებში მარაბდა-კარწახის რკინიგზის გათვალისწინებას. თუმცა, გამჭვირვალობის მიზნებისთვის, მაინც ვურთავთ.

- 2008 წლიდან 2013 წლის იანვრისთვის მთლიანი სამუშაოების შესრულების მოცულობა შეადგენდა 28%-ს, ბოლო ოთხი-ხუთი წლის განმავლობაში სამუშაოების წარმოების სწორი ორგანიზაციით და ტემპების გაზრდით, დღეისათვის დასრულებულია სამშენებლო სამუშაოების დაახლოებით 94%. 2025 წლის ბოლომდე სამშენებლო სამუშაოები სრულად დამთავრდება. 2024 საანგარიშგებო წელი კომპანიამ დაასრულა ზარალით (28,6 მილიონი ლარი).

- საწარმომ 2022 წელს 343.7 მლნ ლარის წმინდა მოგება აჩვენა, რაც უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებულმა 383.8 მილიონი ლარის შემოსავალმა განაპირობა, ხოლო 2024 წელს კომპანიის კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალი 167 მილიონი ლარი იყო.

- პროექტი სრულად ფინანსდება საკრედიტო ხაზის მეშვეობით (სესხი მიღებულია აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ციფრული განვითარებისა და ტრანსპორტის სამინისტროგან - საკრედიტო ხაზი შეადგენს 775 მლნ აშშ დოლარს) და 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასათვისებელი დარჩა 6,085 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის

ფულადი რესურსი. სესხი გაცემული იყო 2 ტრანშად:

- პირველი ტრანში - 200 მლნ აშშ დოლარი; წლიური საპროცენტო განაკვეთი - 1%; ტრანში სრულად ათვისებულია;
- მეორე ტრანში - 575 მლნ აშშ დოლარი; წლიური საპროცენტო განაკვეთი 5%; 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას ასათვისებელი დარჩა 6,085 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის ფულადი

რესურსი საკრედიტო ხაზის მეორე ტრანშის ფარგლებში.

- კომპანიის სესხი არ წარმოადგენს სახელმწიფო ვალის ნაწილს.
- 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას აქვს დაგროვილი ზარალი 167,423 ათასი ლარის ოდენობით. დაგროვილი ზარალის მნიშვნელოვანი წილი მოდის კურსთა შორის სხვაობიდან მიღებული ზარალის ზრდით და კომპანიის შემოსავლების შემცირებით.

ბალანსი

მლნ ლარი

შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	1.679	1.850	1.934	1.982	2.069
მიმდინარე აქტივები	245	246	236	198	183
გრძელვადიანი აქტივები	1.434	1.604	1.699	1.784	1.886
კაპიტალი	-1.229	-1.105	-761	-790	-957
საწესდებო კაპიტალი	57	57	57	58	58
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	-29	0
დაუფარავი ზარალი	-1.316	-1.192	-848	-848	-1.044
კაპიტალის სხვა რეზერვი	0	0	0	0	0
არამაკონტროლებელი წილები	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	30	30	30	29	29

შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა	2020	2021	2022	2023	2024
ვალდებულებები	2.881	2.926	2.675	2.756	3.026
მიმდინარე ვალდებულებები	0	653	649	0	26
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	2.881	2.273	2.027	2.756	3.000
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	2.881	2.273	2.027	2.756	3.000
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	1.651	1.821	1.914	1.966	2.069

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	202	285	389	141	87
საოპერაციო შემოსავალი	0	0	0	0	0
არასაოპერაციო შემოსავალი	202	285	389	141	87
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	202	285	389	141	87
ხარჯი	585	157	45	169	254
საოპერაციო ხარჯი	22	24	25	25	26
ცვეთა/ამორტიზაცია	2	2	1	1	1

შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა	2020	2021	2022	2023	2024
არასაოპერაციო ხარჯი	563	133	20	144	228
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	15	13	15	14	17
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მილ. ზარალი	547	121	5	130	208
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	0	0	3
მოგება დაბეგვრამდე	-383	128	344	-29	-167
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	-383	128	344	-29	-167

ფინანსური კოეფიციენტები

შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა	2020	2021	2022	2023	2024
ROA	-23%	7%	18%	-1%	-8%
ROE	31%	-12%	-45%	4%	17%
Current Ratio	-	0.38	0.36	-	6.93
Debt to Equity	-234%	-265%	-351%	-349%	-316%

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

შპს საქართველოს მელიორაცია

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საირიგაციო და სადრენაჟო წყლის მიწოდება ქვეყნის მასშტაბით

გენერალური დირექტორი: გიგლა თამაზაშვილი
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: რევაზ ასათიანი

ძირითადი საქმიანობა: კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საირიგაციო და

სადრენაჟო წყლის მიწოდება ქვეყნის მასშტაბით. სერვისების მიწოდებას ახორციელებს 19 სერვის-ცენტრის მეშვეობით, რომლებიც ოთხ რეგიონად არის წარმოდგენილი ქვეყნის მასშტაბით (შიდა ქართლი, ქვემო ქართლი, კახეთი და დასავლეთ საქართველო). კომპანია მართავს, ჰიდრო ნაგებობებს და სპეციალურ სამელიორაციო სისტემებს. სადრენაჟო და საირიგაციო მომსახურების გარდა, კომპანია ასევე ყიდის ტექნიკურ წყალს კერძო სექტორზე.

ბალანსი

მლნ ლარი

შპს საქართველოს მელიორაცია	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	101	72	119	132	125
მიმდინარე აქტივები	26	26	39	44	41
გრძელვადიანი აქტივები	74	46	81	88	83
კაპიტალი	69	37	63	56	50
საწესდებო კაპიტალი	922	897	888	904	924
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	-854	-865	-829	-853	-879
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	5	5	5	5
ვალდებულებები	32	36	56	76	74
მიმდინარე ვალდებულებები	17	15	15	20	19
მ.შ. მიმდინარე სესხები	14	11	12	12	13
გრძელვადიანი ვალდებულებები	15	21	41	56	55
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	101	72	119	132	125

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

შპს საქართველოს მელიორაცია	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	30	35	36	43	41
საოპერაციო შემოსავალი	3	6	6	6	7
არასაოპერაციო შემოსავალი	27	29	29	37	34

შპს საქართველოს მელიორაცია	2020	2021	2022	2023	2024
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	0	0
ხარჯი	119	49	75	73	70
საოპერაციო ხარჯი	118	47	74	70	46
ცვეთა/ამორტიზაცია	6	8	7	2	3
არასაოპერაციო ხარჯი	1	2	0	3	23
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	0	0	0	1	1
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	1	2	0	3	23
მოგება დაბეგვრამდე	-89	-14	-39	-30	-29
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	-89	-14	-39	-30	-29

ფინანსური კოეფიციენტები

შპს საქართველოს მელიორაცია	2020	2021	2022	2023	2024
ROA	-88%	-19%	-33%	-23%	-23%
ROE	-129%	-37%	-62%	-54%	-57%

შპს საქართველოს მელიორაცია	2020	2021	2022	2023	2024
Current Ratio	1,6	1,8	2,54	2,21	2,13
Debt to Equity	47%	97%	89%	136%	148%

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Return on Equity	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Current Ratio	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი

შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია

ძირითადი საქმიანობა: ქ. თბილისში ავტობუსით, მეტრო და საბაგირო ტრანსპორტით მომსახურება, თბილისის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ საზღვრებში პარკირების ადგილების მოწყობა.

სახელმწიფოს წილი: 100% (100%-იანი წილის მფლობელია თბილისის მერია)

გენერალური დირექტორი: გიორგი შარკოვი

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: საქალაქო და საგარეუბნო სამგზავრო სახმელეთო ტრანსპორტი

ბალანსი

მლნ ლარი

შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	531	719	661	679	856
მიმდინარე აქტივები	84	92	91	132	120
გრძელვადიანი აქტივები	448	627	570	547	736
კაპიტალი	491	615	614	634	736
საწესდებო კაპიტალი	851	1.147	1.240	1,358	1,546
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	-360	-532	-626	-725	-811
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	0	0	0	0
ვალდებულებები	40	105	47	46	120
მიმდინარე ვალდებულებები	12	75	15	22	99
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	28	30	32	24	21
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	531	719	661	679	856

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	89	112	260	307	303
საოპერაციო შემოსავალი	85	109	256	297	293
არასაოპერაციო შემოსავალი	4	4	5	10	10

შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	2020	2021	2022	2023	2024
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	2	0	0	0
ხარჯი	239	285	354	403	419
საოპერაციო ხარჯი	231	268	334	403	410
ცვეთა/ამორტიზაცია	1	1	1	1	1
არასაოპერაციო ხარჯი	8	18	20	0	9
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	0	0	0	0	0
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	8	18	20	0	9
მოგება დაბეგვრამდე	-150	-173	-94	-95	-116
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	-150	-173	-94	-95	-116

ფინანსური კოეფიციენტები

შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	2020	2021	2022	2023	2024
ROA	-28%	-24%	-14%	-14%	-14%
ROE	-31%	-28%	-15%	-15%	-16%
Current Ratio	6,83	1,23	6	6,07	1,22
Debt to Equity	8%	17%	8%	7%	16%

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Return on Equity	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Current Ratio	ძალიან დაბალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

შპს საქართველოს გაერთიანებული

საქართველოს გაერთიანებული
წყარმომარაგების კომპანია
UNITED WATER SUPPLY COMPANY OF GEORGIA

წყარმომარაგების კომპანია

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება:
წყლის დაგროვება, დამუშავება და განაწილება

ძირითადი საქმიანობა: წყლის მოპოვება,
დამუშავება და საქართველოს სხვადასხვა
ქალაქებსა და სოფლებში აბონენტებისათვის

სასმელი და ტექნიკური წყლის მიწოდება;
წყალმომარაგების და წყალარინების
სისტემების პროექტირება, მშენებლობა,
ექსპლუატაცია და ოპერირება.

გენერალური დირექტორი: გიორგი შონია

სახელმწიფოს წილი: 100%

- კომპანია უკანასკნელ წლებში სტაბილურად აჩვენებს საოპერაციო ზარალს, რაც განპირობებული უნდა იყოს ტარიფის სოციალური ბუნებით, შესაძლო სხვა გაუცხადებელი კვაზიფისკალური აქტივობებით, ასევე, გრძელვადიანი აქტივების გაუფასურებით. 2024 წელსაც კომპანია განიცდის საოპერაციო ზარალს, რაც უმთავრესად განპირობებულია გრძელვადიანი აქტივების გაუფასურების ხარჯით.
- კომპანიისთვის გამოწვევად რჩება ამორტიზებული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება, წყლის დანაკარგების შემცირება, აღრიცხვის სისტემების დახვეწა და სატარიფო პოლიტიკა.
- 2024 წელს კომპანიის საოპერაციო შემოსავლიდან 150,6 მლნ ლარი

წარმოადგენს სახელმწიფოსგან მიღებულ სუბსიდიას საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციებიდან მიღებული სასესხო ვალდებულების დაფარვის მიზნით.

- კომუნალური სექტორის არაკომერციულობა, მისი შინაარსიდან გამომდინარე, გარკვეულწილად გამართლებურია, თუმცა, აუცილებელია არაკომერციული კომპონენტების გამჭვირვალე პროცედურით კომპენსირება. შედეგად, შესაძლოა უცვლელი დარჩეს სუბსიდიების დონე, თუმცა, დადგინდეს კომერციული ტარიფი და შესაბამისი მეთოდოლოგიით დასუბსიდირდეს ტარიფი.
- კომპანია ემსახურება 373 ათასზე მეტ საყოფაცხოვრებო და 28 ათასზე მეტ არასაყოფაცხოვრებო აბონენტს. კომპანიის საოპერაციო ხარჯები 2024 წელს გაიზარდა 552 მლნ ლარამდე, რაც მოიცავს გრძელვადიანი აქტივების გაუფასურების ხარჯსაც (412 მლნ ლარი). კომპანიამ 2024 წელი დაასრულა 375 მლნ ლარის ზარალით.

ბალანსი

მლნ ლარი

მშს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	2020	2021	2022	2023	2024
აქტივები	1.192	1.428	1.511	1,599	1,949
მიმდინარე აქტივები	32	141	305	274	496
გრძელვადიანი აქტივები	1.161	1.287	1.206	1,325	1,453
კაპიტალი	-110	133	263	174	379
საწესდებო კაპიტალი	383	440	442	454	460
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0

შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	2020	2021	2022	2023	2024
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	-796	-760	-888	-1,299	-1,674
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	303	453	709	1,019	1,594
ვალდებულებები	1.303	1.295	1.248	1,425	1,570
მიმდინარე ვალდებულებები	143	64	179	219	168
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	3	79	97	24
გრძელვადიანი ვალდებულებები	1.159	1.231	1.069	1,205	1,402
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	1.213	1.027	1,133	1,314
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	1.192	1.428	1.511	1,599	1,949

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	2020	2021	2022	2023	2024
შემოსავალი	76	218	334	85	221
საოპერაციო შემოსავალი	72	108	131	72	207
არასაოპერაციო შემოსავალი	3	110	203	13	14
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	107	191	1	0
ხარჯი	281	181	463	492	597
საოპერაციო ხარჯი	79	170	451	477	552

	2020	2021	2022	2023	2024
შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია					
ცვეთა/ამორტიზაცია	19	21	20	18	19
არასაოპერაციო ხარჯი	202	11	12	15	44
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	17	18	12	15	16
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	199	0	0	0	28
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	-14	-7	0	0	0
მოგება დაბეგვრამდე	-205	37	-129	-407	-375
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	-205	37	-129	-407	-375

ფინანსური კოეფიციენტები

შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	2020	2021	2022	2023	2024
ROA	-17%	3%	-9%	-25%	-19%
ROE	186%	28%	-49%	-234%	-99%
Current Ratio	0,22	2,21	1,7	1,25	2,95
Debt to Equity	-1181%	973%	474%	818%	414%

წელი	2020	2021	2022	2023	2024
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Current Ratio	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი

სახელმწიფო საწარმოთა სენსიტიურობის ანალიზი

შესავალი

ამ თავში მოცემულია 5 ძირითადი სახელმწიფო საწარმოს⁴ ფინანსური რისკების ანალიზი. თავი მოიცავს: ანალიზის მიზანს, ანალიზში გამოყენებულ ძირითად დაშვებებს და მოდელირებულ მაკროეკონომიკურ სცენარებს, ასევე რისკების ანალიზის ძირითად მიგნებებს და დასკვნებს.

ანალიზში განხილულ ხუთ საწარმოს წარმოადგენს:

1. ენგურჰესი;
2. საქართველოს რკინიგზა;
3. ნავთობისა და გაზის კორპორაცია;

4. საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა;
5. საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია.

ეს სახელმწიფო საწარმოები შეირჩა მათი ფინანსური მნიშვნელობიდან გამომდინარე, ამ კომპანიების 2024 წლის ჯამური მთლიანი აქტივები ფისკალური რისკების ანალიზში განხილულ სახელმწიფო საწარმოთა ჯამური მთლიანი აქტივების 62%-ს შეადგენს.

სენსიტიურობის ანალიზის მიზნები
სენსიტიურობის ანალიზის მიზანია შეაფასოს საქართველოს მთავრობის წინაშე მდგარი ფისკალური რისკების ფინანსური შედეგები „ზედა დონეზე“ შემდგომი ხუთი წლისთვის, რომლებიც მომდინარეობს რამდენიმე მსხვილი სახელმწიფო საწარმოდან. ძირითადი ამოცანა,

⁴ შპს მარბდ-კარჯახის რკინიგზა, რკინიგზის მშენებლობის პერიოდში არ მოაზრებს მოგების გენერირებას, ასევე, აღნიშნულ კომპანია არ შედის სახელმწიფო კორპორაციების

რომელსაც ანალიზი პასუხს სცემს არის: რა ფინანსური გავლენა ექნება მწვავე ეკონომიკურ შოკებს სახელმწიფო საწარმოებზე და მათ მფლობელზე - სახელმწიფოზე. მოდელირებული სცენარები მოიცავს მშპ-ს ზრდის, გაცვლითი კურსისა და საპროცენტო განაკვეთების შოკებს.

ანალიზი განხორციელებულია ზედა-დონეზე და რისკების რაოდენობრივი გამოსახულების დანიშნულებათა იყოს მიმანიშნებელი და არა ზუსტი, რადგან ანალიზი დაფუძნებულია ფინანსური მაჩვენებლების და გარე ფაქტორების პროგნოზებზე, ასევე ამ გარე ფაქტორების ფინანსურ მაჩვენებლებზე გავლენის დაშვებებზე და გარდაუვლად არსებობს განუსაზღვრელობა პროგნოზებთან და დაშვებებთან დაკავშირებით.

მოდელი მოიცავს სამწლიან ისტორიულ (2022-2024) და ხუთწლიან პრო-ფორმა (2025-2029) ფინანსურ პროგნოზებს. ფინანსური უწყისები მოიცავს საანგარიშო პერიოდისთვის ზედა დონის მოგება-ზარალის, ბალანსისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშებებს. აღნიშნული ფინანსური ანგარიშებებიდან დაანგარიშებულია ძირითადი ფინანსური კოეფიციენტები.

ეკონომიკური სცენარები

მოდელი განიხილავს საქართველოს მაკროეკონომიკური პერსპექტივის 5 სცენარს.

- სცენარი 1 - საბაზისო სცენარი, ეყრდნობა თითოეული საწარმოს ფინანსურ პროგნოზებს მიმდინარე და მომდევნო წლებისთვის (2025-2029);
- სცენარი 2 - უშვებს მშპ-ს მწვავე შოკს, რაც შეადგენს 2026 და 2027 წლებისთვის მშპ-ს ზრდას მხოლოდ 0,0%-ით და 0,2%-ით შესაბამისად (საბაზისო სცენართან შედარებით, რომელიც 2026

მომზადებული საბაზისო სცენარის ეკონომიკური დაშვებების რიცხობრივი მაჩვენებლები პროგნოზების გათვალისწინებით მოცემულია ცხრილში 1. ცხრილი 1. საბაზისო სცენარის დაშვებები: 5 წლის პროგნოზები

წლისთვის ითვალისწინებს 5,0%-იან, 2027 წლისთვის 5.2%-იან ზრდას), სხვა დაშვებების უცვლელად დატოვების პირობებში;

- სცენარი 3 - უშვებს გაცვლითი კურსის მწვავე შოკს ლარის დაახლოებით 30%-ით გაუფასურებით 2026 წლისთვის და შემდგომ წლებში აღნიშნული მაჩვენებლის შენარჩუნებით, სხვა დაშვებების უცვლელად დატოვების პირობებში;
- სცენარი 4 - უშვებს საპროცენტო განაკვეთის შოკს, 2026-2029 წლებში 0.5 სტანდარტული გადახრით, სხვა დაშვებების უცვლელად დატოვების პირობებში;
- სცენარი 5 - უშვებს სამივე მაკროეკონომიკური ცვლადის შოკს ერთდროულად (მშპ, გაცვლითი კურსი, საპროცენტო განაკვეთი), შოკების მაგნიტუდისა და ხანგრძლივობის 2-4 სცენარებში აღწერილის შესაბამისად;

სცენარებში დაშვებები ეყრდნობა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ ამ ანალიზის მიზნებისთვის მომზადებულ სცენარებს. აუცილებელია ხაზი გაესვას, რომ 2-5 სცენარებში მოცემული დაშვებები არ წარმოადგენს სამინისტროს ხედვას საქართველოს ეკონომიკის განვითარების პროგნოზების შესახებ მომავალ წლებში, ნაცვლად ამისა, სცენარები იძლევა საშუალებას (საქართველოს უახლეს წარსულზე დაყრდნობით), გამოისახოს ის შედეგები რაც შეიძლება დადგეს მწვავე შოკების ეკონომიკაზე ზეგავლენის შედეგად. სცენარების მიზანია გაზომოს აღნიშნული მწვავე შოკების რეალიზების შემთხვევაში გავლენა სახელმწიფო საწარმოებზე და მათ ფაქტიურ მფლობელზე - სახელმწიფოზე.

საბაზისო სცენარის დაშვებები	2025	2026	2027	2028	2029
მშპ-ს რეალური ზრდა	6.0%	5.0%	5.2%	5.3%	5.3%
გაცვლითი კურსი ლარი/დოლარი	2.73	2.73	2.73	2.73	2.73
საპროცენტო განაკვეთები					
საპროცენტო განაკვეთი ლარში აღებულ სესხებზე	9.2%	9.3%	9.4%	8.7%	9.3%
საპროცენტო განაკვეთი უცხოურ ვალუტაში აღებულ სესხებზე	3.8%	3.1%	3.0%	3.1%	3.2%

საბაზისო სცენარში საქართველოს ეკონომიკის ზრდის პროგნოზი მცირდება 2026 წლისთვის და შემდეგი წლისთვის ზრდის ტენდენციით ხასიათდება, გაცვლითი კურსი უცვლელია და საპროცენტო განაკვეთები ვარირებს და მეტ-ნაკლებად სტაბილურად რჩება ერთ დონეზე.

ეკონომიკური დაშვებები სტრეს სცენარებისთვის (სცენარები 2-5) მოცემულია ქვემოთ, ცხრილში 2: ცხრილი 2. ალტერნატიული სცენარების მაკროეკონომიკური დაშვებები

DSA დაშვებები	2025	2026	2027	2028	2029
სცენარი 2: მშპ-ს რეალური ზრდის შოკი	6.0%	0.0%	0.2%	5.3%	5.3%
სცენარი 3: გაცვლითი კურსი ლარი/დოლარი შოკი	2.73	3.9	3.9	3.9	3.9
სცენარი 4: საპროცენტო განაკვეთების შოკი					
საპროცენტო განაკვეთები ლარში აღებულ სესხებზე	9.2%	10.0%	10.1%	9.4%	10.0%
საპროცენტო განაკვეთები უცხოურ ვალუტაში აღებულ სესხებზე	3.8%	3.8%	3.7%	3.8%	3.8%

სცენარი 5: კომბინირებული შოკი - მშპ-ს, გაცვლითი კურსის, საპროცენტო განაკვეთების შოკები ერთდროულად

ფინანსური რისკების ანალიზი ეყრდნობა საშუალო-ვადიან (5 წლიან) პროგნოზების პერიოდს და იყენებს წლიურ მონაცემებს. მოცემული ანალიზის დანიშნულება არ არის გამოავლინოს ყველა ფინანსური რისკი, რომლის წინაშეც დგანან ანალიზში გამოყენებული საწარმოები. მაგალითად,

ანალიზი არ მოიცავს ქვემოთ მოცემულ რისკებს, მიუხედავად იმისა, რომ ზოგიერთი ან ყველა საწარმო შეიძლება იდგეს ამ რისკების წინაშე:

- საკრედიტო რისკები, რომლებიც წარმოიშობა საწარმოს მომხმარებლების

მიერ მომსახურების საფასურის გადაუხდელობით, ან გვიანი გადახდებით;

- ელექტორისთვის დამახასიათებელი რისკები, როგორცაა ბუნებრივი აირისა და ელექტროენერჯის სამომხმარებლო ფასების და მოცულობების ცვლილების ზემოქმედება ენგურჰესისთვის, ნავთობისა და გაზის კორპორაციისთვის და საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემისთვის;
- ბაზრის წილის რისკები, როგორცაა კონკურენტების მხრიდან ბაზრის წილის გაზრდა, მაგალითად, ტრანსპორტირების ალტერნატიული ფორმების გაჩენამ შესაძლოა შეამციროს საქართველოს რკინიგზის ტვირთის ბრუნვის მოცულობები;
- მშენებლობასა და პროექტების მენეჯმენტთან დაკავშირებული რისკები, რომელიც შესაძლოა იყოს ძირითადი ფინანსური რისკი ისეთი სახელმწიფო საწარმოსთვის, როგორცაა საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია.

როგორც ნებისმიერი მოდელი, ეს მოდელიც არის იმდენად ზუსტი, რამდენადაც მოდელში გამოყენებული ძირითადი საპროგნოზო მონაცემები და დაშვებები. საწარმოების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის აუდიტი არ განხორციელებულა.

ანალიზის შედეგები

საბაზისო სცენარის პროგნოზები სცენარების ანალიზის შედეგების წარდგენამდე, ქვემოთ მოცემულ ცხრილში 3 მოცემულია საბაზისო სცენარის ნაერთი ფინანსური მაჩვენებლები ხუთივე საწარმოსთვის. როგორც ცხრილი მიუთითებს:

2025 წლის გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების საპროგნოზო მოცულობა

შეადგენს -127 მილიონ ლარს. საპროგნოზო წმინდა მოგება იზრდება 2026 წლისთვის, ხოლო შემდეგ წელს შემცირების ტენდენციით ხასიათდება;

მოსალოდნელი კაპიტალის უკუგება (ROE) 2025 წლისთვის შეადგენს -3%-ს. რაც შეეხება აქტივების უკუგებას (ROA), აღნიშნული მაჩვენებელი საშუალოდ 3%-ის ფარგლებშია 2026-2029 წლებში. ვალდებულებების აქტივების ჯამურ მოცულობაზე შეფარდების კოეფიციენტი სახელმწიფო საწარმოების მოცემული ჯგუფისთვის შეადგენს 59%-ს 2025 წლისთვის, რაც შეეხება ამ მონაცემის ჩაშლას, შესამჩნევი ვარიაციაა საწარმოს შორის, მაგალითად ნავთობისა და გაზის კორპორაციისთვის შეადგენს დაახლოებით 29%-ს, ენგურჰესისთვის დაახლოებით 48%-ს, საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემისთვის დაახლოებით 62%-ს. როგორც წესი, ვალის აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტის მაღალი მაჩვენებლის მქონე საწარმოს მწირი შესაძლებლობები აქვთ გაუმკლავდნენ მწვავე ეკონომიკურ შოკებს.

ცხრილი 3. ძირითადი ფინანსური ინდიკატორები – საბაზისო სცენარი

საბაზისო სცენარი	2025	2026	2027	2028	2029
წმინდა მოგება გადასახადების შემდეგ (მლნ ლარი)	-127	95	49	75	143
წმინდა ღირებულება (მლნ ლარი)	3,809	4,259	4,795	5,290	5,821
ამონაგები კაპიტალზე (ROE) (%)	-3%	2%	1%	1%	2%
ამონაგები აქტივებზე (ROA) (%)	0%	4%	3%	3%	3%
ვალის ჯამურ აქტივებზე შეფარდება (D/(D+E)) (%)	59%	56%	51%	47%	42%
პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტი	-0.2	1.4	1.2	1.4	1.8
მიმდინარე კოეფიციენტი (CR)	1.2	1.0	0.9	1.0	1.1
სწრაფი კოეფიციენტი (QR)	1.1	0.9	0.9	1.0	1.0

მოცემული ხუთი საწარმოს საბაზისო სცენარის ფინანსურ პროგნოზებზე სხვადასხვა ეკონომიკური შოკების გავლენა აღწერილია ქვემოთ. მოცემულ მსჯელობაში აქცენტი კეთდება ეკონომიკური შოკების სახელმწიფო საწარმოების 3 ძირითად ფინანსურ მაჩვენებელზე/კოეფიციენტზე გავლენაზე:

- გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების ნაერთი მაჩვენებელი;
- სახელმწიფო საწარმოების ნაერთი წმინდა ღირებულება;
- საწარმოთა მოცემული ჯგუფის ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი.

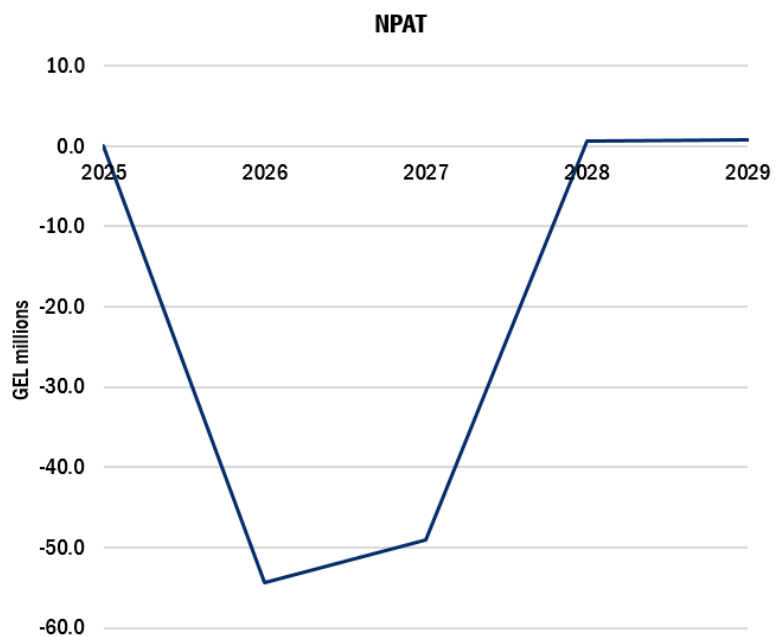
დაბალი ზრდის სცენარი

დაბალი ეკონომიკური ზრდა ითვალისწინებს მშპ-ს ზრდას 0.0% 2026 წელს, 0.2% 2027 წლისთვის, ხოლო 2028-2029 წლებისთვის შეადგენს 5.3%-ს და 5.3%-ს შესაბამისად. საბაზისო სცენარის სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი.

დაბალი ეკონომიკის ზრდის გავლენები ზემოთ აღწერილ საწარმოთა ნაერთ 3 ძირითად ფინანსურ მაჩვენებელზე მოცემულია ქვემოთ გრაფიკი 1-3-ში. გავლენა არსებითია, თუმცა, არა იმდენად დიდი, როგორც გაცვლითი კურსის შოკის გავლენა, რომელიც აღწერილია შემდეგ სცენარში.

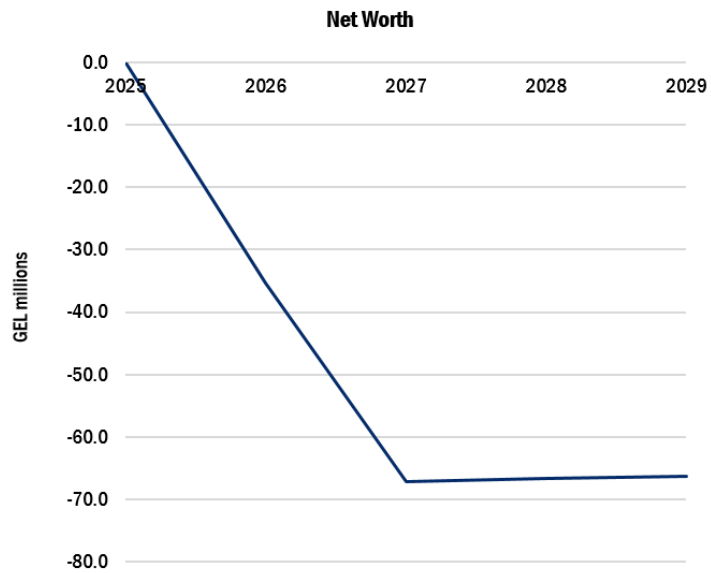
გრაფიკი 1. საწარმოთა წმინდა მოგების კლება დაბალი ეკონომიკური ზრდის სცენარისთვის

მოცემულ სცენარში დაბალი ეკონომიკური ზრდა ამცირებს საწარმოთა დაგეგმილ წმინდა მოგებას გადასახადების შემდეგ დაახლოებით 54 და 49 მილიონი ლარის ოდენობით 2026 და 2027 წლებისთვის.

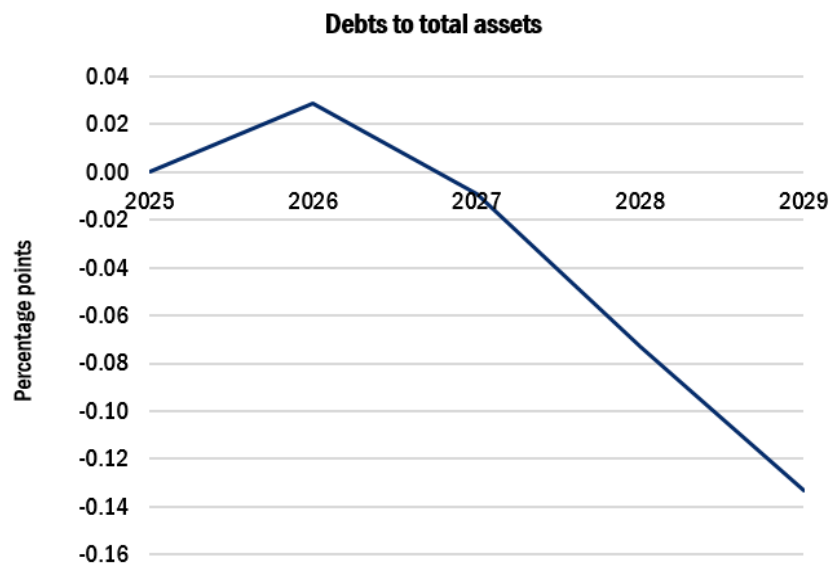

გრაფიკი 2. სახელმწიფო საწარმოთა წმინდა ღირებულების შემცირება დაბალი ეკონომიკური ზრდის სცენარის პირობებში

დაბალი ეკონომიკური ზრდის პირობებში სახელმწიფო საწარმოთა წმინდა ღირებულება საბაზისო სცენართან შედარებით 2026 წლისთვის მცირდება დაახლოებით 35 მილიონი ლარით. წმინდა ღირებულებით გამოწვეული დანაკარგი იზრდება 2027 წელს და ნარჩუნდება მომდევნო წლებში.

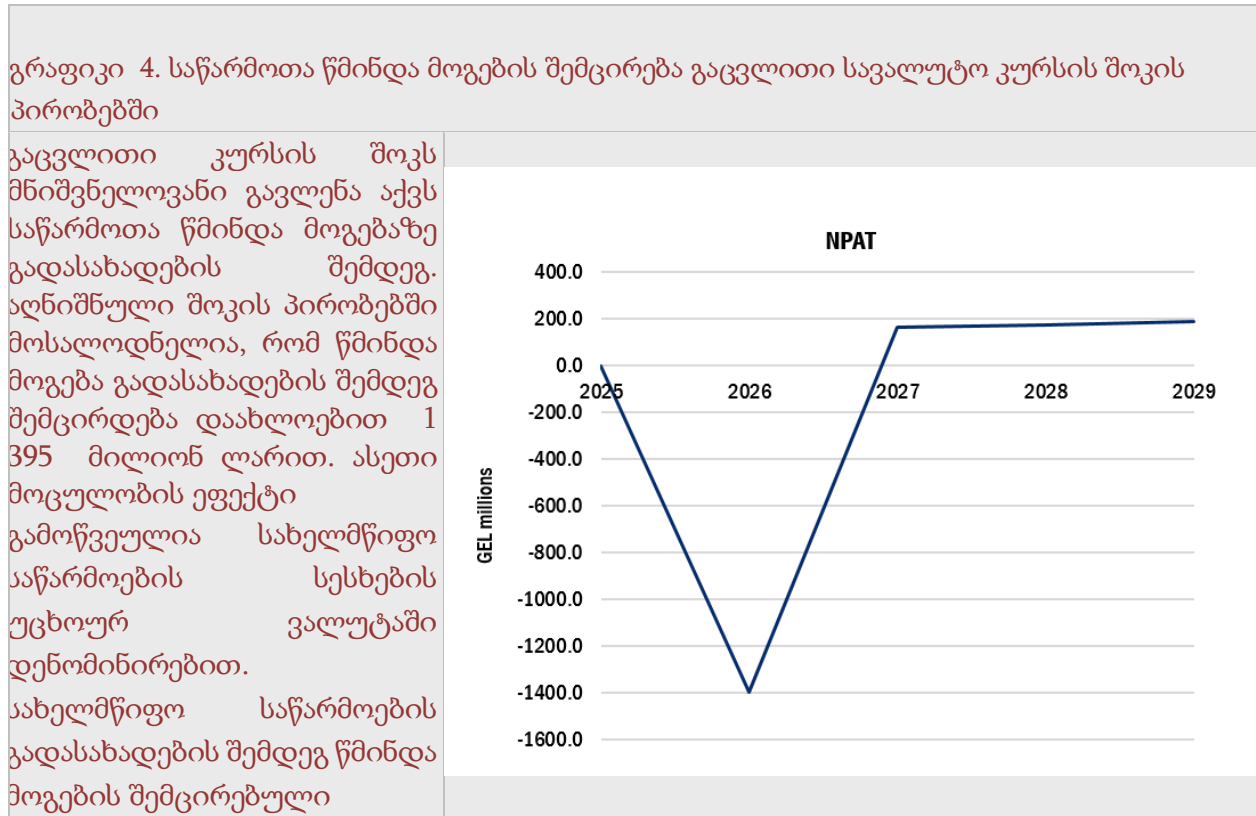
დაბალი ეკონომიკური ზრდის პირობებში ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი მცირედით იზრდება 2026 წელს, ხოლო მომდევნო წლებში კლების ტენდენციით ხასიათდება.

გაცვლითი კურსის შოკის სცენარი

გაცვლითი კურსის შოკის სცენარში ლარის გაუფასურება 2026 წლისთვის შეადგენს დაახლოებით 30%-ს და შემდგომ წლებში შენარჩუნებულია 2026 წლის მაჩვენებელი.

გაცვლითი კურსის შოკის გავლენა საწარმოთა ფინანსურ შედეგებზე და პოზიციებზე ძალიან მნიშვნელოვანია, აღნიშნული ასახულია ქვემოთ მოცემულ 4-6 გრაფიკებში. ვინაიდან საწარმოებს 4,207 მილიონ ლარამდე ვალი აქვთ და მათი უდიდესი წილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში (ძირითადად დოლარსა და ევროში).

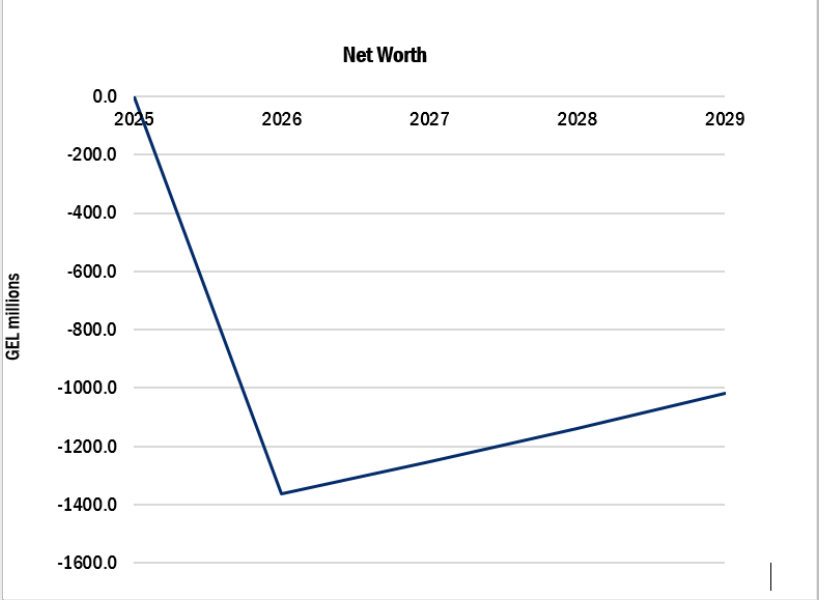

მოცულობა შეადგენს მშპ-ს დაახლოებით 2%-მდე.

გრაფიკი 5. საწარმოთა წმინდა ღირებულების შემცირება გაცვლითი კურსის შოკის პირობებში

გაცვლითი კურსის შოკი იწვევს საწარმოთა წმინდა ღირებულების შემცირებას დაახლოებით იმავე მოცულობით, რითაც გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების და შეადგენს დაახლოებით 1 360 მილიონ ლარს.

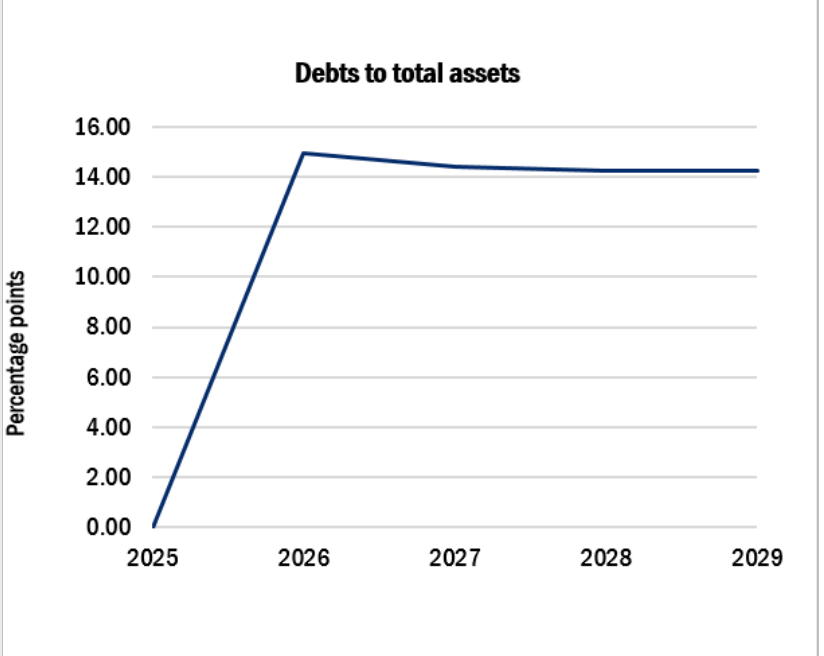
წმინდა ღირებულების შემცირების უდიდესი ნაწილი მუდმივია. წმინდა ღირებულების მაჩვენებლის ნაწილობრივი გაუმჯობესება მოსალოდნელია.

გრაფიკი 6. სახელმწიფო საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის ზრდა გაცვლითი კურსის შოკის პირობებში

სახელმწიფო საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი გაცვლითი კურსის შოკის რეალიზების პირობებში იზრდება დაახლოებით 15%-ით.

საბაზისო სცენარში, ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტის მაჩვენებელი სახელმწიფო საწარმოთათვის შეადგენს 59%-ს 2025 წლისთვის. გაცვლითი კურსის შოკი იწვევს ამ მაჩვენებლის ზრდას დაახლოებით 71%-მდე 2026 წლისთვის.

საპროცენტო განაკვეთის შოკის სცენარი

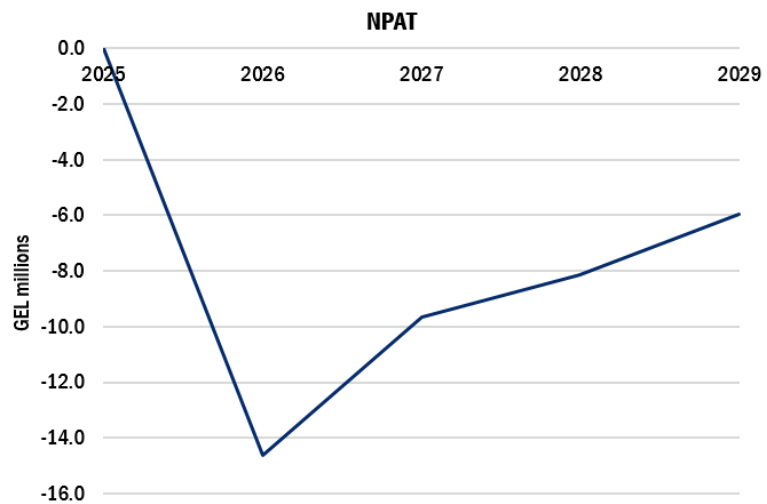
საპროცენტო განაკვეთის სცენარი უშვებს საპროცენტო განაკვეთის შოკს, 2026-2029 წლებში 0.5 სტანდარტული გადახრით, სხვა დაშვებების უცვლელად დატოვების პირობებში.

საპროცენტო განაკვეთის შოკის გავლენა სახელმწიფო საწარმოთა ფინანსურ მაჩვენებლებზე ასახულია ქვემოთ მოცემულ 7-

9 გრაფიკებში. უარყოფითი შედეგი ცხადია, თუმცა, არაარსებითია გაცვლითი კურსის შოკით გამოწვეულ შედეგებთან შედარებით. ვინაიდან საწარმოთა უმეტეს ნაწილს სესხების პორტფელის უდიდესი წილი აქვთ ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით, საპროცენტო განაკვეთის ზრდის ნეგატიური ეფექტი გარკვეულწილად შერბილებულია და შესაბამისად საწარმოები დაცულები არიან საპროცენტო განაკვეთების ზრდის რისკისგან.

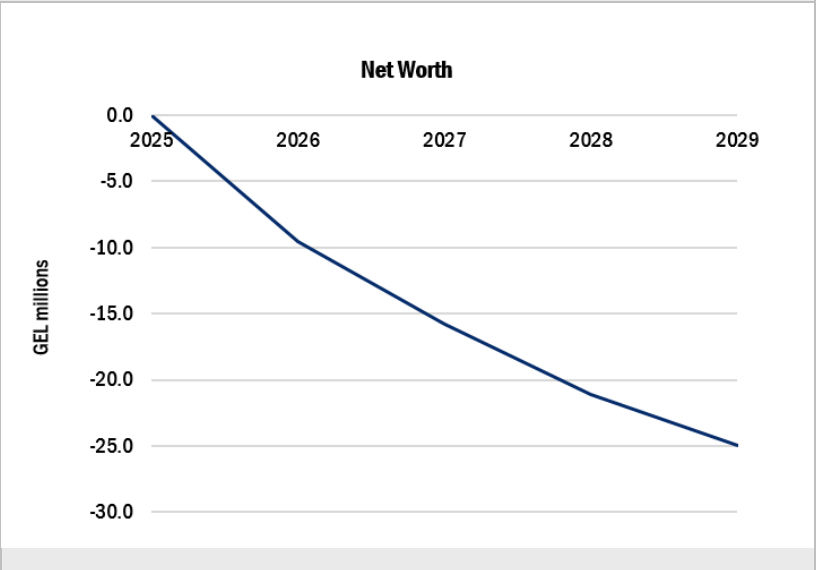
გრაფიკი 7. საწარმოთა გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების კლება საპროცენტო განაკვეთის შოკის გამო

საპროცენტო განაკვეთის ზრდა ამცირებს საწარმოთა დაგეგმილ წმინდა მოგებას გადასახადების შემდეგ დაახლოებით 6-15 მილიონი ლარის ფარგლებში.

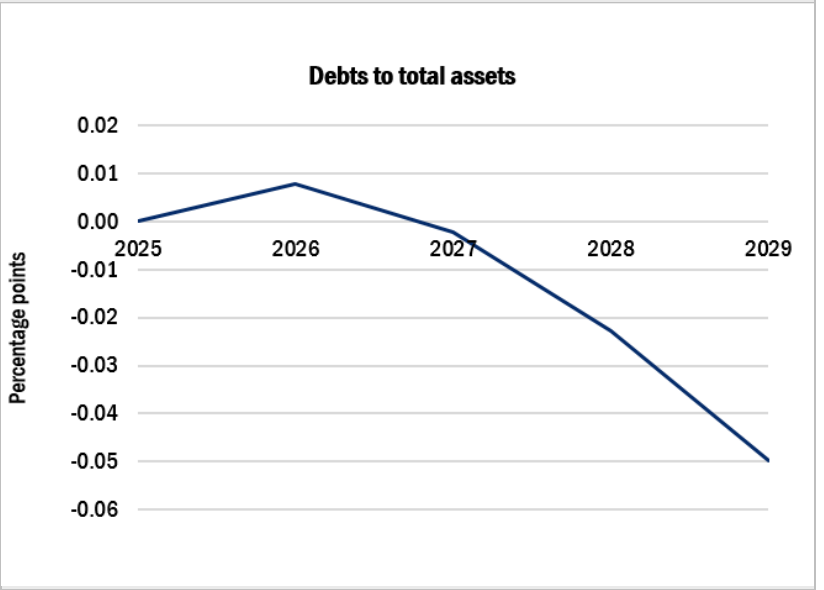
გრაფიკი 8. საწარმოთა წმინდა ღირებულების შემცირება საპროცენტო განაკვეთის შოკის გამო

საპროცენტო განაკვეთის შოკის რეალიზების გამო საწარმოთა ჯამური წმინდა ღირებულება მცირდება დაახლოებით 10-25 მილიონი ლარის ფარგლებში. შოკის შედეგად გამოწვეული დანაკარგი წმინდა ღირებულებაში მუდმივია.

გრაფიკი 9. საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის ზრდა საპროცენტო განაკვეთის შოკის სცენარის გათვალისწინებით

საპროცენტო განაკვეთის შოკი იწვევს საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტის უმნიშვნელო ზრდას 2026 წელს., მომდევნო წლებში მცირე კლების ტენდენციით.

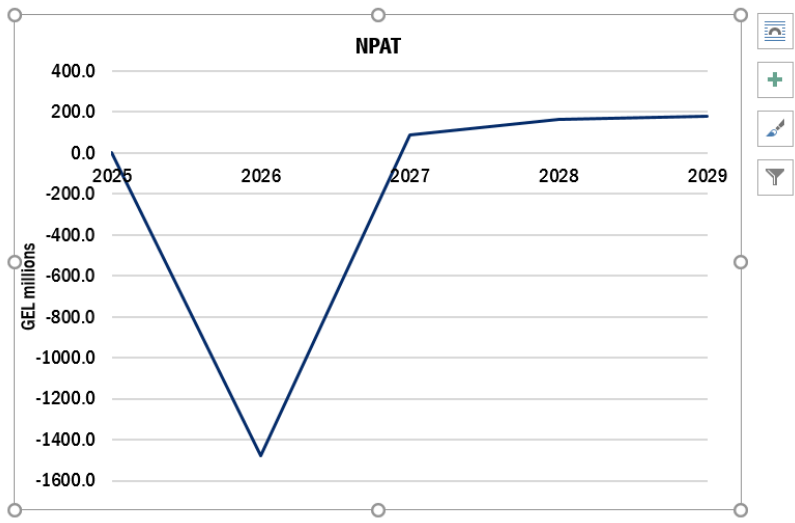
კომბინირებული შოკის სცენარი

კომბინირებული შოკის პირობებში, სამივე მაკროეკონომიკური მაჩვენებელი (მშპ, გაცვლითი კურსი, საპროცენტო განაკვეთები) ერთდროულად განიცდის შოკს, თითოეული შოკის დიაპაზონი და ხანგრძლივობა იგივეა, რაც აღწერილია წინა სცენარებში.

კომბინირებული შოკების გავლენა სახელმწიფო საწარმოების ფინანსურ მახასიათებლებზე და პოზიციებზე ძალიან მნიშვნელოვანია, უმეტესწილად, როგორც უკვე აღვწერეთ, გაცვლითი კურსის ცვლილების გამო. შედეგები ასახულია ქვემოთ მოცემულ 10-12 გრაფიკებში.

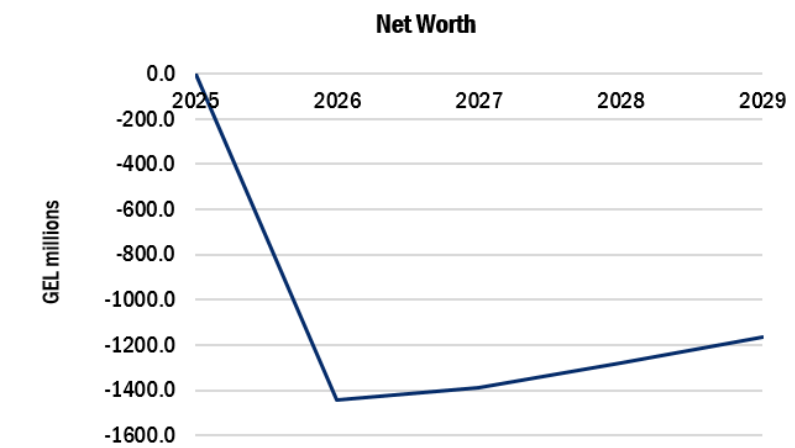
გრაფიკი 10. გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების კლება კომბინირებული შოკების სცენარისთვის

დაბალი ეკონომიკური ზრდის, ვალუტის გაუფასურების და საპროცენტო განაკვეთის კომბინაციას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ საწარმოთა წმინდა მოგებაზე. კომბინირებული შოკის პირობებში დაგეგმილი წმინდა მოგება გადასახადების შემდეგ მცირდება დაახლოებით 1 480 მილიონი ლარით. აღნიშნული კლება შეადგენს მშპ-ს დაახლოებით 2%-მდე.

გრაფიკი 11. საწარმოთა წმინდა ღირებულების შემცირება კომბინირებული შოკის სცენარისთვის

კომბინირებული შოკის სცენარის პირობებში საწარმოთა ჯამური წმინდა ღირებულება მცირდება დაახლოებით იმავე მოცულობით, რითაც გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების მაჩვენებელი, დაახლოებით 1 450 მილიონი ლარით. წმინდა ღირებულების დანაკარგის მცირედით გაჯანსაღება შემდგომ პერიოდში მოსალოდნელია.

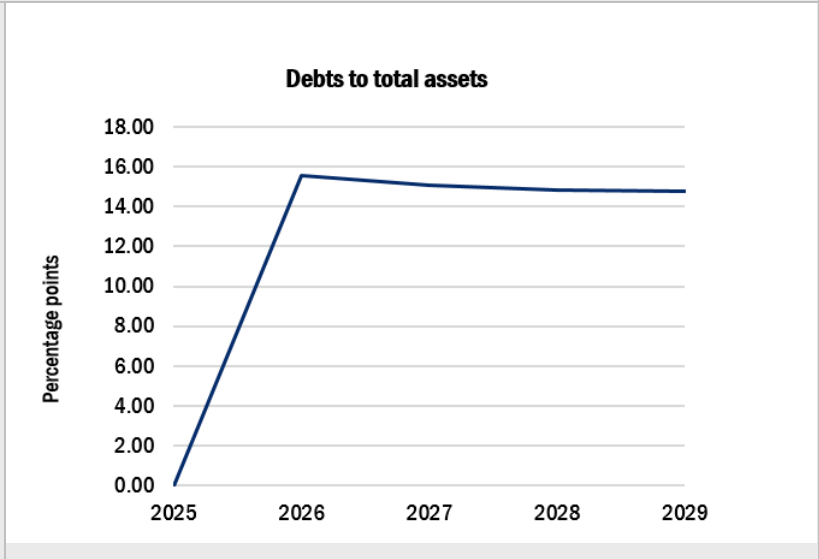

გრაფიკი 12. საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის ზრდა კომბინირებული შოკის სცენარისთვის

კომბინირებული შოკის სცენარის პირობებში საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის მაჩვენებელი იზრდება დაახლოებით 16%-ით.

საბაზისო სცენარში, საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი შეადგენს 59%-ს 2025 წლისთვის.

კომბინირებული ეკონომიკური შოკი იწვევს ამ მაჩვენებლის ზრდას დაახლოებით 71%-მდე 2026 წლისთვის.

დასკვნები

მიუხედავად იმისა, რომ საწარმოები გეგმავენ მაჩვენებლების გაუმჯობესებას, მათი ვალების ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის მაღალი მაჩვენებელი მიუთითებს, რომ მათზე არსებით ზემოქმედებას ახდენენ ეკონომიკური შოკები. მათი ჯამური ვალის - 4,207 მლნ ლარის უმეტესი წილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, რაც ნიშნავს, რომ საწარმოები და მათი მფლობელი (სახელმწიფო) ვალუტის გაუფასურების შოკის მიმართ ძალიან მოწყვლადები არიან.

წარმოდგენილი ანალიზი ხაზს უსვამს, რომ სავალუტო კურსის რისკი ამ მომენტისთვის არის უმნიშვნელოვანესი მაკროეკონომიკური რისკი, რომლის წინაშეც მოცემულ საწარმოთა ჯგუფი დგას. განხილული ხუთივე საწარმო მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული გაცვლითი კურსის ცვლილებაზე. მოცემული ანალიზი მიუთითებს, რომ გაცვლითი კურსის შოკის გავლენა ძალიან დიდია საწარმოთა ჯამურ მაჩვენებლებზე: გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების და წმინდა ღირებულების შემცირება დაახლოებით 1,500 მლნ ლარის ფარგლებშია, ხოლო კომპანიების ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის

კოეფიციენტი იზრდება 16%-ით. გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების უარყოფითი ცვლილება შეადგენს საქართველოს მშპ-ს დაახლოებით 2%-მდე.

ყოველივე ზემოაღნიშნული მიუთითებს, რომ გაცვლითი კურსის შოკის რეალიზაციის შემთხვევაში გარდა დაგეგმილი საბიუჯეტო შენატანებისა, სახელმწიფოს მოუწევს დაახლოებით 1,500 მლნ ლარამდე შენატანების განხორციელება აღნიშნულ საწარმოებში, რაც დამატებითი ფინანსურ ტვირთად დააწვება სახელმწიფოს.

ანალიზი მიუთითებს, რომ სახელმწიფო საწარმოები გაცვლითი კურსის გაუფასურებისგან განსხვავებით გაცილებით ნაკლებად რეაგირებენ ეკონომიკურ დადმასვლებზე და გაზრდილ საპროცენტო განაკვეთებზე. ასევე, მოსალოდნელია, რომ ეკონომიკური დადმასვლა, საპროცენტო განაკვეთის ზრდა კორელირებული და კომბინირებული იქნება ვალუტის გაცვლითი კურსის გაუფასურებასთან, რაც საბოლოოდ გამოიწვევს დიდ ნეგატიურ ეფექტებს, როგორც აღწერილია მოცემულ ანალიზში.

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის (PPP) პროექტები

ზოგადი მიმოხილვა

საქართველოში PPP პროექტები კონცენტრირებულია ენერჯეტიკის სექტორში. გამონაკლისია მხოლოდ თბილისის საერთაშორისო აეროპორტისა და ანაკლიის პორტის პროექტები. კანონმდებლობა საინიციატივო შეთავაზებებს (Unsolicited Proposal) მხოლოდ ენერჯეტიკის სექტორში უშვებს. ეს ინვესტიციების მოზიდვის დამატებით შესაძლებლობას ქმნის, თუმცა, კონკურენციის არ არსებობის პირობებში ბიუჯეტისთვის უფრო მაღალი ფისკალური რისკის მატარებელია.

ფისკალური რისკები

პანდემიის შემდგომ პერიოდში PPA-ებით (Power Purchase Agreements) გამოწვეული პირობითი ვალდებულებები ბიუჯეტის მიმართ მნიშვნელოვნად შემცირდა. მიუხედავად ამისა, კონკურენციის გარეშე საინიციატივო შეთავაზებების მიღება კვლავ ზრდის ფისკალურ რისკებს, რადგან პროექტების ღირებულება ასეთ პირობებში, როგორც წესი, უფრო მაღალია.

მხარდაჭერის მექანიზმები

საბაზრო პრინციპებზე ახალი მხარდაჭერის სქემები, მათ შორის ფასთა სხვაობის ხელშეკრულებები (Contracts for Difference – CfD), ფისკალური რისკების შემცირების მიმართულებით მნიშვნელოვან როლს ასრულებს. მართალია CfD მოკლევადიან ლიკვიდურობის პრობლემებს შეიძლება წარმოშობდეს, მაგრამ სწორი დაგეგმვის პირობებში ეს ბიუჯეტზე დამატებით ზეწოლას არ იწვევს.

აუქციონები და შედეგები

2023-2024 წლებში ჩატარებულმა ორმა CFD აუქციონმა განახლებადი ენერჯის მრავალფეროვანი პროექტები მოიცვა: ჰიდრო, ქარისა და მზის სადგურები, მათ შორის ენერჯის შემნახველი მოწყობილობებით აღჭურვილი ობიექტებიც. პირველი აუქციონის შედეგად 296,7 მგვტ სიმძლავრე დაკონტრაქტდა 914 გიგავატსაათის გენერაციის შესაძლებლობით. მეორე, უფრო მასშტაბურმა აუქციონმა უკვე 800 მგვტ სიმძლავრე მოიცვა, სადაც განაწილება სხვადასხვა ტიპის ჰიდროელექტროსადგურებსა და სხვა განახლებად წყაროებს შორის მოხდა.

ინსტიტუციური სიახლეები

CFD კონტრაქტების კომპენსირება პრაქტიკაში მოხდება ESCO-ს მიერ შექმნილი ფნდიდან — Wholesale Public Service Organization (WPSO), რომელიც უზრუნველყოფს ყველა გადახდას PPA და CFD კონტრაქტების ფარგლებში.

მიმდინარე ტენდენციები

მეორე აუქციონის შემდეგ კვლავ გაგრძელდა საინიციატივო შეთავაზებების მიღება მეორე აუქციონზე დაფიქსირებული პირობების შესაბამისად. ჯამში 210-მდე პროექტი 5317 მგვტ სიმძლავრეზეა კონტრაქტირებული, რაც მნიშვნელოვნად აღემატება ქვეყნის საშუალოვადიან საჭიროებებს. მეორე მხრივ, მოსალოდნელია, რომ მხოლოდ მცირე ნაწილი მივა მშენებლობის ეტაპამდე, თუმცა კონტრაქტების მოცულობა მაინც ზრდის ფისკალურ რისკებს.

დასკვნა და რეკომენდაციები

ამ ეტაპზე ენერგეტიკული სექტორიდან მომდინარე ფისკალური რისკები უსაფრთხო ნიშნულზეა. თუმცა საჭიროა:

- ახალი გენერაციის პროექტების ფრთხილად შერჩევა;
- CFD აუქციონების გაგრძელება მხოლოდ დერეგულირებული ბაზრისა და WPSO

ფონდის სრულად ამოქმედებასთან ერთად;

- ახალი PPA მემორანდუმების მორატორიუმის გაგრძელება;
- საინიციატივო შეთავაზებების ჩანაცვლება კონკურენტული აუქციონებით, სადაც CFD უკვე წარმატებული პრაქტიკის საწყისს წარმოადგენს.

PPP ვალდებულებების შეფასება

PPP ვალდებულებები 2024-2027 წლებისთვის

პროექტი	წლის 31 დეკემბრისთვის	მლნ ლარი
თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი	2024	38.7
	2025	20.0
	2026	1.2
	2027	0.0

სასამართლო დავებიდან მომდინარე ფისკალური რისკები

სახელმწიფოს წინააღმდეგ წარმოებული სასამართლო დავები ფისკალური რისკების მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენენ. საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო, სპეციალიზებული დეპარტამენტის მეშვეობით, წამყვან როლს ასრულებს საერთაშორისო არბიტრაჟებში საქართველოს სახელმწიფოს წინააღმდეგ მიმდინარე საერთაშორისო საარბიტრაჟო დავების გადაწყვეტაში. ამასთან, ადგილობრივ სასამართლოში იუსტიციის სამინისტრო შეიძლება წარმოადგენდეს ერთ-ერთ მოპასუხე მხარეს სხვა სამინისტროებსა თუ სააგენტოებთან დაკავშირებულ სასამართლო დავებში. თუმცა, მაშინაც კი, როდესაც ერთი დავის ფარგლებში რამდენიმე სახელმწიფო უწყებაა მოპასუხე მხარე, თითოეულ მათგანს

აკისრია პასუხისმგებლობა საკუთარი პოზიციის სამართლებრივ დაცვაზე. საქართველოში სახელმწიფოს წინააღმდეგ წარმოებული სასამართლო დავები, ზომის მიხედვით, ძირითადად, წარმოიქმნება ინფრასტრუქტურისა და ენერგეტიკის სექტორებში და ძირითადად უკავშირდება წარუმატებელ და შეწყვეტილ მასშტაბურ პროექტებსა და კონტრაქტებს, ხშირად დავის საგანს წარმოადგენს საჯარო საინვესტიციო პროექტებისთვის, ძირითადად, გზების პროექტებისთვის ექსპროპრირებული მიწები. ასევე, დავები უკავშირდება სხვადასხვა სექტორის კომპანიების უცხოელი ინვესტორების სარჩელს მათი უფლებების არასათანადოდ დაცვის შესახებ, აგრეთვე, აღსანიშნავია უცხოელი თუ ადგილობრივი

ინვესტორების დავები, რომლებიც დაკავშირებულია ლიცენზიებსა და ნებართვებზე უარის თქმასთან ან იმ პროექტების გაუქმებასთან, რომლებსაც უკვე ჰქონდათ მოპოვებული ნებართვები და ლიცენზიები.

გარდა მასშტაბური დავებისა, საკმაოდ დიდია იმ სასამართლო დავების რაოდენობა, სადაც შედარებით მცირეა დავის თანხის ოდენობა. ასეთია, ძირითადად, საჯარო უწყებებიდან გათავისუფლებული თანამშრომლების შრომითი დავები.

ფისკალური რისკების შეფასების მიზნით, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო იუსტიციის სამინისტროსთან, სხვა სამინისტროებთან და უწყებებთან თანამშრომლობით მოპოვებული ინფორმაციის საფუძველზე განიხილავს აღნიშნულ სასამართლო დავებს. პირველ რიგში, იმ სასამართლო დავებს, სადაც დავის თანხის ოდენობა აღემატება 5 მილიონ ლარს.

მოსალოდნელია, რომ უმეტეს შემთხვევაში სასამართლო დავა სრულდება სახელმწიფოს გამარჯვებით, პირველი ინსტანციის სასამართლოში, ან სააპელაციო ან საკასაციო დონეზე, ანდა სახელმწიფოს უწყვეს მოთხოვნაზე მნიშვნელოვნად ნაკლები თანხის გადახდა. რიგ შემთხვევაში მოთხოვნილი თანხები, ან სასარჩელო მოთხოვნის გარკვეული ნაწილი, როგორც უმნიშვნელო და დაუსაბუთებელი, განუხილველი რჩება სასამართლოების მიერ.

მომავალში შესაძლოა სტატისტიკურად გაანალიზდეს აღნიშნული შემთხვევები, რასაც დასჭირდება სოლიდური მონაცემთა ბაზის შექმნა დავების შესახებ საკმარის ინფორმაციასთან ერთად. როგორც საერთაშორისო გამოცდილება ცხადყოფს, ამ მიზნის მიღწევა უფრო მარტივია თანხობრივად დიდი ოდენობის მცირე რაოდენობის საქმეების ანალიზის დაწყებით. მასშტაბურ საქმეებთან დაკავშირებული საერთო მახასიათებლების და ტენდენციების პროგნოზირება რთულია, ზოგჯერ ასეთი დავები წყდება სასამართლოს გარეშე მორიგების გზით.

საერთაშორისო საარბიტრაჟო დავების გამოკლებით, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ მოახდინა მსხვილი სასამართლო დავების იდენტიფიცირება (სადაც სადავო თანხა აღემატება 5 მლნ ლარს), სადაც პირობითი ვალდებულებების შეფასებამ შეადგინა 1143 მილიონი ლარი.

რაც შეეხება იმ დავების რაოდენობას, რომელთა სადავო თანხა მერყეობს 1-5 მლნ ლარს შორის, ჯამური პირობითი ვალდებულება შეადგენს დაახლოებით 118 მლნ ლარს. 0.5-1 მლნ ლარის ფარგლებში დავების ჯამურმა სავარაუდო პირობითმა ვალდებულებამ შეადგინა 27 მლნ ლარი. ეს დავები უმეტეს შემთხვევაში დაკავშირებულია სადავო ექსპროპრიაციასთან, სამედიცინო და ფარმაცევტულ ინდუსტრიაში სადავო მარეგულირებელ ქმედებებთან და შესყიდვის ხელშეკრულებების აღსრულებასთან.

რაც შეეხება საერთაშორისო არბიტრაჟს, საყურადღებოა, რომ დავების ფარგლებში, განსაკუთრებით იმ დავების, რომლებიც მასშტაბურია დავის თანხის თვალსაზრისით და უკავშირდებიან მსხვილ პროექტებს, გათვალისწინებულია კონფიდენციალურობის ვალდებულებები მხარეებისთვის სპეციალიზებული სასამართლოების მიერ, როგორებიცაა - საინვესტიციო დავების განმხილველი საერთაშორისო ცენტრი (ICSID), საერთაშორისო სავაჭრო პალატის საერთაშორისო საარბიტრაჟო სასამართლო (ICC), ან ჰააგის მუდმივმოქმედი საარბიტრაჟო სასამართლო. ამასთან, ძალიან ხშირად შეთანხმება მიიღწევა ისეთ თანხაზე, რაც მნიშვნელოვნად ნაკლებია თავდაპირველ მოთხოვნასთან შედარებით. ასევე, სახელმწიფომ შესაძლოა მოამზადოს შემხვედრი სარჩელი და მოიპოვოს გამარჯვება შესაბამისი კომპენსაციით. საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მიერ მოწოდებული ინფორმაციის თანახმად საერთაშორისო არბიტრაჟებში 8 მიმდინარე დავის ფარგლებში სადავო თანხის პოტენციური მაქსიმალური ოდენობა შეადგენს დაახლოებით 4,8 მლრდ აშშ დოლარს. რაც შეეხება საერთაშორისო

არბიტრაჟებში საქართველოს სახელმწიფოს წინააღმდეგ წარმოებული დასრულებული დავების სტატისტიკას (7 დავა), 4 დავა დასრულდა სახელმწიფოს გამარჯვებით, 3 დავაზე სახელმწიფოს დაეკისრა მოსარჩელის მოთხოვნის დაკმაყოფილება.

გასულ წლებში წაგებული გადახდილი ფაქტობრივი თანხის ოდენობა იყო არაარსებითი, მეორე მხრივ, ეს სტატისტიკა არ წარმოადგენს საფუძველს ვივარაუდოთ, რომ შემდგომ წლებში ამ მიმართულებით ხარჯები ასეთივე არარსებითი იქნება.

სტიქიური მოვლენებისა და კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული ფისკალური რისკები

სტიქიური მოვლენებისა და კლიმატის ცვლილებისგან გამოწვეულმა ფისკალურმა რისკებმა შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ქვეყნის ისეთ მაკრო და ფისკალურ პარამეტრებზე, როგორებიცაა ეკონომიკური ზრდა, ინფლაცია, შემოსავლების და ხარჯების აგრეგირებული მაჩვენებლები, დეფიციტის დაფინანსება. მათ გავლენა შეიძლება ჰქონდეს სახელმწიფო საწარმოებზე, საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტებიდან (PPP) მომდინარე ვალდებულებებზე (განსაკუთრებით ენერჯეტიკის სექტორში) და ა.შ. აქედან გამომდინარე, მნიშვნელოვანია ამ რისკების შეფასება და გასაჯაროება სახელმწიფოს სხვა პირობით ვალდებულებებთან ერთობლიობაში.

კლიმატის ცვლილებისგან გამოწვეულ ფისკალურ რისკებს განსხვავებული ბუნება გააჩნია. კლიმატის ცვლილება ხდება თანდათან და შესაბამისად, შედეგებიც არ დგება მყისიერად. თუმცა, მნიშვნელოვანია ასევე გავითვალისწინოთ მათი მოსალოდნელი შედეგები, რომლებმაც მაგალითად შეიძლება იყოს კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული სტიქიური მოვლენების გახშირება და გაძლიერება.

სტიქიური მოვლენებით გამოწვეული ფისკალური რისკები საქართველოში

საქართველო მნიშვნელოვნად დაზარალდა წყალდიდობებითა და მიწისძვრებით. 2015 წელს თბილისში მომხდარმა წყალდიდობამ⁵ სხვადასხვა ფორმით ათასობით მოქალაქეზე იქონია გავლენა. გარდა ამისა, წყალდიდობას 55 მილიონი ლარის ღირებულების ფიზიკური ზიანი და 10 მილიონი ლარის ფინანსური ზარალი მოჰყვა, რაც უახლეს ისტორიაში ყველაზე დიდი მაჩვენებელია. ბოლო რამდენიმე ათწლეულის მანძილზე ყველაზე დიდი მიწისძვრა მოხდა თბილისში 2002 წელს, რომლის ზარალი 703 მილიონ ლარამდე⁶ შეფასებული.

წყალდიდობებისა და მიწისძვრების რისკების პერსპექტიული შეფასებები გვიჩვენებს, რომ მომავალში ამ ტიპის მოვლენებმა შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენოს საქართველოს. მსოფლიო ბანკის ტექნიკური დახმარებისა და გლობალური მიწისძვრების მოდელის მეშვეობით შემუშავებული სცენარები გვიჩვენებს, რომ მოსალოდნელი ზიანი შეიძლება მნიშვნელოვნად აღემატებოდეს ისტორიულ, ფაქტობრივ მაჩვენებლებს.

საქართველოს მთავრობის პირობითი ვალდებულებები მოიცავს კლიმატის ცვლილებისა და სტიქიური მოვლენებით გამოწვეული შედეგების აღმოფხვრისა და სარეაბილიტაციო ღონისძიებების დაფინანსების შესაძლოა საჭიროებებს. განსაკუთრებით ხაზგასასმელია მყისიერი რეაგირება, კრიტიკული საჯარო სერვისებისა და სასიცოცხლო ინფრასტრუქტურის აღდგენა, ასევე დაზარალებული მოსახლეობის საცხოვრისით უზრუნველყოფა/აღდგენა.

როგორც აღინიშნა, მიუხედავად იმისა, რომ წარსულში მსგავსი ხარჯები მშპ-სთან მიმართებაში მხოლოდ უმნიშვნელოდ იყო წარმოდგენილი, კლიმატის ცვლილების შედეგების გათვალისწინებით, მოსალოდნელია სტიქიური მოვლენების ფისკალური რისკების მნიშვნელოვანი ზრდა.

ამჟამად სტიქიური მოვლენების სალიკვიდაციო ღონისძიებები ძირითადად ფინანსდება რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან, მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან, ადგილობრივი ბიუჯეტებიდან და სამინისტროებისთვის ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებებით. სხვადასხვა ქვეყნების პრაქტიკა გვიჩვენებს, რომ არსებული წყაროები, ხშირ შემთხვევებში, არ არის საკმარისი მნიშვნელოვანი სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციო ღონისძიებების დასაფინანსებლად.

⁵ Disaster Risk Finance Country Note: Georgia 2017, World Bank.

⁶ https://www.preventionweb.net/files/54533_drrstrategy2017annex1eng.pdf

საქართველოს მთავრობამ, სოფლის მეურნეობაში კერძო სექტორის განვითარების წახალისების მიზნით, შემოიღო სასოფლო-სამეურნეო დაზღვევის პროგრამა, რომლის მიხედვითაც მთავრობა ახდენს სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთების და მოსავლის დაზღვევის თანადაფინანსებას ისეთი სტიქიური მოვლენების რისკის წინააღმდეგ, როგორცაა სეტყვა, წყალდიდობა, ქარიშხალი, ყინვები.

კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული ფისკალური რისკები საქართველოში

კლიმატის ცვლილებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს მსოფლიოს, ან საქართველოს ერთ ან რამდენიმე პარტნიორი ქვეყნის მშპ-ს ზრდაზე. საქართველოს ძირითად პარტნიორ ქვეყნებში კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული მნიშვნელოვანმა სტიქიურმა მოვლენებმა შეიძლება საქართველოზე იქონიოს პირდაპირი ეკონომიკური გავლენა. გავლენა შეიძლება გამოიხატოს საქონლისა და მომსახურების ექსპორტის შემცირებაში, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციებისა და ფულადი ტრანსფერების შემცირებაში და სხვ. ზემოაღნიშნულმა, თავის მხრივ შეიძლება გამოიწვიოს საქართველოში მიწოდების ჯაჭვების დარღვევა, სავალუტო კურსის მერყეობა, მშპ-ს ზრდის ტემპის შენელება და სხვა შედეგები. აღნიშნულის უახლეს მაგალითს წარმოადგენს თურქეთში, 2023 წლის თებერვალში მომხდარი დამანგრეველი მიწისძვრა, რამაც გარკვეულწილად ირიბი ეკონომიკური გავლენა მოახდინა საქართველოზეც, საქართველოში იმპორტის შეფერხებისა და საიმპორტო ფასების მატების კუთხით.

მთლიანობაში, სტიქიური მოვლენების რისკების დაზღვევის სრულყოფილი მექანიზმების და სისტემური მიდგომების დანერგვის მიზნით, განიხილება სტიქიური მოვლენების რისკების დაფინანსების მექანიზმების შემუშავება, განისაზღვრება ის ღონისძიებები, რომელთა გატარება არის აუცილებელი სტიქიური მოვლენებით გამოწვეული რისკების მდგრადი ფინანსური მართვისთვის, როგორცაა ex-ante და ex-post ინსტრუმენტების შემოღება-გაძლიერება, მათ შორის დაზღვევის ინსტრუმენტის უფრო ინტესიური გამოყენებით.

საქართველოში კლიმატის ცვლილების შედეგები ძირითადად ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენებით გამოიხატება, როგორცაა: წყალდიდობა, მეწყერი, ღვარცოფი, ზვავი, ქარიშხალი, გვალვა და ხანძრები.

აღსანიშნავია, რომ გარემოს ეროვნული სააგენტოს კვლევების მიხედვით ბოლო პერიოდში ქვეყნის მასშტაბით ინტენსიურად მიმდინარეობს თოვლის დნობის პროცესი, რომელმაც, თავის მხრივ, გამოიწვია ბუნებრივად ისედაც დაძაბულ ტერიტორიებზე სხვადასხვა მასშტაბის სტიქიური პროცესების (მეწყერი, ღვარცოფი, წყალდიდობა, წყალმოვარდნა, თოვლის ზვავი) ჩასახვა-გააქტიურება. გარემოს ეროვნული სააგენტოს საბოლოო დასკვნის მიხედვით⁷, 2023 წლის 3 აგვისტოს შოვის ღვარცოფი გამოწვეულია მდინარე ბუბისწყლის ხეობაში განვითარებული სტიქიური პროცესებით, რაც განაპირობა ჰიდრომეტეოროლოგიური და გეოლოგიური პროცესების თანხვედრამ, რომლებიც გამოწვეულია კლიმატის ცვლილებით. სააგენტოს ცნობით, სტიქიამ გამოიწვია 26 ჰა ფართობზე არსებული საცხოვრებელი სახლების, ინფრასტრუქტურის განადგურება და ადამიანთა მსხვერპლი გამოიწვია.

⁷ <https://nea.gov.ge/Ge/News/1231>

კლიმატის ცვლილებით გამოწვეულმა გახშირებულმა და ძლიერმა სტიქიურმა მოვლენებმა შეიძლება არა მხოლოდ დიდი ფისკალური გავლენა იქონიოს გაზრდილი სამთავრობო ხარჯების სახით, არამედ შესაძლოა მნიშვნელოვანი დარტყმა მიაყენოს კერძო სექტორსაც. ასე მაგალითად, 2020 წელს ჰიდროელექტროსადგურების მიერ ელექტროენერჯის შემცირებული გამომუშავება წყლის რესურსების ნაკლებობით იყო გამოწვეული. შესაბამისად, მნიშვნელოვანია PPP/PPA პროექტებში სამომავლოდ ამ სახის რისკების სათანადო შეფასება.

სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციო ღონისძიებების დაფინანსება

2024 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციოდ მთლიანობაში გამოიყო 150 მლნ ლარი, რაც 2023 წლის მონაცემთან (95.6 მლნ ლარი) შედარებით 54 მილიონი ლარით მეტია. დაფინანსების მნიშვნელოვანი ნაწილი მოდიოდა ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ჩოხატაურისა და ბაღდათის

ინფორმაცია 2024 წელს სტიქიის შედეგების სალიკვიდაციოდ გამოყოფილი და გადარიცხული თანხები შესახებ (მლნ ლარი)	
იმერეთი	39
გურია	30
სამეგრელო ზემო სვანეთი	29
კახეთი	27
რაჭა ლეჩხუმი	10
შიდა ქართლი	5
მცხეთა მთიანეთი	4
ქვემო ქართლი	4
სამცხე ჯავახეთი	2
სულ	150

მუნიციპალიტეტებზე, რომლებიც ძირითადად ძლიერი წვიმის, წყალდიდობების და მეწყერისა შედეგად დაზარალდნენ. მხოლოდ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში სტიქიური მოვლენებით, მათ შორის, ყველაზე გავრცელებული - უხვი ნალექის შედეგად გამოწვეული ზარალი შეფასებულია 39 მილიონ ლარად.

ფისკალური რისკების გრძელვადიანი ანალიზი

მიმდინარე ფისკალური პოლიტიკის სამომავლო შედეგებისა და ხარჯების რაოდენობრივი განსაზღვრა მნიშვნელოვანია იმისათვის, რომ ეფექტიანად იყოს მართული და თავიდან იქნას აცილებული გრძელვადიანი პერიოდის რისკები და ამ რისკებიდან მომდინარე საჯარო ფინანსებთან დაკავშირებული პრობლემები, რომლებიც მნიშვნელოვანი ფისკალური არასტაბილურობის წყარო შეიძლება გახდეს. აღნიშნული საკითხი საქართველოს კონტექსტში ყურადსაღებია ოთხი ძირითადი მიმართულებით:

- 1. სახელმწიფო ვალი და ფისკალური დეფიციტი.** სახელმწიფო ვალის დინამიკის სამომავლო ტრაექტორიის განსაზღვრა, სავარაუდოდ, დაგვეხმარება არამდგრადი ფისკალური პოლიტიკების იდენტიფიცირებასა და იმის დადგენაში, არის თუ არა ფისკალური ჩარჩოთი განსაზღვრული ფისკალური წესების დარღვევის საფრთხე.
- 2. დემოგრაფია და სოციალური პოლიტიკა.** საქართველოში ბევრი სხვა ქვეყნის მსგავსად მიმდინარეობს ე.წ. მოსახლეობის დაბერების (aging) პროცესი, როდესაც მთლიან პოპულაციაში ასაკოვანი მოსახლეობის წილი თანდათანობით იმატებს, რაც მომდევნო რამდენიმე ათწლეულის განმავლობაში შექმნის მნიშვნელოვან ზეწოლას ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილზე, ამ მხრივ კი განსაკუთრებით აღსანიშნავია ჯანდაცვის მიმართულებითა და პენსიებზე გაწეული ხარჯები.
- 3. კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული ფისკალური რისკები.** კლიმატის ცვლილება იწვევს ამინდისა და ეკოსისტემების შეცვლას, რასაც, თავის მხრივ, გავლენა აქვს ფისკალურ პარამეტრებზეც და ამან შესაძლებელია გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი გადახრა საშუალო და გრძელვადიანი პროგნოზებიდან. ეს შეიძლება გულისხმობდეს, როგორც ნელ-ნელა პროგრესირებად რისკებს, როგორებიცაა მზარდი საშუალო ტემპერატურის სტაბილური მატების ეფექტები, რაც ამცირებს პროდუქტიულობასა და, აქედან გამომდინარე, ბიუჯეტის შემოსავალს, ასევე - მოულოდნელი სტიქიური მოვლენებიდან წარმოშობილ რისკებს, რომლებსაც აქვთ დაუყოვნებლივი ეფექტი ბიუჯეტის პარამეტრებზე და ზრდის გაურკვევლობასთან დაკავშირებულ რისკებს. გარდა ამისა, კლიმატის ცვლილებებიდან მომდინარე საფრთხე შეიძლება მოიცავდეს ორივე ტიპის რისკის კომბინაციასაც. აღსანიშნავია, რომ შესაძლოა არსებითი აღმოჩნდეს კლიმატის ცვლილების შემსუბუქებასა და ადაპტაციასთან დაკავშირებული ბიუჯეტიდან გამოყოფილი ხარჯებიც, რომლებიც სახელმწიფო დონეზე განსაზღვრული პოლიტიკის ფარგლებში შეიძლება განიხილებოდეს. მართალია, მოკლევადიან პერიოდში ეს ხარჯები სავარაუდოა, რომ მნიშვნელოვან ტვირთად დააწვეს სახელმწიფო ფინანსებს, თუმცა მათ შესაძლოა შეამსუბუქონ კლიმატის ცვლილების გრძელვადიანი ეფექტები.

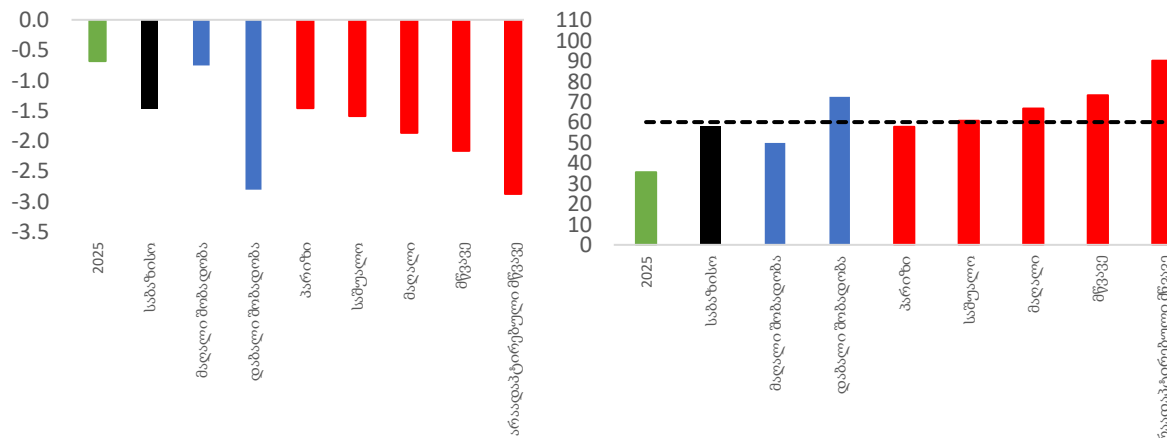
4. **ეკონომიკური ზრდა და ბიუჯეტის შემოსავალი.** სხვა ფაქტორებთან ერთად საქართველოს საგადასახადო ბაზის შემცირება შესაძლოა მოხდეს როგორც მოსახლეობის დაბერების, ისე - კლიმატის ცვლილების შედეგად ეკონომიკაში მომხდარი სტრუქტურული ცვლილებების გამო. და პირიქით, საგადასახადო რეფორმას, ისევე როგორც სტრუქტურულ რეფორმებს, რომლებიც ხელს უწყობენ ეკონომიკურ ზრდას - მაგალითად, საგანმანათლებლო სისტემის გაუმჯობესება — შესაძლოა, ჰქონდეთ ფისკალური სარგებელი, რაც შედარებით მცირეა მოკლევადიან პერსპექტივაში, მაგრამ კრიტიკულად მნიშვნელოვანია მდგრადობის თვალსაზრისით გრძელვადიან პერიოდთან მიმართებაში.

ფინანსთა სამინისტროს მიერ სხვადასხვა დაშვებების (იხილეთ დანართი 1) საფუძველზე გაკეთებული გრძელვადიანი შეფასების მიხედვით⁸, სხვა თანაბარ პირობებში, საქართველოს ფისკალური ინდიკატორები უარესდება მიმდინარე საუკუნის მეორე ნახევარში, ხოლო ვალის მონაცემი 2075 წლისათვის რამდენიმე სცენარის ფარგლებში არღვევს ვალის მშპ-სთან ფარდობის ფისკალური წესის 60 პროცენტთან ზღვარს (გრაფიკი 1).

გრაფიკი 1. გრძელვადიანი ფისკალური ინდიკატორები

პირველადი ბალანსი (მშპ-ს პროცენტი), 2075

ვალის მშპ-სთან შეფარდება (პროცენტი), 2075

წყარო: ფინანსთა სამინისტრო. საბაზისო სცენარი განიხილავს გაეროს საშუალო შობადობის მოსახლეობის პროგნოზს და ცხადად არ ითვალისწინებს კლიმატის ცვლილებას. ორ სხვა დემოგრაფიულ სცენარში გამოყენებულია გაეროს მოსახლეობის პროგნოზები დაბალი და მაღალი შობადობის სცენარებისათვის. კლიმატის ცვლილების თითოეული სცენარი დეტალურად არის განმარტებული ქვემოთ, ამავე თავში (იხილეთ ჩარჩო 1).

ფისკალური რისკების სცენარების ეს ნაწილი შეეხება ორ გრძელვადიან ფისკალურ რისკს, რომელთა შემსუბუქების მიზნითაც საქართველო ახორციელებს გარკვეული ტიპის ღონისძიებებს:

1. **დემოგრაფიულ ცვლილებებთან დაკავშირებული რისკები**, რომლებიც სხვადასხვა დემოგრაფიული სცენარის მიხედვით პირდაპირ იწვევს შემდეგ ფისკალურ რისკებს:

a. **ჯანმრთელობის დაცვაზე გაწეული ხარჯები**

⁸ შეფასების ჰორიზონტია 50 წელი და მოიცავს 2025-2074 წლებს

b. საპენსიო ხარჯები (ძირითადად ასაკთან დაკავშირებული პენსია)

გარდა ამისა, აღნიშნული ასევე გავლენას ახდენს მშპ-ს ზრდის ტემპზეც, რომელიც, ანალიზის მიხედვით, იზრდება შრომის მწარმოებლურობისა და დასაქმებულთა ზრდის მიხედვით. ჩვენს შემთხვევაში, დასაქმებულთა მაჩვენებლის ჩამნაცვლებლად (პროქსი) გამოყენებულია სამუშაო ასაკის მოსახლეობა. აქედან გამომდინარე, დაბალი შობადობის სცენარის მიხედვით გვაქვს შედარებით დაბალი ეკონომიკური ზრდის ტემპიც.

2. **კლიმატის ცვლილების ფისკალური რისკების** შეფასება ხდება სხვადასხვა კლიმატის სცენარის მიხედვით. აღნიშნული ამცირებს ეკონომიკური ზრდის პოტენციალს, რაც არაპირდაპირ იწვევს შემდეგ ფისკალურ რისკებს:

- a. შემოსავლების შემცირება
- b. დეფიციტის მშპ-სთან ფარდობის მაჩვენებლის ზრდა
- c. ვალის მშპ-სთან ფარდობის ზრდა

შესაბამისად, იზრდება ფისკალური დეფიციტისა და ვალის მოცულობაც. ორივე რისკი საბოლოოდ მოქმედებს ფისკალურ პარამეტრებზე, როგორცაა შემოსავლები და ხარჯები.

დემოგრაფიულ ცვლილებებთან დაკავშირებული რისკები

დემოგრაფიული ცვლილებები

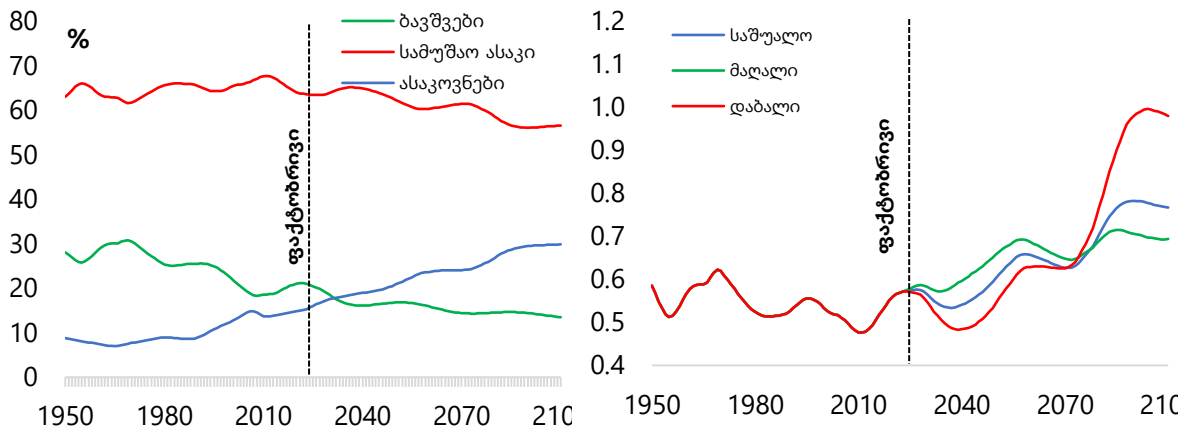
საქართველოში უკვე სახეზეა მოსახლეობის მკვეთრი დაბერების მზარდი ტენდენცია (გრაფიკი 2). ამჟამად, ოთხ სამუშაო ასაკის პირზე ერთი ასაკოვანი პირი მოდის. 2075 წლისათვის უკვე შესაძლოა ორ ან სამ სამუშაო ასაკის პირზე ერთი პენსიონერი მოდიოდეს.

როგორც მე-2 გრაფიკზე ჩანს, გაეროს პროგნოზებზე დაყრდნობით, საშუალო შობადობის სცენარის მიხედვით, ასაკოვანთა რაოდენობა მუდმივად იზრდება, მაშინ როდესაც, სამუშაო ასაკის მოსახლეობა სტაბილურია და 2040-იანი წლიდან კლების ტენდენცია შეინიშნება. თუ 2024 წელს 1 ასაკოვან პირზე (65+) დაახლოებით 4 სამუშაო ასაკის პირი მოდის, უკვე 2074 წლისათვის ეს მაჩვენებელი 2.5-მდე მცირდება.

გრაფიკი 2. დემოგრაფიული სცენარები საქართველოში, 1950-2100

მოსახლეობის წილი (პროცენტი), საშუალო შობადობის სცენარი

არასამუშაო ასაკის პირების დამოკიდებულების კოეფიციენტი სხვადასხვა შობადობის მიხედვით

წყარო: გაეროს მოსახლეობის პროგნოზები, 2024; ფინანსთა სამინისტროს განგარიშებები. დამოკიდებულების კოეფიციენტი გამოითვლება შემდეგნაირად: ასაკოვანი პირების (65 წლის და ზევით) და 15 წლამდე ასაკის მოსახლეობის ჯამური რაოდენობა გაყოფილი სამუშაო ასაკის (15-64 წლის) მოსახლეობის რაოდენობაზე.

არსებული დემოგრაფიული პროგნოზის მიხედვით, თუ 2025 წლისათვის დამოკიდებულების კოეფიციენტი 57% (ანუ 1 სამუშაო ასაკის პირზე მოდის 0.57 პენსიონერი და 15 წლამდე ასაკის ადამიანი ერთად), უკვე 2075 წლისათვის ეს მაჩვენებელი 65%-მდე იზრდება.

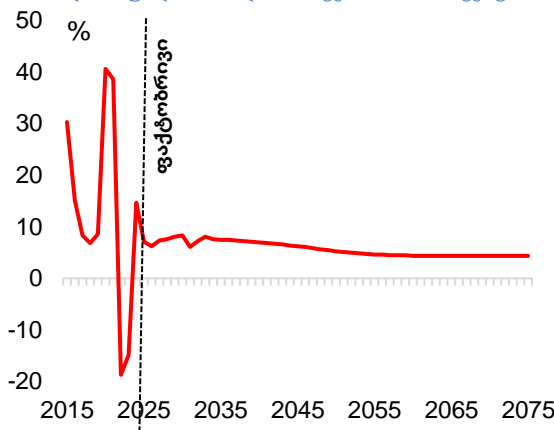
ჯანდაცვასთან დაკავშირებული ხარჯები

სავარაუდოა, რომ ასაკოვანი მოსახლეობა უკვე ქმნის ფისკალურ ზეწოლას. როგორც წესი, უფროსი ასაკის მოსახლეობას, ახალგაზრდა ასაკის მოსახლეობასთან შედარებით, აქვს ქრონიკული დაავადებების უფრო მაღალი ტვირთი, როგორცაა მაგალითად, ართრიტი, ხერხემლის ტკივილი, გულ-სისხლძარღვთა დაავადებები, დიაბეტი და მენტალური ჯანმრთელობის პრობლემები და ისინი არიან 2013 წელს დანერგილი პირველადი უნივერსალური ჯანდაცვის სისტემის მთავარი მომხმარებლები, რომელშიც შედის უფასო ამბულატორიული მომსახურება და დიაგნოსტიკური კვლევები.

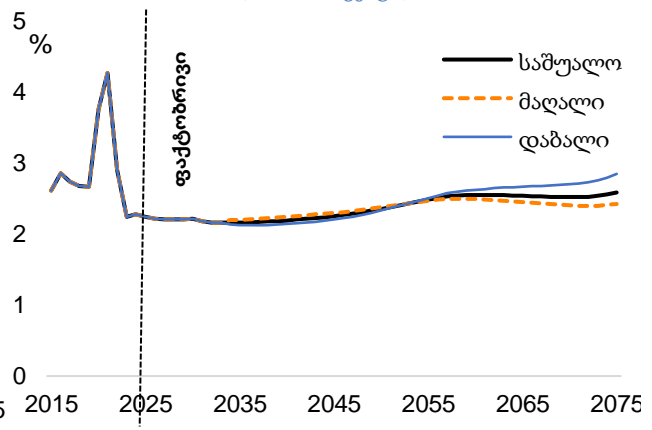
დემოგრაფიული ცვლილება გაზრდის ჯანდაცვის ხარჯებს. იმ დაშვებით, რომ ერთ სულ მოსახლეზე ჯანდაცვის რეალური ხარჯები იზრდება მხოლოდ შრომის პროდუქტიულობის ზრდით, მხოლოდ დემოგრაფიული ცვლილება ჯანდაცვის ხარჯებს მომდევნო 50 წლის განმავლობაში სხვადასხვა სცენარის მიხედვით საშუალოდ ზრდის მშპ-ს 0.2-დან 0.6 პროცენტულ პუნქტამდე ფარგლებში (გრაფიკი 3). მიუხედავად იმისა, რომ ზრდა ყველაზე მაღალია დაბალი შობადობის სცენარში, ჯანდაცვის ხარჯები შობადობის სამივე სცენარში იზრდება (საშუალო, მაღალი და დაბალი).

გრაფიკი 3. დემოგრაფიის ეფექტები ჯანდაცვის ხარჯებზე, 2015-75

ერთ სულ მოსახლეზე ჯანდაცვის ხარჯების წლიური ზრდა საშუალო შობადობის სცენარით (პროცენტი)

ჯანდაცვის ხარჯები სხვადასხვა დემოგრაფიული სცენარისას (მშპ-ს პროცენტი)

წყარო: გაეროს მოსახლეობის პროგნოზები, 2024; ფინანსთა სამინისტროს გაანგარიშებები.

საპენსიო ხარჯები

მოსახლეობის დაბერების გამო, გრძელვადიან პერსპექტივაში, საპენსიო ხარჯებიც გაიზრდება (გრაფიკი 4). საპენსიო ასაკის მოსახლეობის ზრდის მიუხედავად, გრძელვადიანი პროგნოზების დაშვებების მიხედვით, მიმდინარე ინდექსაციის რეჟიმის⁹ შემთხვევაში მოსალოდნელია, რომ:

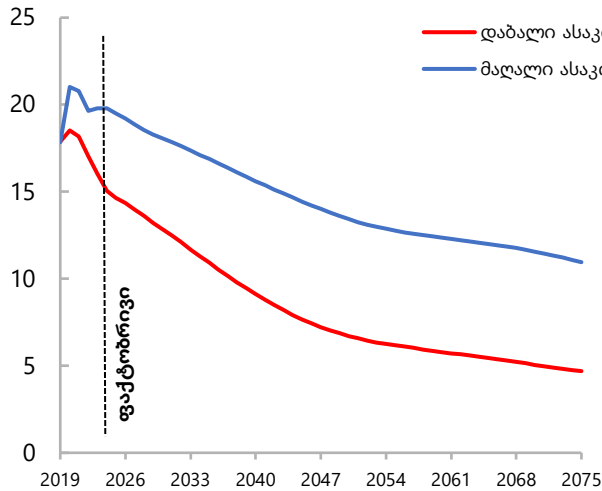
- საპენსიო ხარჯების მშპ-სთან ფარდობითი მაჩვენებელი არათუ არ გაიზრდება, არამედ შემცირდება მომდევნო რამდენიმე ათწლეულის განმავლობაში.
- შემცირდება ე.წ. ჩანაცვლების ნორმა¹⁰, როგორც დაბალი ასაკის (70 წლამდე), ისე მაღალი ასაკის (70 წელს ზემოთ) პენსიონერთათვის.

⁹ არსებული ინდექსაციის რეჟიმის მიხედვით, 70 წლამდე ასაკის მოსახლეობას ყოველწლიურად პენსია გაეზრდება ბოლო 12 თვის საშუალო ინფლაციის მიხედვით (მინიმუმ 20 ლარით), ხოლო 70 წელზე მეტი ასაკის მოსახლეობას კი პენსია ეზრდება ბოლო 12 თვის საშუალო ინფლაციის ოდენობისა და ბოლო 6 კვარტლის ეკონომიკური ზრდის 80%-ის მიხედვით (მინიმუმ 25 ლარით)

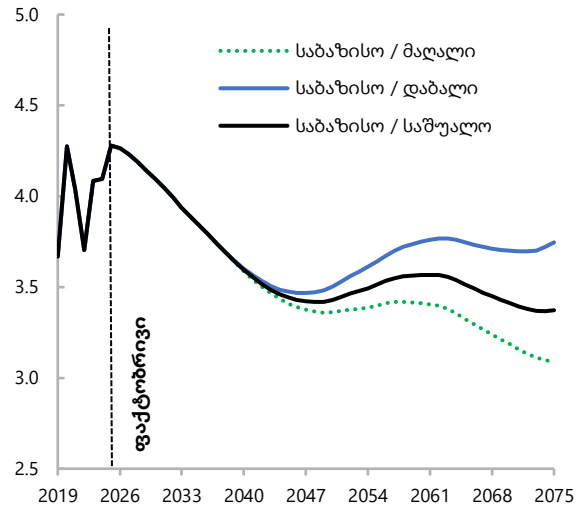
¹⁰ ხელფასების საშუალო ზრდასთან და დემოგრაფიასთან დაკავშირებით არსებულ გამარტივებულ დაშვებებზე დაყრდნობით

გრაფიკი 4: დემოგრაფიის გავლენა საპენსიო დანახარჯებზე, 2019-2075

ჩანაცვლების ნორმა – ზომიერი (საშუალო) შობადობის სცენარი (პროცენტი)

საპენსიო ხარჯები (მშპ-ს პროცენტი)

წყარო: გაეროს მოსახლეობის პროგნოზები, 2024; ფინანსთა სამინისტროს გაანგარიშებები.

მე-4 გრაფიკზე მარჯვენა ნაწილში ნაჩვენებია კლიმატის საბაზისო სცენარი (შობადობის სხვადასხვა სცენარის პირობებში. როგორც ჩანს, სამივე სცენარის შემთხვევაში საპენსიო ხარჯების მშპ-სთან ფარდობა არსებული პირობებით 2040-50-იან წლებამდე მუდმივად მცირდება, შემდეგ კი, უკვე როგორც პენსიის ზრდის, ისე - დემოგრაფიის ცვლილების ეფექტის გამო, ზრდა შეინიშნება. დაბალი შობადობის სცენარის მიხედვით, საპენსიო ხარჯები 2075 წლისათვის მაღალ ნიშნულზე ნარჩუნდება, თუმცა ამ ფაქტის მიუხედავად, იგი მაინც არ აღემატება 2025 წლის ფაქტობრივ მაჩვენებელს.

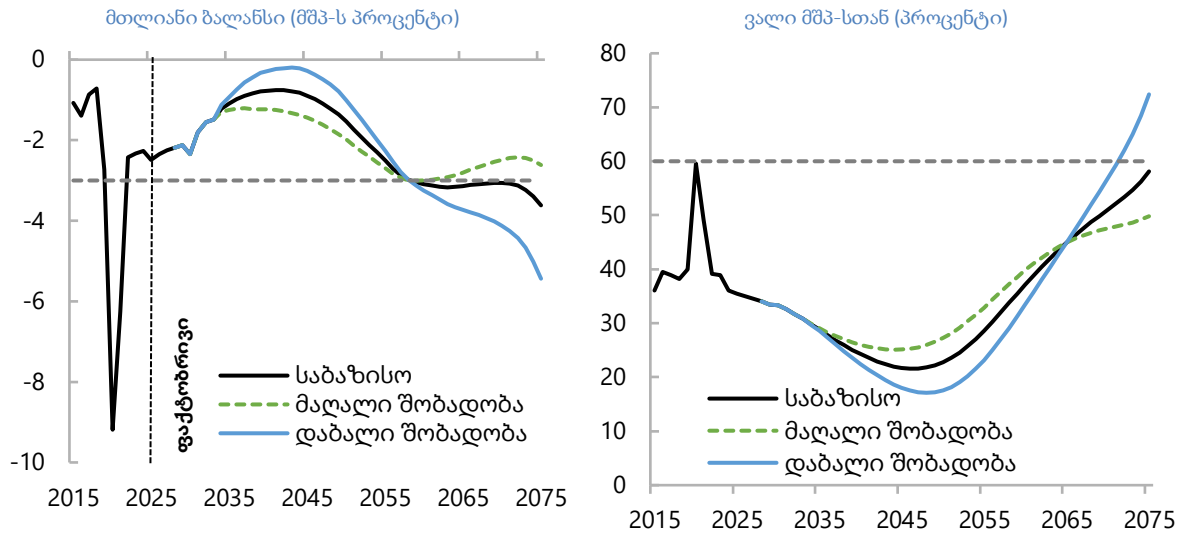
გრძელვადიანი ფისკალური ეფექტები

გრძელვადიან პერიოდში, მხოლოდ მოსახლეობის დაბერების გამო გამოწვეული ბიუჯეტის ხარჯებზე ზეწოლა და შენელებული ეკონომიკური ზრდა დამატებით წნეხს ქმნის საქართველოს გრძელვადიანი ფისკალური მდგრადობის შენარჩუნებისთვის. აღნიშნული ანალიზი მიმოიხილავს მხოლოდ დემოგრაფიული ცვლილების ეფექტებს და არ ითვალისწინებს ამ პერიოდში მაკროეკონომიკური თუ ფისკალური პოლიტიკის შესაძლო ცვლილებებს, რომლებსაც რეალურად მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ ფისკალური პარამეტრების ტრაექტორიაზე.

როგორც გრაფიკი 5-დან ჩანს, საშუალოვადიან პერიოდში, საუკუნის შუა პერიოდამდე დემოგრაფიული ცვლილებების უარყოფითი ეფექტი მნიშვნელოვანი არ არის, თუმცა მომდევნო წლებიდან ფისკალური ტვირთი გამუდმებით იზრდება და დაბალი შობადობის სცენარის მიხედვით მან შესაძლოა ვალის წესის დარღვევაზე მოახდინოს ზეწოლა. გაზრდილი საბიუჯეტო ხარჯები უფრო დიდ დეფიციტსა და ვალს განაპირობებს. გარდა ამისა, დაბალი შობადობის სცენარი, დანარჩენ ორ სცენართან

შედარებით, გულისხმობს მშპ-ს კიდევ უფრო დაბალ დონეს გრძელვადიან პერსპექტივაში, რაც ამცირებს საგადასახადო შემოსავლებს, ზრდის დეფიციტსა და ვალის მშპ-სთან თანაფარდობას.

გრაფიკი 5: დემოგრაფიის გავლენა საჯარო ფინანსებზე, 2015-2075

წყარო: გაეროს მოსახლეობის პროგნოზები, 2024; ფინანსთა სამინისტროს გაანგარიშებები. საბაზისო სცენარი არის ზომიერი შობადობის სცენარი.

როგორც მე-5 გრაფიკიდან ჩანს, 2075 წელს სახელმწიფო ვალის მშპ-სთან კოეფიციენტი 14.3 პროცენტული პუნქტით მეტია დაბალი შობადობის სცენარში, საშუალო შობადობის (საბაზისო) სცენართან შედარებით. ამასთან, დაბალი შობადობის სცენარში, სახელმწიფო ვალი აჭარბებს მშპ-ს 60 პროცენტიან ფისკალური წესის ზღვარს 2072 წლისთვის, ხოლო საშუალო და მაღალი შობადობის სცენარების დროს 2076 და 2084 წლამდე ვალის წესი არ ირღვევა, შესაბამისად.

მოსახლეობის დაბერებას შესაძლოა დამატებითი ეფექტები ჰქონდეს გრძელვადიან ფისკალურ მდგრადობაზე. მაგალითად, გადასახადების ამოღება შესაძლოა განსხვავებულად მომუშავეთა ასაკის მიხედვით და შედარებით ასაკოვანმა მომუშავეებმა შესაძლოა ნაკლები გადასახადი გადაიხადონ ინდივიდუალურად. თუმცა, მიმდინარე ანალიზი ყველა დემოგრაფიული თუ კლიმატის სცენარის შემთხვევაში ინარჩუნებს შემოსავლების მშპ-სთან ფარდობის მუდმივ მაჩვენებელს და ამით პასუხობს შემოსავლების დონის შესაძლო შემცირებას მშპ-ს ცვლილების დროს. თუმცა, აღნიშნული საკითხი საჭიროებს კიდევ უფრო ღრმა ანალიზს და შესაძლოა, დემოგრაფიულ ცვლილებებს გავლენა ჰქონდეს შემოსავლების როგორც აბსოლუტურ, ისე - ფარდობით მაჩვენებელზე.

დოკუმენტის შემდეგ ვერსიებში დაგეგმილია დემოგრაფიისა და კლიმატის ცვლილებების შემოსავლების დონეზე გავლენის კიდევ უფრო სრულყოფილად შესწავლა და მთლიან მოდელში მისი ინტეგრირება.

კლიმატის ცვლილებასთან ასოცირებული რისკები

კლიმატის ცვლილების ეფექტები

საქართველოში საშუალო ტემპერატურა იზრდება მე-20 საუკუნის 60-იანი წლებიდან და მისი ზრდა ნავარაუდევია გლობალურ საშუალო მონაცემზე მეტად ოცდამეერთე

საუკუნის დასასრულისათვის.¹¹ ზემოხსენებულის შედეგად, კლიმატის ცვლილების ყველაზე არასასურველ ეფექტებად მოიაზრება გვალვა, წყალდიდობა და მეწყერი. კლიმატის ცვლილების რისკები გავლენას მოახდენს საქართველოს მთლიან ეკონომიკაზე, მოწყვლადი საკითხები ძირითადად ენერგეტიკის სფეროში იქნება ფოკუსირებული, რადგან ადგილობრივად წარმოებულ ენერჯია ძირითადად დამოკიდებულია ჰიდროელექტროენერჯიაზე. აღსანიშნავია რომ 2015 წელს ადგილობრივად წარმოებული ელექტროენერჯიის 78% მოდიოდა ჰიდროელექტროენერჯიაზე.

კლიმატის ცვლილების სცენარები და გრძელვადიანი ფისკალური მდგრადობა

საქართველოში ფისკალური რისკების შესაფასებლად კლიმატის ოთხი სხვადასხვა სცენარი გამოიყენება (ხარჩო 1). ეს სცენარები ეფუძნება მთავრობათაშორის ექსპერტთა ჯგუფის მიერ განხილულ კლიმატის ცვლილების შეფასების უახლეს ანგარიშს (IPCC 2021). ემისიების თითოეული სცენარი დამყარებულია ხუთი სტანდარტიზებული სოციო-ეკონომიკური, ტექნოლოგიური და პოლიტიკის განვითარების სიუჟეტიდან (სახელად სოციო-ეკონომიკური გზა, Socio-Economic Pathway) ერთ-ერთზე:

ჩანართი 1: კლიმატის სცენარები

- **პარიზი:** SSP1-2.6 IPCC სცენარის საფუძველზე, რომლის ფარგლებშიც 2015 წლის პარიზის სამიტზე ნაკისრი საერთაშორისო ვალდებულებები სრულდება, გლობალური ტემპერატურის მატება საუკუნის ბოლოს ნარჩუნდება წინა-სამრეწველო დონეზე (2° (გრადუს) ცელსიუსზე დაბალი) მაღლა.
- **ზომიერი:** SSP2-4.5 IPCC სცენარის საფუძველზე, ემისია კვლავ იზრდება არსებული ტენდენციების შენარჩუნების ფონზე და სტაბილიზირდება საუკუნის დასასრულს. ამ სცენარის მიხედვით, კლიმატის შემსუბუქების პოლიტიკები კვლავ მოქმედებს არსებული ტენდენციის პარალელურად, მაგრამ ქვეყნები არ ახორციელებენ უფრო აგრესიულ ქმედებებს პარიზის სამიტზე ნაკისრი ვალდებულებების შესასრულებლად.
- **მაღალი:** SSP3-7.0 IPCC სცენარის საფუძველზე კლიმატის შემსუბუქების ღონისძიებების გაძლიერების ნაცვლად, ქვეყნები იწყებენ მათ მიერ განხორციელებული პოლიტიკების მასშტაბების შემცირებას შეზღუდული ენერგოეფექტიანობის გაზრდის და წიაღისეული საწვავის სტაბილური გამოყენების ფონზე.
- **ცხელი (მწვავე):** ამ სცენარში ემისია მაღალი სცენარის მსგავსადაა წარმოდგენილი, თუმცა ამ შემთხვევაში ყველა იმ კლიმატის მოდელს შორის, რომელშიც SSP3-7.0 ემისიაა გამოყენებული, ტემპერატურის 90-ე პერცენტილი გამოიყენება, ნაცვლად მაღალი სცენარისთვის გამოყენებული საშუალო ტემპერატურის პროგნოზისა.
- **არაადაპტირებული ცხელი:** ემისია და ტემპერატურის ცვლილება მწვავე სცენარის მსგავსია, მაგრამ სცენარი უშვებს, რომ ქვეყნები ადაპტირდებიან ცვალებად კლიმატთან მომავალი 50 წლის განმავლობაში, ნაცვლად 30 წლისა.

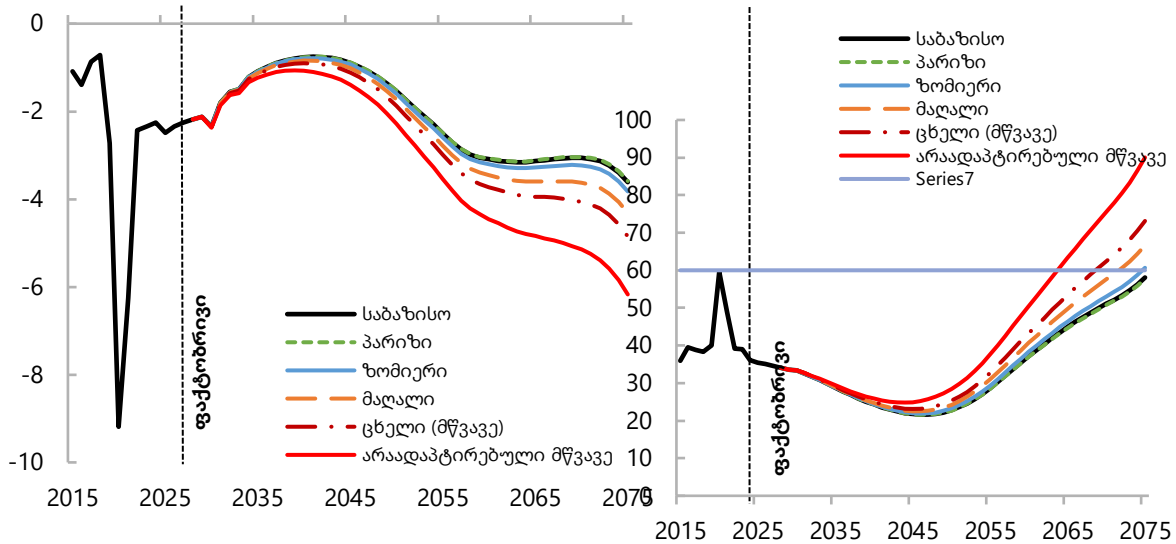
¹¹ კლიმატის რისკის ქვეყნის პროფილი (2021). მსოფლიო ბანკის ჯგუფი, აზიის განვითარების ბანკი.

საჯარო ფინანსები გაუარესდება კლიმატის ცვლილების სცენარების სიმძიმის ზრდის პარალელურად (გრაფიკი 6). გრძელვადიან პერსპექტივაში კლიმატის ცვლილება შეანელებს პროდუქტიულობის ზრდას უფრო მკაცრ სცენარებში, შეამცირებს საგადასახადო შემოსავლებს და გაზრდის დეფიციტსა და ვალს. 2075 წლისათვის კლიმატის მაღალ, მწვავე და არაადაპტირებული მწვავე სცენარებში სახელმწიფო ვალი მშპ-ს ფისკალური წესის 60%-იან ზღვრულ ოდენობას აღემატება და შედარებით მკაცრი სცენარების პირობებში საკმაოდ არამდგრად აღმავალ

გრაფიკი 6. საქართველოში კლიმატის ცვლილების სცენარების ფისკალური ეფექტები

მთლიანი ბალანსი (მშპ-ს პროცენტი), 2015-2075

ვალი მშპ-თან კოეფიციენტი (%), 2015-2075

ტრანექტორიას წარმოშობს.

წყარო: ფინანსთა სამინისტროს გაანგარიშებები.

კლიმატის ცვლილებიდან წარმოშობილი სპეციფიკური ფისკალური რისკები

კლიმატის ცვლილება გავლენას მოახდენს ბიუჯეტის ხარჯებსა და შემოსავლებზე მრავალი მიმართულებით, მთავრობის როგორც ცენტრალურ, ისე - ადგილობრივ დონეებზე. კლიმატის რისკებს შესაძლოა ჰქონდეს პირდაპირი ზეგავლენა, მაგალითად, სტიქიური მოვლენა რადიკალურად ცვლის ეკონომიკურ პროდუქტიულობას, რაც იწვევს ბიუჯეტის შემოსავლის შემცირებას. ასეთ რისკებს ასევე შესაძლოა ჰქონდეთ არაპირდაპირი ზეგავლენაც, მაგალითად, სოფლის მეურნეობისათვის გაცემული გარანტიის (შესაძლოა არსებობდეს დაზღვევის ფორმით) რეალიზებას (ცხადი ვალდებულება) ან სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმოს პრობლემები (არაცხადი ვალდებულება), რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვნად შეცვალონ ხარჯების სტრუქტურა. ცხრილში 1 მოცემულია კლიმატის ცვლილების ფისკალური რისკების გამო ფისკალური შედეგების პროგნოზირებული მაჩვენებლებიდან გადახრის სხვადასხვა მაგალითები.

ცხრილი 1: კლიმატის ცვლილებიდან წარმოშობილი ფისკალური რისკები

რისკის ტიპი	ფისკალური ზეგავლენის აღწერა
ბიუჯეტთან დაკავშირებული რისკები	უფრო ხშირი და მკაცრი სტიქიური მოვლენები განაპირობებს მეტ სახელმწიფო დანახარჯებს დაზიანებული ინფრასტრუქტურის ჩანაცვლებისა და დაზარალებული ოჯახებისათვის სოციალური

	ტრანსფერების უზრუნველსაყოფად. ცხადი პირობითი ვალდებულებების მატერიალიზაციაა, მაგალითად, სახელმწიფო გარანტიებით უზრუნველყოფილი სადაზღვევო სქემები.
სახელმწიფო საწარმოებთან დაკავშირებული რისკები	უარყოფითი ზეგავლენა ძირითადი ჰიდროენერგეტიკული კომპანიების საბალანსო უწყისებზე, უფრო ხარჯიანი ენერჯის ფორმებზე (თერმული) დამოკიდებულების ფონზე. ამან შესაძლოა დააზიანოს აქტივები, გაზარდოს ექსპლუატაციის ხარჯები და მოითხოვოს კაპიტალში შენატანების განხორციელება მთავრობის მხრიდან.
ეკონომიკური რისკები	ზეგავლენა ეკონომიკურ მწარმოებლობასა და პროდუქტიულობაზე. მაგალითად, სასოფლო-სამეურნეო პოტენციალის შემცირება, მიწის მწირი რესურსები და პროდუქტიული კაპიტალიდან რესურსების გადატანა ადაპტაციისათვის განსახორციელებელ ინვესტიციაში.
ტრანზიციასთან დაკავშირებული რისკები	ნაცრისფრიდან მწვანე ენერჯიაზე გადასვლა, ახალ ტექნოლოგიებთან ადაპტაციის ხარჯები, სამართლებრივი და პასუხისმგებლობის რისკები.

რისკის შემსუბუქების ღონისძიებები

ვალის ზედა ზღვრის ფისკალური წესისადმი ვალდებულება ქვეყანას დაეხმარება გრძელვადიანი ფისკალური რისკების მართვაში. ზემოაღნიშნული ანალიზი აჩვენებს, რომ დემოგრაფიული და კლიმატის ცვლილების ზეწოლა გამოიწვევს ვალის გაზრდას მშპ-ის ფისკალური წესის ზედა ზღვრის, 60 პროცენტზე მეტად. ამან შეიძლება გამოიწვიოს დიდი ფისკალური კორექტირების საჭიროება, ვინაიდან ზედა ზღვარი ირღვევა. ფისკალური პარამეტრების ადრეულმა თანდათანობითმა კორექტირებამ, სანამ ვალი მშპ-ს 60 პროცენტს გადააჭარბებს, შეიძლება შეამციროს შემდგომში უფრო მკვეთრი კორექტირების საჭიროება.

შემოსავლების საშუალოვადიანმა სტრატეგიამ (MTRS) შეიძლება შეამსუბუქოს აღნიშნული პოტენციური გრძელვადიანი ფისკალური რისკები. MTRS რეგულარულად დაიხვეწება და განახლდება. იგი განიხილავს საგადასახადო დანახარჯების გადახედვისა და მოწესრიგების, საგადასახადო ადმინისტრირების გაუმჯობესების, საგადასახადო სისტემის მოდერნიზებასა და მსგავს საკითხებს, რომლებიც შემდგომ გაზრდიან ფისკალურ ეფექტიანობას და შეარბილებენ გრძელვადიან პერიოდში წარმოშობილ გამოწვევებს. შემოსავლების საშუალოვადიანი სტრატეგია უნდა შეეხოს კლიმატის ცვლილებით განპირობებული ეკონომიკური სტრუქტურული ცვლილებების შედეგად არსებული საგადასახადო ბაზის პოტენციურ შემცირებას.

მთავრობა აქტიურ ნაბიჯებს დგამს კლიმატთან დაკავშირებული რისკების სამართავად სახელმწიფო ინვესტიციების მართვის ჩარჩოში კლიმატის ცვლილების ინტეგრირების გზით. განხორციელდა კლიმატის სახელმწიფო ინვესტიციების მართვის ეფექტიანობის შეფასება (PIMA) და დაიწყო აქტიური ნაბიჯების გადადგმა ძირითადი რეკომენდაციების შესასრულებლად, მათ შორის:

- უზრუნველყოფა იმისა, რომ კლიმატის ეროვნული სტრატეგიები და ამოცანები სრულად ინტეგრირებული იყოს ეროვნული, დარგობრივი და სივრცითი დაგეგმარების პროცესებში.

- კლიმატთან დაკავშირებული კრიტერიუმების ძირითად საკითხად ჩართვა პროექტის შეფასებისა და პროექტის შერჩევის პროცესებში და სახელმძღვანელო პრინციპების შემუშავება ხსენებული კრიტერიუმების გამოყენებისათვის.
- კლიმატთან დაკავშირებული პროექტების იდენტიფიცირება და ანგარიშგება, რესურსების განაწილება ბიუჯეტის, აღრიცხვისა და აქტივების მართვის სისტემებში კლიმატის კომპონენტების გამოყოფის გზით.

პროდუქტიულობის ხელშეწყობის რეფორმებმა და კლიმატის ცვლილების შემსუბუქებისა და ადაპტაციის ღონისძიებებმა შესაძლოა ხელი შეუწყოს ფისკალური ზეწოლის შემსუბუქებას. პროდუქტიულობის ხელშეწყობმა რეფორმებმა შეიძლება ხელი შეუწყოს ფისკალური რისკების შემსუბუქებას გრძელვადიანი ეკონომიკური ზრდის სტიმულირებით. რაც შეეხება ხარჯების ნაწილს, მომდევნო მნიშვნელოვანი ნაბიჯია კლიმატის ცვლილების ადაპტაციის ღონისძიებებისა და პროდუქტიულობის ხელშეწყობი პოლიტიკების მხარდასაჭერად საჭირო ფისკალური დანაკლისის იდენტიფიცირება და გაზომვა, რაც საბიუჯეტო დაფინანსებას მოითხოვს, მაგალითად, განათლების სფეროში. ეს პოლიტიკები შემდგომ უნდა შეფასდეს დემოგრაფიული და კლიმატის ცვლილების ჭრილში ეკონომიკურ მოქნილობასთან მიმართებით მიღწეული, გრძელვადიანი პროგრესის თვალსაზრისით.

დანართი 1: საბაზისო დაშვებები გრძელვადიანი ფისკალური პროგნოზებისათვის

გრძელვადიანი ფისკალური ანალიზის ნაწილში საბაზისო სცენარისათვის მონაცემები 2029 წლამდე ეფუძნება ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის საბაზისო სცენარს, 2033 წლამდე - ვალის მდგრადობის ანალიზის საბაზისო დაშვებებს, ხოლო გრძელვადიანი პერიოდისთვის გაკეთდა შემდეგი დაშვებები:

- რეალური მშპ-ს ზრდა 2033 წელს არსებული 5.0 პროცენტიდან თანდათანობით 0.3 პროცენტამდე იკლებს 2075 წლისათვის. ეს განპირობებულია ორი ფაქტორით: გაეროს საშუალო შობადობის სცენარის მოსახლეობის პროგნოზში სამუშაო ასაკის მოსახლეობის წილის შემცირებით; და სამუშაო ძალის პროდუქტიულობის ცვლილებით, რაც 5.1 პროცენტიდან 1.3 პროცენტამდე მცირდება. საქართველოს სამუშაო ძალის პროდუქტიულობა განხილულია OECD-ს საშუალო მონაცემთან მიმართებით. გამოყენებულია ბალტიის ქვეყნების გამოცდილება 90-იანი წლების შუა პერიოდიდან მოყოლებული. ბალტიის ქვეყნების პროდუქტიულობის OECD-ს საშუალოსთან ფარდობის 30 წლის წინანდელი მაჩვენებელი დაახლოებით საქართველოს ამჟამინდელ ფარდობას უტოლდება, ამიტომ შეფასების მიხედვით გაკეთებულია დაშვება, რომ საქართველოც გაივლის ბალტიის ქვეყნების მსგავს გზას და პროდუქტიულობაც 30 წლის განმავლობაში დაეწევა OECD-ის იმ დონეს, რაც ამჟამად ბალტიის ქვეყნებისთვის ფიქსირდება. ეს ყოველივე კი მიუთითებს იმაზე, რომ საქართველო თანდათანობით გადავა განვითარებული ქვეყნების რიგში და შესაბამისად, ეკონომიკის ზრდის ტემპიც შემცირდება.
- ინფლაცია სტაბილურად ნარჩუნდება წლიური 3 პროცენტის დონეზე ეროვნული ბანკის მონეტარული პოლიტიკის ჩარჩოს შესაბამისად. მოსალოდნელია, რომ სახელმწიფო ვალის რეალური საპროცენტო განაკვეთი გრძელვადიან პერიოდში 0.9% იქნება.
- 2033 წლიდან მშპ-ში შემოსავლების წილი სტაბილურად შენარჩუნდება, თუმცა მოსალოდნელია ჯანდაცვის ხარჯის ზრდა მოსახლეობის დაბერების პარალელურად. ანალიზის დაშვებით, ასაკოვან მოსახლეზე გაწეული ჯანდაცვის ხარჯი 3.5-ჯერ აღემატება არასაკოვან მოსახლეზე გაწეულ ხარჯს, რაც ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) ქვეყნებში სტილიზებულ ფაქტს ასახავს. ასევე მოსალოდნელია რეალური არაჯანდაცვის ძირითადი ხარჯის მატება პროდუქტიულობის ზრდასთან ერთად.

დანართი 2: საპენსიო დანახარჯების გამოთვლა

სახელმწიფო პენსიის შესახებ საქართველოს კანონის მიხედვით, შესაბამისი წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონის პროექტში პენსიის ოდენობა განისაზღვრება, როგორც მიმდინარე წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონით განსაზღვრული პენსია, რაც გარკვეული რაოდენობით არის გაზრდილი. აღნიშნულის დასათვლელად კი გამოყენებულია საპენსიო ინდექსაცია.

საპენსიო სისტემის ინდექსაციისთვის გათვალისწინებულია მშპ-ს რეალური ზრდა და ინფლაცია, სადაც ასევე განსაზღვრულია პენსიის მინიმალური ზრდის ოდენობა, ლარებში. ინდექსირებისთვის გამოყენებულია პენსიონერთა 2 კატეგორია: 70 წლამდე ე.წ. „დაბალი ასაკის“ და 70 წელზე უფროსი ე.წ. „მაღალი ასაკის“ მქონე პენსიონერები. აღნიშნული კატეგორიებისთვის შემუშავებულია ინდექსაციის განსხვავებული პოლიტიკა.

ინდექსაციის პოლიტიკა	დაბალი ასაკი	მაღალი ასაკი
ასაკი	<70 წელი	>70 წელი
ინფლაცია (12 თვის საშუალო)	100%	100%
რეალური მშპ-ს ზრდა*	0	80%
მინიმალური ოდენობა (GEL)	20	25

*განსაზღვრულია, როგორც მშპ-ს ბოლო 6 კვარტლის საშუალო ზრდა

საპენსიო დანახარჯების გამოსათვლელად, გამოითვლება ყოველთვიური საპენსიო ინდექსაცია ორივე კატეგორიის პენსიონერებისთვის. დაბალი ასაკის მქონე პენსიონერებისთვის გამოითვლება, როგორც მაქსიმალური მაჩვენებელი პენსიის ბოლო 12 თვის ინფლაციის საშუალო დონით ზრდის შედეგად მიღებულ დონესა და 20 ლარს შორის. მაღალი ასაკის პენსიონერებისთვის კი არსებული პენსიის კორექტირება ხდება ბოლო 12 თვის ინფლაციის საშუალო დონითა და მშპ-ს ბოლო 6 კვარტლის საშუალო რეალური ზრდით, ხოლო პენსიის რაოდენობა იქნება მიღებულ შედეგსა და 25 ლარს შორის არსებული მაქსიმალური მაჩვენებელი.

დაბალი ასაკი: მაქსიმუმი [(წინა წლის პენსია * ინფლაცია) ან 20 GEL]

მაღალი ასაკი: მაქსიმუმი [(წინა წლის პენსია * ინფლაცია * (რეალური მშპ-ს ზრდა * 0.8)) ან 25 GEL]

შესაბამისად, დაბალი და მაღალი ასაკის პენსიონერებისთვის გაიანგარიშება ყოველთვიური პენსიის რაოდენობა აღნიშნული მაჩვენებლით კორექტირების შედეგად. ამის შემდეგ კი გამოითვლება ყოველწლიური საპენსიო დანახარჯი, შესაბამისი ასაკის პენსიონერთა ჯგუფებისთვის, მათი რაოდენობის გათვალისწინებით. პენსიონერთა რაოდენობის გაანგარიშებისას გათვალისწინებულია, რომ ქალთა საპენსიო ასაკი იწყება 60 წლიდან, ხოლო მამაკაცების - 65 წლიდან.

ფაქტობრივ საპენსიო ხარჯებსა და აღნიშნული მიდგომით გამოთვლილ ხარჯებს შორის მცირე განსხვავებიდან გამომდინარე, არსებული განსხვავების აღმოსაფხვრელად მომდევნო წლებისთვის მაჩვენებლები შესწორებულია ე.წ. მაკორექტირებელი კოეფიციენტის საშუალებით.

გამოთვლებისათვის გამოყენებული საბაზისო სცენარი გულისხმობს შობადობის საშუალო სცენარს.

დანართები

დანართი 1. სახელმწიფო საწარმოები

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფო წილი %	დამფუძნებელი	PC/G G	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
1	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	1,235,234. 9
2	სს ელექტროენერჯეტიკულ ისისტემის კომერციული ოპერატორი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	796,105.5
3	სს საქართველოს რკინიგზა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო 50%/საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო 50%	PC	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	536,321.9
4	სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	373,959.9
5	შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	297,356.6
6	შპს თბილისერვის ჯგუფი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	231,713.6
7	შპს საქაერონავიგაცია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	173,438.5
8	შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო 50%/საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო 50%	PC	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	158,175.5
9	შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო 50%/საქართველ ოს ფინანსთა სამინისტრო 50%	PC	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	110,338.9
10	შპს ენგურჰესი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	103,691.6
11	სს მინა	0	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სხვა	დამამუშავებელი მრეწველობა	100,233.7
12	შპს დელტა მშენებელი	100	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	GG	მშენებლობა	94,305.3

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფო ს წილი %	დამფუძნებელი	PC/G G	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
13	შპს საქართველოს ფოსტა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	86,814.5
14	შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	100	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	72,949.7
15	შპს სახელმწიფო კვებითი უზრუნველყოფა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	62,811.0
16	შპს ბათუმის საზღვაო ნავსადგური	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	57,682.2
17	შპს ბათუმის აეროპორტი	100	შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	PC	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	55,474.3
18	სს გაერთიანებული ენერჯეტიკული სისტემა საქრუსენერგო	50	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	36,012.7
19	შპს ბათუმის წყალი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	32,696.0
20	შპს ჯეო-ემ-ტექს	51	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	32,573.6
21	შპს ემ თი ეი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	29,852.9
22	სს აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები	33	სს საქართველოს განვითარების ფონდი/შპს პროექტი (33%), Elbit Systems Cyclone Ltd. (34%)	PC	დამამუშავებელი მრეწველობა	28,472.5
23	შპს სანდასუფთავება	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	20,428.8
24	შპს ფსიკიკური ჯანმრთელობის და ნარკომანიის პრევენციის ცენტრი	100	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო პოლდინგი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	17,601.8
25	შპს საქართველოს მელიორაცია	100	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	GG	სოფლის მეურნეობა. ნადირობა და სატყეო მეურნეობა	14,516.3
26	შპს სპორტმშენსერვისი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური	14,132.9

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
					მომსახურების გაწევა	
27	შპს ბათუმის ავტოტრანსპორტი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	12,136.3
28	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	10,234.7
29	სს საჩხერეგაზი	100	საჩხერის მუნიციპალიტეტი	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	8,144.2
30	შპს სოფლის მეურნეობის ლოჯისტიკის და სერვისების კომპანია	100	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/აიპ სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო	GG	სოფლის მეურნეობა. ნადირობა და სატყეო მეურნეობა	6,867.5
31	შპს მოსავლის მართვის კომპანია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	6,553.7
32	შპს ჰერმესი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	PC	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	6,545.7
33	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	5,392.8
34	შპს დელტა ტექსტილი	100	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	5,265.6
35	შპს საქართველოს ტელერადიოცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	5,175.4
36	შპს შავი ზღვის ფლორისა და ფაუნის შემსწავლელი სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	5,054.8
37	შპს ქუთაისის სატრანსპორტო კომპანია	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	4,145.9
38	შპს თეთრიწყაროს სერვის ჯგუფი	100	თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	3,880.5
39	შპს ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო	100	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	3,860.4

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
40	შპს მარაბდა-კარჯახის რკინიგზა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სხვა	მშენებლობა	3,779.5
41	შპს ფოთის თავისუფალი ინდუსტრიული ზონა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სხვა	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	3,648.0
42	შპს ლჯ და კომპანია - დასავლეთ საქართველოს ტუბერკულოზისა და ინფექციურ პათოლოგიათა ცენტრი	5	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სხვა	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	3,264.8
43	შპს სავაჭრო ცენტრი 2009	100	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	3,193.4
44	შპს ირმა ჭანტურიას სახელობის ღვინის ლაბორატორია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	2,777.9
45	შპს თელავის მუნიციპალიტეტის კეთილმოწყობის სამსახური	100	თელავის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	2,611.2
46	შპს აჭარის პროექტების მართვის კომპანია	100	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	მშენებლობა	2,418.0
47	შპს დელტა ინტერნეიშენალ	100	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	PC	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	2,403.3
48	შპს სპორტის სასახლე	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	2,342.4
49	შპს საჩხერის წყალკანალი	100	საჩხერის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	2,042.6
50	სს საჩხერის რაიონული საავადმყოფო-პოლიკლინიკური გაერთიანება	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	1,987.4
51	შპს ქართული კვების კომპანია	100	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	1,913.5

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
52	შპს რუხის რესპუბლიკური საავადმყოფო	100	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	1,855.3
53	შპს მესტიის მუნიციპალიტეტის ტრანსპორტი	100	მესტიის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	1,717.3
54	შპს ქედის კომუნალურსერვისი	100	ქედის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	1,605.3
55	შპს ქობულეთის ტრანსრეგულირება	100	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	1,237.2
56	სს თ. ცერცვაძის სახელობის ინფექციური პათოლოგიის, შიდსისა და კლინიკური იმუნოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	1,154.3
57	შპს ეკოსერვის ჯგუფი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	1,083.0
58	შპს ქობულეთის წყალი	100	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	971.7
59	შპს საყალიბე ქვიშები	49	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	სამთომომპოვებითი მრეწველობა	940.0
60	შპს ბოლნისის მუნიციპალური ტრანსპორტის სამსახური	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	922.1
61	შპს რეგიონული ჯანდაცვის ცენტრი	100	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	848.3
62	შპს მარნეულის სოფწყალი	100	მარნეულის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	833.3
63	შპს პარკინგსერვისი	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	811.4
64	შპს ქ. ბათუმის №1 პოლიკლინიკა	100	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	799.3
65	შპს ონის მუნიციპალიტეტის დასუფთავების და კეთილმოწყობის სამსახური	100	ონის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	796.2
66	შპს სთარინგ ჯორჯია	100	საქართველოს კულტურის სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და	744.8

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
					მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	
67	შპს საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია	100	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	738.9
68	შპს ადამ ბერიძის სახელობის ნიადაგის, სურსათისა და მცენარეთა ინტეგრირებული დაცვის დიაგნოსტიკური ცენტრი „ანასეული“	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	სოფლის მეურნეობა. ნადირობა და სატყეო მეურნეობა	728.9
69	შპს მუშთაიდის კულტურისა და დასვენების პარკი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	PC	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	720.4
70	შპს ბ.გაბაშვილის სახელობის კულტურისა და დასვენების პარკი	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	672.0
71	შპს ავტოპარკინგი 2011	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	664.0
72	შპს ონის სერვის ჯგუფი	100	ონის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	649.6
73	შპს საფეხბურთო კლუბი სიონი	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	635.6
74	შპს ავტოსატრანსპორტო საწარმო - 2006	100	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	608.5
75	შპს ამბროლაურის სერვის ცენტრი	100	ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	586.8
76	შპს საქექსპერტიზა	100	სსიპ საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	572.3
77	სს ბორის პაიჭაძის სახელობის ეროვნული სტადიონი	92	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	550.8

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფო ს წილი %	დამფუძნებელი	PC/G G	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
78	შპს ქუთაისის დ. ნაზარიშვილის სახელობის საოჯახო მედიცინისა და საოჯახო მედიცინის რეგიონალური სასწავლო ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	521.8
79	შპს ბათუმის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხანა	100	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	509.8
80	შპს ილიას ბაღი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	502.3
81	შპს ერ-ეს ესეტ მენეჯმენტ	100	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	481.0
82	შპს დინამო ბათუმი	100	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა	PC	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	472.2
83	სს კურორტი ახტალა	99	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	471.4
84	შპს ჭიათურის სატრანსპორტო კომპანია	100	ჭიათურის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	465.2
85	შპს თბილისის №4 საოჯახო მედიცინის ცენტრი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	449.9
86	შპს ქუთაისის N4 შერეული პოლიკლინიკა	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	428.7
87	შპს თბილავიამშენი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	419.9
88	შპს მარნეულის მუნიციპალიტეტის ავტოპარკი	100	მარნეულის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	419.3
89	შპს სამედიცინო ცენტრი დიომედი	100	სახელმწიფო ორგანო აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	403.5
90	შპს ქ. ბათუმის ინფექციური პათოლოგიის, შიდსის და ტუბერკულოზის რეგიონალური ცენტრი	100	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	396.4

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფო ს წილი %	დამფუძნებელი	PC/G G	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
91	შპს გემა	100	რუსთავის მუნიციპალიტეტი	GG	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	377.6
92	სს ბათუმის ავტოსადგური	30	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა	სხვა	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვ ის მომსახურების გაწევა	327.3
93	შპს სამეფო უბნის თეატრი	49	თბილისის მუნიციპალიტეტი	სხვა	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვ ის მომსახურების გაწევა	303.6
94	სს ქობულეთის საკურორტო პოლიკლინიკა	98	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	263.1
95	შპს რუსთავის მუნიციპალური ავტოტრანსპორტის საწარმო	100	რუსთავის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	259.8
96	შპს ცაგერის მანქანა- ტრაქტორთა პარკი	100	ცაგერის მუნიციპალიტეტი	GG	მშენებლობა	243.8
97	შპს სენაკის საავადმყოფო- პოლიკლინიკური გაერთიანება	100	სენაკის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	227.4
98	შპს ქ. თბილისის N3 სამკურნალო პროფილაქტიკური ცენტრი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	223.0
99	შპს საკვების წარმოების კომპანია	62.97	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	221.4
100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	100	სახელმწიფო	PC	საფინანსო საქმიანობა	216.1
101	შპს თერმული წყლები	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	214.4
102	შპს ოზურგეთის სატრანსპორტო კომპანია	100	ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	211.1
103	შპს რეაბილიტაცია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვ ის მომსახურების გაწევა	182.1
104	შპს ბავშვთა ჯანმრთელობის ცენტრი	100	თელავის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	174.2
105	შპს EXPRESS	70	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და	173.5

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
					მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	
106	სს აკურა	99	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/აიპ სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო	PC	დამამუშავებელი მრეწველობა	168.8
107	შპს ქუთაისის რეგიონალური სისხლის ბანკი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	167.7
108	შპს ჯი სი სი აი სერვისი	100	სსიპ საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	167.0
109	შპს აჭარის ნარჩენების მართვის კომპანია	100	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	146.5
110	ქ. რუსთავის კანისა და ვენსნეულებათა დისპანსერი	100	რუსთავის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	134.7
111	შპს საგარეჯო	100	საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	128.7
112	შპს აჭარექსპერტიზა	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	122.2
113	შპს ქ.თბილისის N25-ე მოზრდილთა პოლიკლინიკა	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	118.1
114	შპს რამაზ შენგელიას სახელობის სტადიონი	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	99.4
115	სს ხაშურის მინის ტარა	23.1	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	98.1
116	შპს ქუთაისის მოზრდილთა N5 პოლიკლინიკა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	92.6
117	სს უნივერსალური სამედიცინო ცენტრი	100	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო პოლდინგი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	89.0

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
118	შპს სპორტული კომპლექსი - სამტრედია	100	სამტრედიის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	86.5
119	შპს ქობულეთის სტადიონი	100	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	85.3
120	შპს ვარდების რეველოუციის პარკი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	PC	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	83.6
121	შპს მესტიის საავადმყოფო-ამბულატორიული გაერთიანება	100	მესტიის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	76.8
122	შპს ქედის ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობის ცენტრი	100	ქედის მუნიციპალიტეტი	GG	სასტუმროები და რესტორნები	72.5
123	შპს რეაბილიტაცია-ადაპტაციის ეროვნული ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	71.4
124	შპს გეგუთის პოლიკლინიკა	100	წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	67.2
125	შპს ANAKLIA-GANMUKHURI RESORTS	100	ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	GG	მშენებლობა	64.8
126	შპს ყვირილა	100	ზესტაფონის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	62.4
127	შპს ვ. სანიკიძის სახელობის ომის ვეტერანთა კლინიკური ჰოსპიტალი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	61.9
128	შპს პანაცეა	100	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტი	GG	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	59.7
129	სს ენერგოტექნოლოგიები	25	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სხვა	მშენებლობა	58.3
130	სს აჭარის წყლის ალიანსი	26	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	53.9
131	შპს წყნეთის საექიმო ამბულატორია	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	53.8
132	შპს ნიქოზის ამბულატორია	100	გორის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და	53.0

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
					სოციალური დახმარება	
133	შპს სენაკის ბავშვთა საავადმყოფო	100	სენაკის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	50.6
134	შპს ლილოს სამედიცინო ცენტრი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	49.1
135	შპს ქურთის საავადმყოფო	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	48.6
136	შპს ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური გაერთიანება	100	სენაკის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	47.9
137	შპს საჭიგნი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	45.8
138	შპს მუხრანის აგრარული ბაზარი	100	მცხეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	45.2
139	შპს დუშეთის აგრარული ბაზარი	100	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	42.7
140	შპს ხუროთმოძღვარი	100	ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	37.6
141	შპს თელავის ფსიქონევროლოგიური დისპანსერი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	35.6
142	შპს ხუროთმოძღვარი	100	რუსთავის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	34.0
143	შპს ახალქალაქის აგრარული ბაზარი	100	ახალქალაქის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	32.3
144	შპს ქ.თბილისის კარდიოლოგიური საავადმყოფო	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და	29.9

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
					სოციალური დახმარება	
145	შპს ხობი დასუფთავება და განათება	100	ხობის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	29.6
146	შპს სამედიცინო ამბულატორია ფონიჭალა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	27.7
147	შპს მზია ნიკოლაიშვილის სახელობის სურამის სადაბო პოლიკლინიკა	100	ხაშურის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	27.0
148	შპს ხულოს ტრანსპორტი	100	ხულოს მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	26.9
149	შპს ქალაქ თბილისის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	26.5
150	შპს ჩოხატაურის აგრარული ბაზარი	100	ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	23.6
151	შპს ბორჯომის კეთილმოწყობა	100	ბორჯომის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	23.0
152	შპს თოლია 2020	100	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო (სსიპ მსჯავრდებულთა პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების ცენტრი)	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	22.1
153	შპს Goderdzi Resorts	100	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	სასტუმროები და რესტორნები	20.3
154	შპს კოჯრის საექიმო ამბულატორია	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	19.0
155	შპს საავადმყოფო-პოლიკლინიკური გაერთიანება	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	17.1
156	სს ავტოტრანსი	36.4	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	14.8
157	შპს სისხლის გადასხმის საქალაქო სადგური	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	14.3
158	შპს რუსთავის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	13.9
159	შპს პერსპექტივა	100	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო (სსიპ დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის	10.0

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
			აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტო		ის მომსახურების გაწევა	
160	შპს ქედის ავტოსატრანსპორტო საწარმო	100	ქედის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	9.2
161	შპს ალპური კლუბი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	8.0
162	შპს საჭე ცაგერი	100	ცაგერის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	7.9
163	შპს ბოლნისის კულტურისა და დასვენების პარკი	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	7.9
164	შპს ქვეშის საეკიმო ამბულატორია	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	7.5
165	შპს თუშური ცხვრის ჯიშსაშენი	100	ახმეტის მუნიციპალიტეტი	GG	სოფლის მეურნეობა. ნადირობა და სატყეო მეურნეობა	7.0
166	შპს მედია-ცენტრი	100	ყვარლის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	4.3
167	შპს მარნეულის ორგანული ნარჩენების გადამამუშავებელი საწარმო	100	მარნეულის მუნიციპალიტეტი	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	4.1
168	შპს საფეხბურთო კლუბი კოლხეთი 1913	100	ფოთის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	2.8
169	შპს ბოლნისის აგროცენტრი	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	2.6
170	შპს დასტაქარი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	2.3
171	შპს იჯიეს	50	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	2.0
172	შპს იმერეთის აგრო ზონა	100	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/აიაპ სოფლის განვითარების სააგენტო	GG	სოფლის მეურნეობა. ნადირობა და სატყეო მეურნეობა	1.7
173	შპს შიდა ქართლის პირველადი ჯანდაცვის ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	1.2
174	შპს ანაკლიის განვითარების კონსორციუმი	0.01	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვ	.7

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფო ს წილი %	დამფუძნებელი	PC/G G	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
					ის მომსახურების გაწევა	
17 5	შპს ადმოსავლეთ საქართველოს ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.6
17 6	შპს კუმისის ამბულატორია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.1
17 7	სს ელმავალშენებელი	13	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სხვა	დამამუშავებელი მრეწველობა	.0
17 8	სს ნ. მახვილადის სახელობის შრომის მედიცინისა და ეკოლოგიის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
17 9	შპს ქართული ბაზარი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის ის მომსახურების გაწევა	.0
18 0	შპს გაზეთი გურჯისტანი	51	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
18 1	სს კახეთის ენერგოდისტრიბუცია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	.0
18 2	შპს საქართველოს ლატარიის კომპანია	70	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
18 3	შპს გაზეთი ვრასტანი	51	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
18 4	შპს აფხაზეთის ფსიქონევროლოგიური დისპანსერი	100	სახელმწიფო ორგანო აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
18 5	შპს თამ-ველი	100	შპს თბილავიამშენი	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	.0
18 6	სს დუღაბი	49	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სხვა	დამამუშავებელი მრეწველობა	.0
18 7	შპს დეზინფექციის, დეზინსექციის დერატოზაციისა და სტერილიზაციის სპეციალიზირებული ეპიდემიოლოგიის ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
18 8	სს ბიზნესცენტრი აგრომონტაჟი	59	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და	.0

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
					მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	
189	შპს ქუთაის ლიფტი	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
190	შპს კომპანია იმერეთშენი-2000	5	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სხვა	მშენებლობა	.0
191	შპს ვარდისუბანი	70	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	სასტუმროები და რესტორნები	.0
192	ლაბორატორიული კვლევის ცენტრი	100	ფოთის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
193	შპს საფეხბურთო კლუბი მადაროელი	100	ჭიათურის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
194	შპს რუსთავის სადეზინფექციო სამსახური	100	რუსთავის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	.0
195	შპს საკალათბურთო კლუბი - რუსთავი 1991	100	რუსთავის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
196	შპს საფეხბურთო კლუბი მემახტე	30	ტყიბულის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
197	შპს ლაღორი	100	ტყიბულის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
198	შპს ზუგდიდის ფარმაცია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	.0
199	შპს ზუგდიდის მუნიციპალური ტრანსპორტი	100	ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	.0
200	შპს ახალი ტრანსპორტი	100	ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	.0
201	შპს ლარგვისის საექიმო ამბულატორია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
202	შპს ახალგორის რაიონული პოლიკლინიკა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
203	შპს ახალგორის რაიონული საავადმყოფო	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
204	შპს წინაგრის საექიმო ამბულატორია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
205	შპს დეზ-ეფექტი	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
206	შპს კომუნალური მეურნეობა	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
207	შპს გაზეთი ბოლნისი	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
208	სს უნივერსალი	33	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სხვა	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	.0
209	შპს გარდაბანპროექტი	100	გარდაბანის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	.0
210	შპს შირაქი	100	დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
211	შპს დუშეთის დეზინფექციის სამსახური	100	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
212	შპს ბარისახოს ამბულატორია დღის სტაციონარი	100	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
213	შპს შატლის საექიმო ამბულატორია	100	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
214	სს გრაცია	43	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სხვა	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	.0

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
215	შპს მანგლისის საავადმყოფო პოლიკლინიკა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
216	სს ალაზანი	50	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	.0
217	შპს თერჯოლა	100	თერჯოლის მუნიციპალიტეტი	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	.0
218	შპს ახალი განთიადი	100	კასპის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
219	შპს გრიგოლ ორმოცაძის სახელობის ცენტრი ნევერონი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
220	შპს ლანჩხუთი	100	ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი	GG	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	.0
221	შპს სამტრედიის მაცნე	100	სამტრედიის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
222	შპს საინფორმაციო ცენტრი	100	სენაკის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
223	შპს სენაკის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
224	შპს წალკის მუნიციპალიტეტის ავტოსერვისი	100	წალკის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	.0
225	შპს ხაშურის დეზინფექციის, დეზინსექციის, დერატიზაციის და სტერილიზაციის სამსახური	100	ხაშურის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
226	სს ხობის ნავთობპროდუქტი	51	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	.0
227	სს აჭარგაზი	85.7	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და	.0

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
					პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	
228	შპს აჭარის აქტივების მართვის კომპანია	100	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	.0
229	შპს გაზეთი აჭარა და ადუარია	100	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
230	შპს ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო	100	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
231	შპს ქობულეთის პროფილაქტიკური დეზინფექციის სადგური	100	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
232	სს ქართული კინოს განვითარების ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
233	შპს ჩხოროწყუ სამეგრელო	100	ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
234	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
235	შპს რეგიონული ჰოსპიტალი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
236	შპს საკალათბურთო კლუბი ქუთაისი-2010	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
237	შპს ქართული ტრადიციები 2011	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
238	შპს საფეხბურთო კლუბი ქუთაისის მართვე	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
239	შპს ფოთის სატრანსპორტო კომპანია	100	ფოთის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	.0
240	შპს ჭიათურის წყალი	100	ჭიათურის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის	.0

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
					წარმოება და განაწილება	
241	შპს რიტუალური მომსახურების სააგენტო	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	.0
242	შპს ქალთა საფეხბურთო კლუბი ლანჩხუთის ლანჩხუთი	100	ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
243	შპს ჭუბერი-უშგულის სპეციალიზირებული ამბულატორიული მომსახურება	100	მესტიის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
244	შპს მცხეთის სოფწყალი	100	მცხეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	.0
245	შპს სატისი	100	ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	.0
246	შპს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საფეხბურთო კლუბი-მერცხალი	100	ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
247	შპს საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო გაზეთი გარეჯის მაცნე	100	საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
248	შპს სუფთა მუნიციპალიტეტი 2018	100	საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
249	შპს აფხაზეთი	100	ხონის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	.0
250	შპს ხობის მუნიციპალიტეტის წყალმომარაგება	100	ხობის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	.0
251	შპს ხელბურთის კლუბი ბათუმი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
252	შპს საკალათბურთო კლუბი ბათუმი - 2010	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
253	შპს აჭარის არ სავაჭრო-სამრეწველო პალატასთან არსებული	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის	.0

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
	საერთაშორისო არბიტრაჟი				ის მომსახურების გაწევა	
254	შპს ფრენბურთის კლუბი ბათუმი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
255	შპს სარაგბო კლუბი ბათუმი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
256	შპს საფეხბურთო კლუბი ბეთლემი	100	ქედის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
257	შპს ქედის წყალკანალი	100	ქედის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	.0
258	შპს სარაგბო კლუბი ფირალები	100	ქედის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
259	შპს სარაგბო კლუბი პონტო	100	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
260	შპს ხელვაჩაურის წყალკანალი	100	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	.0
261	შპს საფეხბურთო კლუბი მაჭახელა	100	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
262	შპს დელტა სიეიეი	25	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	PC	დამამუშავებელი მრეწველობა	.0
263	შპს დელტა +	50	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	.0
264	შპს ფეხბურთის კლუბი ლანჩხუთის გურია	100	ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
265	შპს ტურიზმისა და სოფლის მეურნეობის ხელშეწყობის ცენტრი	100	ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი	GG	სასტუმროები და რესტორნები	.0
266	შპს დელტა ეფ დი აი	20	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო	PC	დამამუშავებელი მრეწველობა	.0

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2024 (ათასი ლარი)
			სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა			
267	სს ნენსკრა	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC	მშენებლობა	.0
268	შპს თეთრიწყაროს სატრანსპორტო კომპანია	100	თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	.0
269	შპს ხელვაჩაურის სარაგბო კლუბი შტურმი	100	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0
270	შპს გაზეთი დმანისი	100	დმანისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	.0

დანართი 2 სახელმწიფო საწარმოთა შვილობილი კომპანიები

N	ს/კ	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	სექტორი PC/GG
1	201947572	სს აგროინვესტი	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
2	201990701	შპს საქნავთობპროდუქტი	100	შპს აჯამეთის საკვდლე მასალების ქარხანა	GG
3	202050895	შპს თბილისის N2 ფილტვის დაავადებათა ამბულატორიული კლინიკა	100	სს ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი	GG
4	202054196	სს ქართული ფილმი	100	სს ქართული კინოს განვითარების ცენტრი	GG
5	201945262	სს ქართული ფილმი-უმრავი ქონება	100	სს ქართული ფილმი	GG
6	202065807	შპს მოზრდილთა და ბავშვთა პათოლოგიის პათოლოგანტომიური სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG
7	202172139	სს ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი	100	არასამეწარმო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	GG
8	202460103	შპს ჯიარ ქონების მართვა	100	სს საქართველოს რკინიგზა	PC
9	202462101	შპს ჯიარ ლოგისტიკა და ტერმინალები	100	სს საქართველოს რკინიგზა	PC
10	203838936	სს საქპრესა	15	შპს რეაბილიტაცია	სხვა
11	203850092	შპს საქკოვსერვისი	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
12	204378191	სს ენერგორემშენი	9	შპს რეაბილიტაცია	სხვა
13	204532899	შპს სერვისი - 7	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC

N	ს/კ	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	სექტორი PC/GG
14	204576887	სს ჯორჯიან რეილვეი კონსტრაქშენ	100	სს საქართველოს რკინიგზა	PC
15	204862372	შპს საქართველოს მაღალი ტექნოლოგიების ეროვნული ცენტრი	100	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	PC
16	204871594	შპს თბილისის ბავშვთა ინფექციური კლინიკური საავადმყოფო	100	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	PC
17	204958000	სს გივი ზალდასტანიშვილის სახელობის ამერიკული აკადემია თბილისში	0.05	შპს თბილავიამშენი	სხვა
18	204983143	შპს ლოგოსი	100.00	შპს რეაბილიტაცია	GG
19	205031213	შპს ჯორჯია ტრანზიტი	100.00	სს საქართველოს რკინიგზა	PC
20	205064446	შპს საქსპექტრანსი	100.00	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	GG
21	205140257	შპს სახელმწიფო სამშენებლო კომპანია	100.00	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	GG
22	205165453	შპს აკადემიკოს ნიკოლოზ ყიფშიძის სახელობის ცენტრალური საუნივერსიტეტო კლინიკა	100.00	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	PC
23	205221614	შპს დემეტრე 96	100.00	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	GG
24	206051074	შპს თბილისის N1 ფილტვის დაავადებათა ამბულატორიული კლინიკა	100.00	სს ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი	GG
25	206274501	შპს თამ-ენერჯი	100.00	შპს თბილავიამშენი	GG
26	206274529	შპს თამ-კერა	100.00	შპს თბილავიამშენი	GG
27	206285081	შპს თამ - პოლიმერი	100	შპს თბილავიამშენი	GG
28	206303917	შპს სამთომაშველი	100	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	PC
29	208141438	სს შენობა-ნაგებობების მშენებელი	8	შპს რეაბილიტაცია	სხვა
30	208144541	სს თამ თბილავიამშენი	94	შპს თბილავიამშენი	PC
31	211328589	შპს მშენებქეიკოსი	63	შპს რეაბილიტაცია	GG
32	211331389	შპს სამედიცინო რეაბილიტაციის ამბულატორიული ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG
33	212697429	შპს ქუთაისის სამხარეო ნარკოლოგიური ცენტრი	100	შპს ფსიქიკური ჯანმრთელობის და ნარკომანიის პრევენციის ცენტრი	GG
34	212705045	შპს შანს ილი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG

N	ს/კ	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	სექტორი PC/GG
35	216296318	შპს ქვემო ქართლის რეგიონალური სისხლის გადასხმის სადგური	100	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	GG
36	221268447	სს სანატორიუმი რკინიგზელი	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
37	221268731	სს სანატორიუმი გელათი	98.45	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG
38	221268884	სს სანატორიუმი იმერეთი	99.72	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG
39	221269035	სს სანატორიუმი მეგობრობა	96.61	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG
40	222717246	შპს აბასთუმნის ფილტვის ცენტრი	100	სს ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი	GG
41	225063249	შპს რესტორანი ბაღდათი	51	შპს რეაბილიტაცია	GG
42	227717557	შპს შატო ზეგანანი	3	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სხვა
43	231165734	შპს დეო-კლავი	20	შპს რეაბილიტაცია	სხვა
44	233646757	შპს გურიის სამედიცინო ცენტრი	100	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	GG
45	234160109	სს მარმარილო	56	შპს რეაბილიტაცია	GG
46	236038220	შპს საქენერგოტექნომონტი	46	შპს რეაბილიტაცია	სხვა
47	236061364	შპს დევები	67	შპს რეაბილიტაცია	GG
48	236686528	შპს ნინოწმინდის უბონი	56	შპს რეაბილიტაცია	GG
49	239860021	სს კურორტი მენჯი	99.77	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	GG
50	405496477	შპს წყალტუბოს თერმული წყლები	100	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	GG
51	239862966	შპს ქართული ტრადიციები	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
52	242728116	შპს წალენჯიხის აგრარული ბაზარი	100	შპს ქართული ბაზარი	GG
53	243572594	შპს კურორტ წყალტუბოს განვითარების კომპანია	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
54	245400748	შპს საქ. საზღვაო სანაოსნო	100	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	PC
55	251716362	შპს ვარდნილჭყვების კასკადი	100	შპს ენგურჰესი	PC
56	400004650	შპს საქპრესა +	100	სს საქპრესა	GG

N	ს/კ	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	სექტორი PC/GG
57	400183270	შპს ჯინო გრინ სითი კორპორაცია	49	შპს საპარტნიორო ფონდი-მწვანე განვითარება	სხვა
58	402011835	შპს ჯიარ ტრანს-შიფმენტი	100	სს საქართველოს რკინიგზა	PC
59	402020022	შპს ჯიარ ტრანზიტი	100	სს საქართველოს რკინიგზა	PC
60	402039423	შპს ინფრასტრუქტურის განვითარების საპარტნიორო კომპანია	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
61	402115554	შპს "მაგანა ჰესი"	49	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	სხვა
62	402155190	შპს ჯორჯიან კარგო	100	შპს საქართველოს ფოსტა	PC
63	404389666	შპს იმერეთი გრინერი	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
64	404408547	სს ბორჯომი ლიკანი ინტერნეიშენალი	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
65	204500325	შპს ბორჯომი ლიკანი	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
66	404595176	შპს ნიუ ტექნოლოჯი იმპექს	10	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
67	404425573	შპს ლაგოდების სავაჭრო ცენტრი	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
68	404426073	შპს საქართველოს შავი ზღვის პორტი	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
69	404428071	შპს გარდაბნის თბოსადგური	100	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია 78.284%/ სს საქართველოს რკინიგზა 21.716%	PC
70	404437702	შპს ჯიარ ტრანზიტ ლაინი	100	სს საქართველოს რკინიგზა	PC
71	404484704	შპს რუხის სავაჭრო ცენტრი	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
72	404498110	სს ჩალიკ ჯორჯია ვინდ	15	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	PC
73	404515468	შპს სტარტაპ საქართველო	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
74	404527482	შპს საქართველოს მზის კომპანია	10	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	PC
75	404535071	შპს ენგური ატრაქცია	100	შპს ენგურჰესი	PC
76	404538853	შპს ჟურნალი ანაკლია	100	შპს ანაკლიის განვითარების კონსორციუმი	GG
77	405606090	შპს ანაკლიის საზღვაო სანაოსნო	100	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	GG
78	404566670	შპს ბორჯომჰესი	100	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	PC

N	ს/კ	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	სექტორი PC/GG
79	404582527	ააიპ - მშვიდობის ფონდი უკეთესი მომავლისთვის	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
80	404589432	სს საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟა	100	სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა 50%/ სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი 50%	PC
81	404865259	საქართველო-ბელორუსიის სავაჭრო-ეკონომიკური სააგენტო	10	შპს რეაბილიტაცია	PC
82	404897484	შპს თბილისის ლოგისტიკის ცენტრი	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
83	404951691	შპს საქართველოს ხილისა და ბოსტნეულის ექსპორტის კომპანია	100	შპს თბილისის ლოგისტიკის ცენტრი	PC
84	404952770	შპს ახალსოფელი ჰესი	100	სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი	PC
85	404957597	შპს საქართველოს პროდუქტი	100	შპს თბილისის ლოგისტიკის ცენტრი	PC
86	405088088	შპს ყვირილა ჰესი	20	სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი	PC
87	405112220	სს ნენსკრა ჰიდრო	7.4	სს საქართველოს განვითარების ფონდი/K Water (Korea) 92,6%	PC
88	405195863	შპს გლობალ ბრენდი	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
89	405205601	შპს ლიკანის რეზიდენცია	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
90	405227561	შპს ჩორდულა ჰესი	80.7	სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი	PC
91	405237952	შპს კსკ კავკასიან სუს ჰერიტიჯ	49.9	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
92	405240724	შპს ისთ ვესტ ბრიჯი	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
93	405249075	შპს საპარტნიორო ფონდი-მწვანე განვითარება	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
94	405275946	შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური	100	შპს ენგურჰესი 50%/სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი 50%	PC
95	406062503	სს ნამახვანი	100	სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი	PC
96	406067394	შპს ინტერ გლასს-საქართველო	40	შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	PC
97	406260530	შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანია	100	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	PC
98	415081084	შპს ფოთი თიზ კომუნალური მართვა თზკ	100	შპს ფოთის თავისუფალი ინდუსტრიული ზონა	GG
99	426109052	შპს ჯიარ ბორჯომი-ბაკურიანი	100	სს საქართველოს რკინიგზა	PC

N	ს/კ	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	სექტორი PC/GG
1000	426529759	შპს გარდაბნის თბოსადგური 2	100	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	PC
1011	438725300	შპს ქუთაისის დავით აღმაშენებლის სახელობის საერთაშორისო აეროპორტი	100	შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	GG
1022	405476177	შპს ბიომას ენერჯი	100	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	PC
1033	193045723 (ბელორუსი)	Georgian Natural Products LLC	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
1044	60210 (ნორმანდიის კუნძულები)	Caucasus Clean Energy I, LLP	10	სს საქართველოს განვითარების ფონდი/სხვა საერთაშორისო აქციონერები (90%)	PC
1055	98-1344332 (აშშ)	Gazelle Fund LP	29	სს საქართველოს განვითარების ფონდი/სხვა საერთაშორისო აქციონერები (70.90%)	PC
1066	რეგისტრირებულია თურქეთში	სს კარჩალ ენერჯი	100	სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	PC
1077	რეგისტრირებულია საბერძნეთში	Georgian Post (Greece)I.K.E	100	შპს საქართველოს ფოსტა	PC
1088	რეგისტრირებულია შვეიცარიაში	GOGC Trading S.A.	100	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	PC
1099	რეგისტრირებულია ჩეხეთში	შპს ჯორჯიან პოსტ (ჩეხ)	100	შპს საქართველოს ფოსტა	PC
1100	406322536	შპს გარდაბნის თბოსადგური 3	100	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	PC
1111	406345272	შპს საქართველოს გაზის ბირჟა	100	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია 50%/შპს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია 50%	PC
1122	406329110	შპს საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის ოპერატორი	100	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	PC
1133	406321065	შპს აგროსერვის ცენტრი	100	შპს სოფლის მეურნეობის ლოჯისტიკის და სერვისების კომპანია	GG
1144	404489914	შპს პროექტი	100	სს საქართველოს განვითარების ფონდი	PC
1155	404560952	შპს საქართველოს მშენებლობის ეროვნული ფონდი	49	შპს ისთ ვესთ ბრიჯი	PC
1166	405564438	შპს პარკუს ბასრა	29	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	GG
1177	405666514	შპს მასდარ ჯორჯია ენერჯი	10	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	GG
1188	402296190	შპს მზის ველი	10	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	GG

N	ს/კ	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	სექტორი PC/GG
119	404639708	შპს სოლარე ჯორჯია	10	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	GG
120	406348741	შპს დელტა-ვებე	50	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	GG
121	231945358	შპს აჯამეთის საკედლე მასალების ქარხანა	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
122	240388228	შპს წნორის მანქანათმშენებელი ქარხანა - 2003	74	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	GG
123	205267085	შპს წყალთა სახეობის ცენტრი ტონუსი	100	ააიპ საუნივერსიტეტო სპორტის განვითარების ფონდი	GG